

Rynek pracy powiatu jarosławskiego w 2017 roku

Spis treści:

1 Charakterystyka powiatu jarosławskiego.....	3
2 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie.....	7
2.1 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław	10
2.2 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	14
2.3 Struktura osób bezrobotnych.....	16
2.3.1 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wiek	16
2.3.2 Osoby bezrobotne, podział ze względu na staż pracy.....	17
2.3.3 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wykształcenie	18
2.3.4 Osoby bezrobotne, podział ze względu na czas pozostawania bez pracy.....	20
2.4 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	21
2.4.1 Bezrobotni do 30 roku życia.....	24
2.4.2 Bezrobotni długotrwale.....	31
2.4.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia	39
2.4.4 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej.....	45
2.4.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.....	50
2.4.6 Bezrobotni niepełnosprawni.....	58
2.5 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych.....	64
2.5.1 Profil pomocy I.....	66
2.5.2 Profil pomocy II	68
2.5.3 Profil pomocy III.....	70
2.6 Osoby wyłączane z ewidencji osób bezrobotnych.....	73
2.7 Poszukujący pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy.....	76
3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (oferty pracy)	78
3.1 Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie jarosławskim	83
4 Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych	88
5 Podsumowanie	91

1 Charakterystyka powiatu jarosławskiego

Powiat jarosławski położony jest w południowo-wschodniej Polsce, w województwie podkarpackim. Wschodnia granica powiatu pokrywa się na długości około 7 km z granicą polsko-ukraińską, na tym odcinku znajduje się drogowe przejście graniczne Korczowa- Krakowiec. Przez powiat jarosławski przebiega autostrada A4 łącząca dwie granice – z Niemcami i Ukrainą. W sąsiedztwie powiatu jarosławskiego znajdują się: powiat przeworski, powiat przemyski ziemski i powiat lubaczowski. **Obszar powiatu obejmuje 1 029 km² i stanowi 5,8% powierzchni województwa podkarpackiego (17 846 km²) oraz 0,3% powierzchni Polski (312 679 km²).** Terytorialnie powiat jarosławski podzielony jest na 11 jednostek, w tym dwie gminy miejskie: Jarosław i Radymno, jedną gminę miejsko-wiejską Pruchnik oraz osiem gmin wiejskich: Chłopice, Jarosław, Laszki, Pawłosiów, Radymno, Rokietnica, Roźwienica i Wiązownica.

Według danych GUS na koniec grudnia 2016 r. (brak danych na koniec 2017 r.) **powiat zamieszkiwało 121 299 osób, tj. o 209 osób mniej niż na koniec 2015 r.** (121 508 osób). Liczba mieszkańców powiatu jarosławskiego od 2010 roku maleje i wg prognoz GUS taka sytuacja będzie utrzymywać się w kolejnych latach. Z danych prognostycznych wynika, że w powiecie jarosławskim w 2020 roku będzie mieszkać 120 115 osób, w 2025 roku 118 198 osób, a w 2030 roku tylko 115 757 osób.

W powiecie jarosławskim od 2008 roku notowano spadek przyrostu naturalnego, w 2016 roku wskaźnik osiągnął wartość ujemną, co oznacza większą liczbę zgonów niż urodzeń. Ubytek naturalny (ujemny przyrost naturalny) na terenie powiatu jarosławskiego notowany był wcześniej tylko w 2005 roku. Na obszarach miejskich powiatu jarosławskiego przyrost naturalny w 2016 roku był ujemny, natomiast na obszarach wiejskich osiągnął wartość dodatnią.

Postępujące zmiany w strukturze demograficznej powiatu jarosławskiego są wynikiem:

- ✓ **procesu starzenia się społeczeństwa – zwiększa się odsetek osób starszych (powyżej 65 r. ż.), a maleje odsetek dzieci (0-14 lat),**
- ✓ **migracji – wewnętrznych i zagranicznych.**

Starzenie się mieszkańców powiatu jarosławskiego ma swoje odzwierciedlenie w strukturze aktywności zawodowej, tj. podziału wg wieku przedprodukcyjnego, produkcyjnego i poprodukcyjnego. **Na przestrzeni lat 2010-2016 procentowy udział osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w ogóle mieszkańców powiatu zmniejszył się o 2.2 punktu procentowego, z 20,6% do 18,4%. Analogicznie sytuacja wygląda w grupie osób w wieku produkcyjnym (18-59 lat kobiety, 18-64 lat mężczyźni), w której na przestrzeni lat 2010-2016 nastąpił spadek o 0.9 punktu procentowego, z 63,8% do 62,9%. Wzrost o 3 punkty procentowe, z 15,7% na 18,7% nastąpił natomiast w latach 2010-2016 w grupie osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 lat kobiety, powyżej 65 lat mężczyźni), co potwierdza zmiany w strukturze demograficznej powiatu jarosławskiego w kierunku starzenia się jego mieszkańców.**

Ludność powiatu jarosławskiego wg aktywności zawodowej w okresie 2010-2016 oraz prognozy na lata 2020, 2025 i 2030 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Struktura mieszkańców powiatu jarosławskiego w latach 2010-2016, prognoza na lata 2020, 2025, 2030

Rok		Liczba mieszkańców powiatu jarosławskiego	% udział osób w wieku przedprodukcyjnym	% udział osób w wieku produkcyjnym	% udział osób w wieku poprodukcyjnym
2010	ogółem	122 894	20,6%	63,8%	15,7%
	kobiety	63 055	19,6%	59,3%	21,1%
2011	ogółem	122 677	20,1%	63,8%	16,0%
	kobiety	62 933	19,2%	59,2%	21,6%
2012	ogółem	122 414	19,7%	63,8%	16,5%
	kobiety	62 750	18,8%	59,0%	22,3%
2013	ogółem	122 130	19,3%	63,6%	17,0%
	kobiety	62 588	18,5%	58,6%	22,9%
2014	ogółem	121 795	19,0%	63,4%	17,6%
	kobiety	62 383	18,1%	58,3%	23,6%
2015	ogółem	121 508	18,7%	63,2%	18,1%
	kobiety	62 243	17,9%	57,9%	24,2%
2016	ogółem	121 299	18,4%	62,9%	18,7%
	kobiety	62 061	17,6%	57,5%	24,9%
2020*	ogółem	120 115	17,4%	63,9%	18,6%
	kobiety	61 419	16,6%	58,6%	24,8%
2025*	ogółem	118 198	16,8%	62,5%	20,7%
	kobiety	60 383	15,9%	58,0%	26,1%
2030*	ogółem	11 5757	15,6%	62,2%	22,3%
	kobiety	59 133	14,7%	58,5%	26,8%

*Prognozy ludności wg płci i funkcjonalnych grup wieku (opracowanie na bazie NSP 2011) – GUS, Bank Danych Lokalnych
Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, Ludność, Stan ludności, Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg płci oraz Ludność, Prognozy, Prognozy ludności wg płci i funkcjonalnych grup wieku (opracowane na bazie NSP 2011)

Na koniec grudnia 2016 roku 73 946 osób, tj. o 64 osoby więcej niż na koniec 2015 roku mieszkało na obszarach wiejskich powiatu jarosławskiego. **Udział mieszkańców gmin wiejskich w ludności powiatu na koniec 2016 roku wyniósł 61%, co oznacza wzrost o 0.1 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2015 roku.** Na terenach miejskich powiatu jarosławskiego na koniec 2016 roku mieszkały 47 353 osoby, tj. o 145 mniej niż na koniec 2015 roku. **Mieszkańcy obszarów miejskich powiatu jarosławskiego stanowili na koniec 2016 roku 39% ogółu ludności powiatu, tj. o 0.1 punktu procentowego mniej niż na koniec 2015 roku.**

Powiat jarosławski to powiat rolniczo-przemysłowy, z przemysłem skoncentrowanym w Jarosławiu. **Liczba podmiotów gospodarczych działających w powiecie jarosławskim na koniec grudnia 2017 roku wyniosła 8 846, co stanowi 5,2% wszystkich firm zarejestrowanych w województwie podkarpackim (171 070) i 0,2% wszystkich firm zarejestrowanych w Polsce (4 309 800).** W porównaniu do grudnia 2016 roku liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu jarosławskiego na koniec 2017 roku była wyższa o 131. Wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej w powiecie jarosławskim obserwowany jest od 2011 roku. W gospodarce powiatu dominuje sektor prywatny. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie jarosławskim w grudniu 2017 roku wyniosła 6 418, tj. o 94 więcej niż w analogicznym okresie

roku 2016 (6 324). Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły w grudniu 2017 roku, podobnie jak rok wcześniej 72,6% ogółu zarejestrowanych w powiecie podmiotów gospodarczych (8 846). **Łącznie w 2017 roku zarejestrowano na terenie powiatu 827 podmiotów, tj. o 109 więcej niż w roku 2016 (718), natomiast wyrejestrowano 664 podmioty gospodarcze, tj. o 85 więcej niż w roku 2016 (579).**

Na koniec grudnia 2017 roku najwięcej podmiotów na terenie powiatu działało w sektorach: handel (2 665), budownictwo (1 235), przetwórstwo przemysłowe (718) i usługi (675).

Największy wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej w powiecie jarosławskim na koniec grudnia 2017 w porównaniu do grudnia 2016 roku zanotowano w sektorach: budownictwo – przybyły 63 podmioty; przetwórstwo przemysłowe – przybyło 31 podmiotów; pozostała działalność usługowa – przybyło 22 podmioty; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – przybyło 12 podmiotów; transport i gospodarka magazynowa – przybyło 11 podmiotów; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – przybyło 11 podmiotów; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – przybyło 10 podmiotów.

Największy spadek ilości podmiotów gospodarczych na koniec grudnia 2017 roku w porównaniu do grudnia 2016 roku zanotowano w powiecie w sekcjach: edukacja – ubyło 41 podmiotów; działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – ubyło 6 podmiotów; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – ubyły 3 podmioty; rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – ubyły 3 podmioty.

Największe zakłady działające na terenie powiatu to od wielu lat: O-I Produkcja Polska S.A., Zakłady Mięsne „Sokołów” S.A. Oddział Jarosław, Lear Corporation Polska, Mondelēz International Fabryka Ciastek (dawny „San”).

Podmioty gospodarki narodowej w powiecie jarosławskim w latach 2016-2017 prezentuje Tabela 2.

Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz województw, podregionów, powiatów i gmin (grudzień 2016, grudzień 2017)

SEKCJA PKD	grudzień 2016			grudzień 2017			2016/2017	2016/2017
	podmioty gospodarki narodowej	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	% udział osób fizycznych prowadzących działalność w ogóle zarejestrowanych podmiotów	podmioty gospodarki narodowej	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	% udział osób fizycznych prowadzących działalność w ogóle zarejestrowanych podmiotów	wzrost↑/ spadek↓ liczby podmiotów gospodarki narodowej	wzrost↑/ spadek↓ działalności gospodarczych osób fizycznych
A. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	138	96	1,1%	135	92	1,0%	-3↓	-4↓
B. GÓRNICCTWO I WYDOBYWANIE	23	14	0,2%	23	14	0,2%	0	0
C. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	687	545	6,3%	718	573	6,5%	31↑	28↑
D. WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	15	1	0,0%	21	0	0,0%	6↑	-1↓
E. DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	21	10	0,1%	21	10	0,1%	0	0
F. BUDOWNICTWO	1 172	1 044	12,0%	1 235	1 097	12,4%	63↑	53↑
G. HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	2 668	2 106	24,2%	2 665	2 085	23,6%	-3↓	-21↓
H. TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	574	502	5,8%	585	510	5,8%	11↑	8↑
I. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	180	150	1,7%	178	149	1,7%	-2↓	-1↓
J. INFORMACJA I KOMUNIKACJA	168	145	1,7%	166	146	1,7%	-2↓	1↑
K. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	220	193	2,2%	223	195	2,2%	3↑	2↑
L. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	265	37	0,4%	276	42	0,5%	11↑	5↑
M. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	628	549	6,3%	638	562	6,4%	10↑	13↑
N. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	188	162	1,9%	182	149	1,7%	-6↓	-13↓
O. ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	113	0	0,0%	115	0	0,0%	2↑	0
P. EDUKACJA	363	102	1,2%	322	102	1,2%	-41↓	0
Q. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	417	347	4,0%	426	357	4,0%	9↑	10↑
R. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	214	52	0,6%	226	59	0,7%	12↑	7↑
S. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	653	269	3,1%	675	276	3,1%	22↑	7↑
T. GOSPODARSTWA DOMOWE ZATRUDNIAJĄCE PRACOWNIKÓW; GOSPODARSTWA DOMOWE PRODUKUJĄCE WYROBY I ŚWIADCZĄCE USŁUGI NA WŁASNE POTRZEBY	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0
U. ORGANIZACJE I ZESPOŁY EKSTERYTORIALNE	0	0	0,0%	0	0	0,0%	0	0
OGÓLEM*	8 715	6 324	72,6%	8 846	6 418	72,6%	131↑	94↑

Źródło: GUS, Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON, opracowanie własne

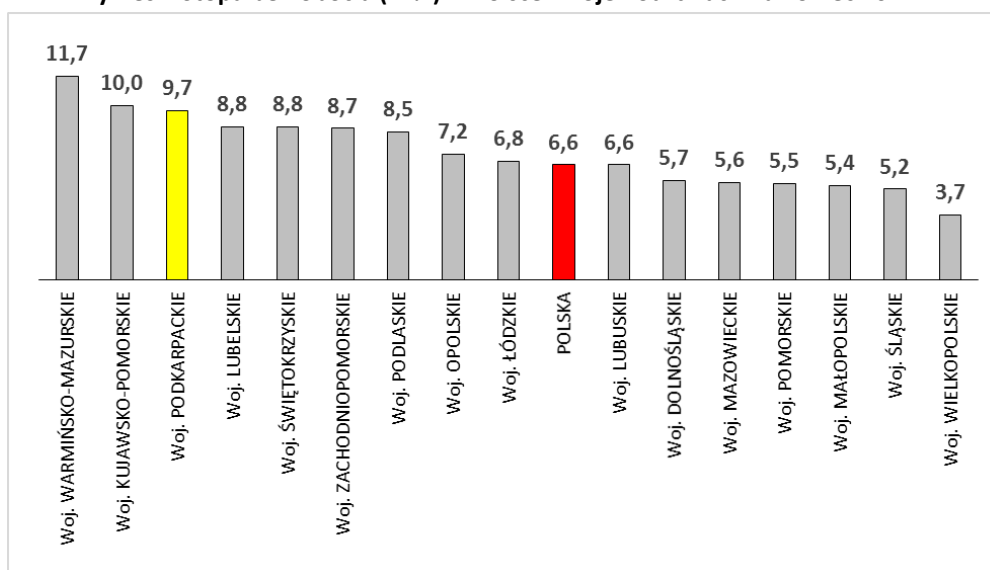
*różnica w sumowaniu kolumny ogółem może wynikać ze zmiany przepisów prawnych od dnia 1 grudnia 2014 roku dotyczących zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do KRS (nie wszystkie informacje do rejestru REGON są wypełniane)

2 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie

Stopa bezrobocia to jeden z głównych mierników pomocnych w ocenie wielkości zjawiska bezrobocia i kondycji rynku pracy. Wskaźnik publikowany jest dla kraju, województw, podregionów i powiatów przez Główny Urząd Statystyczny w ujęciu miesięcznym.

Stopa bezrobocia w Polsce na koniec grudnia 2017 roku wyniosła 6,6%, wskaźnik na tym poziomie notowany był tylko na początku lat 90-tych. Zjawisko bezrobocia na obszarze kraju przyjmuje różny stopień natężenia o czym świadczą wartości wskaźnika stopy bezrobocia ustalone dla województw i powiatów. **Na koniec 2017 roku najwyższą stopę bezrobocia – 11,7% zanotowało województwo warmińsko-mazurskie, najniższy wskaźnik – 3,7% osiągnęło województwo wielkopolskie.** W 6 województwach na koniec 2017 roku stopa bezrobocia była niższa od poziomu bezrobocia w kraju (6,6%), w województwie lubuskim stopa bezrobocia osiągnęła poziom krajowy, tj. 6,6%, natomiast w 9 województwach stopa bezrobocia przekroczyła wartość 6,6%. **Województwo podkarpackie na koniec 2017 roku zanotowało stopę bezrobocia na poziomie 9,7%, tym samym plasując się na 3 pozycji wśród 16 województw pod względem wysokości osiągniętego wskaźnika (od wartości najwyższej do najniższej).**

Wykres 1 Stopa bezrobocia (w %) w Polsce i województwach na koniec 2017 r.

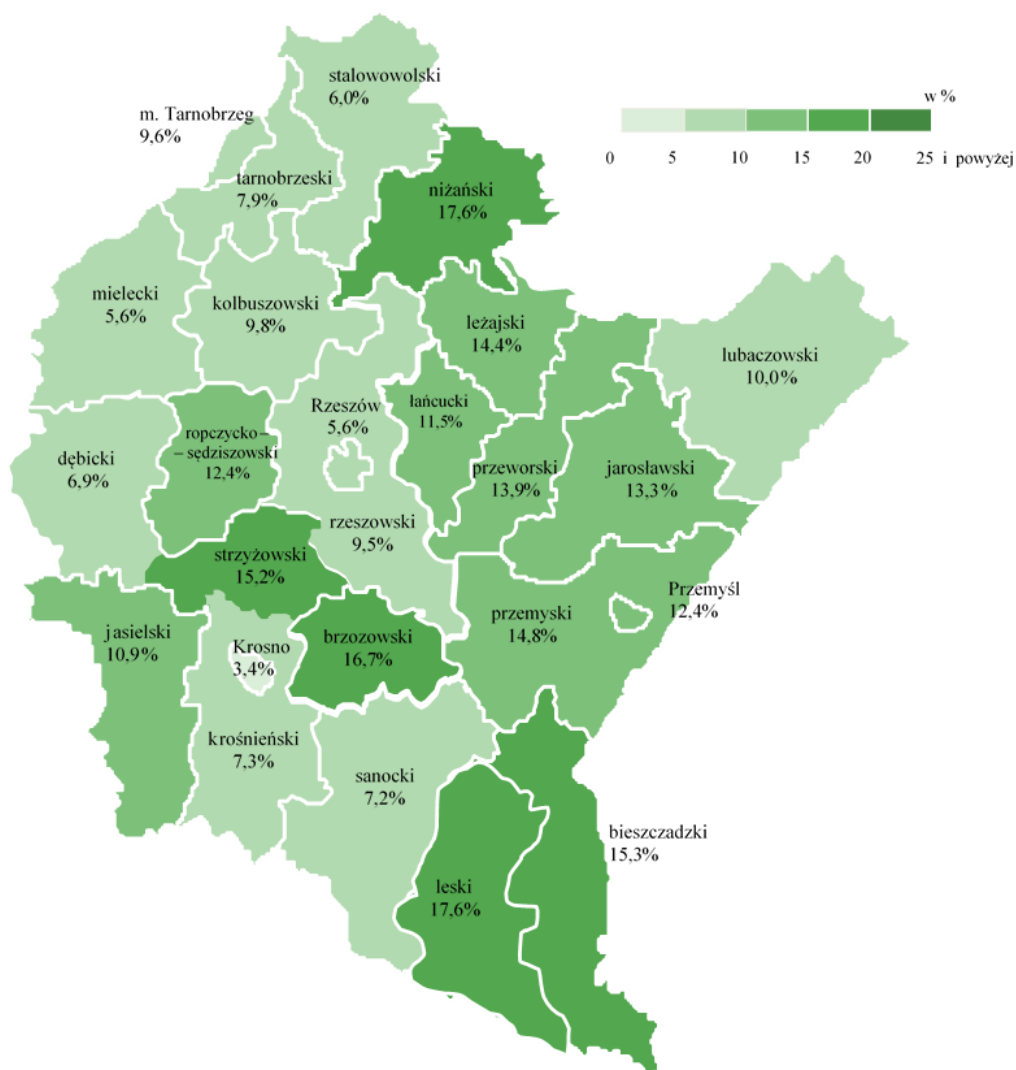
Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów. Stan w końcu grudnia 2017 roku.

Wśród powiatów najwyższy wskaźnik bezrobocia w Polsce – 25,8% zanotował na koniec 2017 roku powiat szydłowiecki (woj. mazowieckie), natomiast najniższy wskaźnik – 1,4% odnotował powiat m. Poznań. **Wśród 380 powiatów, dla których na koniec 2017 roku ustalona została stopa bezrobocia, 146 osiągnęło wartość wskaźnika na poziomie niższym od krajowego (6,6%), 3 powiaty osiągnęły stopę bezrobocia równą wskaźnikowi dla Polski (6,6%), natomiast 231 powiatów odnotowało stopę bezrobocia wyższą niż 6,6%.** Powiat jarosławski na koniec 2017 roku zanotował bezrobocie na poziomie 13,3% i uplasował się na

wysokiej, 60 pozycji (wśród 380 powiatów) pod względem wysokości stopy bezrobocia (od wartości najwyższej do najniższej).

Zjawisko wysokiego bezrobocia dominuje w województwie podkarpackim. Na obszarze 21 powiatów na koniec 2017 roku stopa bezrobocia przekraczała wskaźnik dla kraju (6,6%), w 9 powiatach nawet dwukrotnie, natomiast tylko 4 powiaty w województwie podkarpackim miały bezrobocie poniżej poziomu krajowego, tj. 6,6%. **Wśród 25 powiatów województwa podkarpackiego, powiat jarosławski ze stopą bezrobocia 13,3% uplasował się na 9 pozycji, tak jak na koniec 2016 roku.**

Wykres 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa podkarpackiego (grudzień 2017 r.)

Źródło: WUP Rzeszów, Podkarpacki rynek pracy w liczbach 12.2017 r.

Najwyższą wartość stopy bezrobocia w województwie podkarpackim na koniec 2017 roku odnotowano w powiatach: leskim (17,6%), nizańskim (17,6%), brzozowskim (16,7%), bieszczadzkim (15,3%), strzyżowskim (15,2%), przemyskim (14,8%), lezajskim (14,4%), przeworskim (13,9%), jarosławskim (13,3%). Najniższą wartość tego wskaźnika osiągnęły na koniec 2017 roku miasta na prawach powiatu Krosno (3,4%) i Rzeszów (5,6%) oraz powiaty: mielecki (5,6%), stalowowolski (6%), dębicki (6,9%). Pozostałe powiaty województwa podkarpackiego odnotowały stopę bezrobocia na poziomie pomiędzy 7,2%, a 12,4%.

Analizując poziom stopy bezrobocia na przestrzeni 2017 roku, należy zwrócić uwagę na utrzymującą się tendencję spadkową względem roku poprzedniego.

Stopa bezrobocia w Polsce w okresie styczeń-grudzień 2017 roku kształtowała się na poziomie od 8,5% (styczeń) do 6,5% (listopad). **Wskaźnik stopy bezrobocia w Polsce na koniec roku 2017 – 6,6% był niższy o 1.6 punktu procentowego w porównaniu do końca 2016 roku (8,2%).**

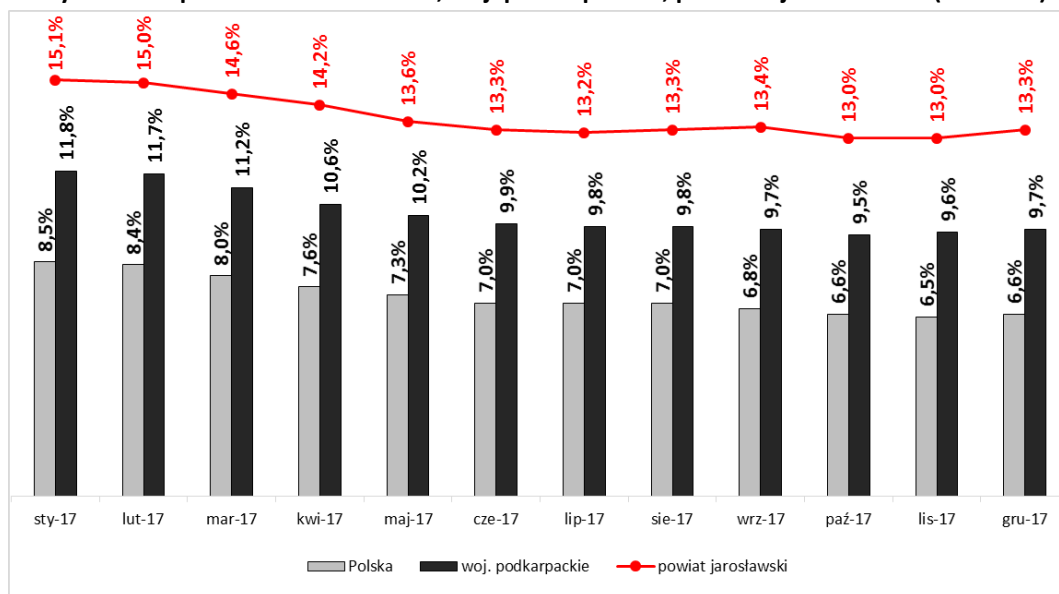
Na obszarze województwa podkarpackiego stopa bezrobocia w okresie styczeń-grudzień 2017 roku przyjmowała wartości od 11,8% (styczeń) do 9,5% (październik). **Na koniec grudnia 2017 roku stopa bezrobocia w województwie podkarpackim wyniosła 9,7% i była niższa o 1.8 punktu procentowego w porównaniu do końca 2016 roku (11,5%).**

W powiecie jarosławskim wskaźnik stopy bezrobocia w okresie styczeń-grudzień 2017 roku przyjmował wartości od 15,1% (styczeń) do 13% (październik, listopad). **Na koniec grudnia 2017 roku stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wyniosła 13,3% i była niższa o 1.3 punktu procentowego w porównaniu do końca 2016 roku (14,6%).**

W poszczególnych miesiącach 2017 roku wskaźnik bezrobocia ustalany dla powiatu jarosławskiego przewyższał stopę bezrobocia dla Polski średnio o 6.5 punktu procentowego, co świadczy o dużym nasileniu zjawiska bezrobocia na obszarze powiatu. **Na koniec grudnia 2017 roku stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wynosząca 13,3% była wyższa o 3.6 punktu procentowego od stopy bezrobocia w województwie podkarpackim (9,7%) i o 6.7 punktu procentowego od stopy bezrobocia w Polsce (6,6%).**

Kształtowanie się stopy bezrobocia w Polsce, województwie podkarpackim i powiecie jarosławskim w 2017 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3 Stopa bezrobocia w Polsce, woj. podkarpackim, powiecie jarosławskim (2017 rok)

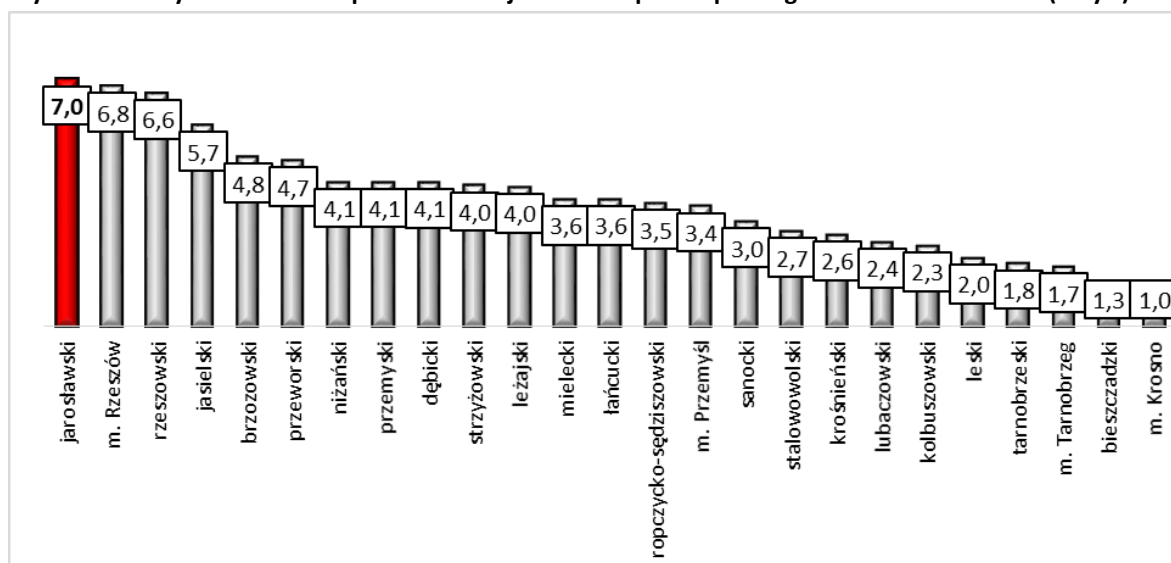
Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów.

Nasilenie zjawiska bezrobocia jest cykliczne, stopa bezrobocia na każdym szczeblu, tj. kraju, województwa i powiatu wzrasta w pierwszych (styczeń, luty) i ostatnich (październik, listopad, grudzień) miesiącach roku, natomiast w pozostałych miesiącach przyjmuje tendencję spadkową lub pozostaje bez zmian.

2.1 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław

W województwie podkarpackim na koniec 2017 roku zarejestrowane były 90 972 osoby bezrobotne, w tym 7 025 to osoby figurujące w ewidencji bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie stanowiła 7,7% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w województwie podkarpackim, tj. o 0.5 punktu procentowego więcej niż na koniec 2016 roku (7,2%). Powiat jarosławski jest na pierwszym miejscu w województwie podkarpackim pod względem ilości zarejestrowanych na koniec 2017 roku osób bezrobotnych.

Wykres 4 Osoby bezrobotne w powiatach województwa podkarpackiego na koniec 2017 roku (w tys.)

Źródło: GUS, Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu rejestrują się osoby bezrobotne z terenu miast Jarosław i Radymno, gminy miejsko-wiejskiej Pruchnik oraz gmin: Jarosław, Radymno, Chłopice, Laszki, Pawłosiów, Roźwienica, Rokietnica, Wiązownica.

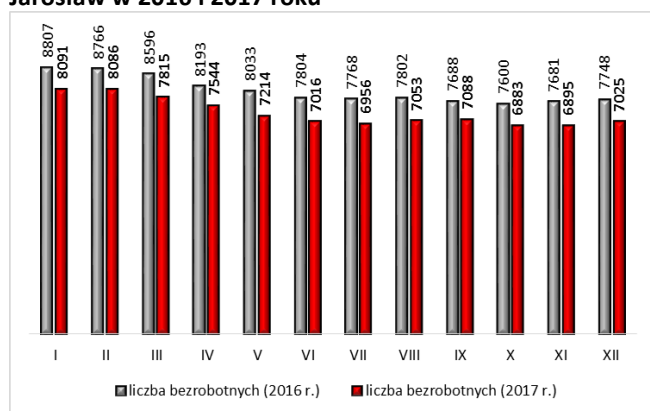
Na koniec grudnia 2017 roku na terenie powiatu jarosławskiego zarejestrowanych było 7 025 osób bezrobotnych, tj. o 723 osoby mniej niż w grudniu 2016 roku (7 748). Liczba kobiet w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2017 roku wyniosła 3 621 i była niższa o 290 osób względem 2016 roku (3 911). Kobiety na koniec 2017 roku stanowiły 51,5% ogółu zarejestrowanych (7 025), a ich udział w grupie osób bezrobotnych wzrósł o 1 punkt procentowy w porównaniu z końcem 2016 roku (50,5%).

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec danego miesiąca 2017 roku była znacznie niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W 2017 roku najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec stycznia – 8 091, natomiast najmniej na koniec października – 6 883. Największy spadek liczby bezrobotnych w 2017 roku w porównaniu do roku poprzedniego, tj. o 819 osób zanotowano w miesiącu maj, kiedy w ewidencji tut. Urzędu figurowało 7 214 osób bezrobotnych. Najwięcej kobiet w 2017 roku zarejestrowanych było na koniec stycznia – 4 031, natomiast najmniej na koniec listopada – 3 582. Największy spadek liczby bezrobotnych kobiet w 2017 roku w porównaniu do roku

poprzedniego, tj. o 313 kobiet nastąpił w miesiącu listopad, kiedy w ewidencji tut. Urzędu figurowały 3 582 kobiety.

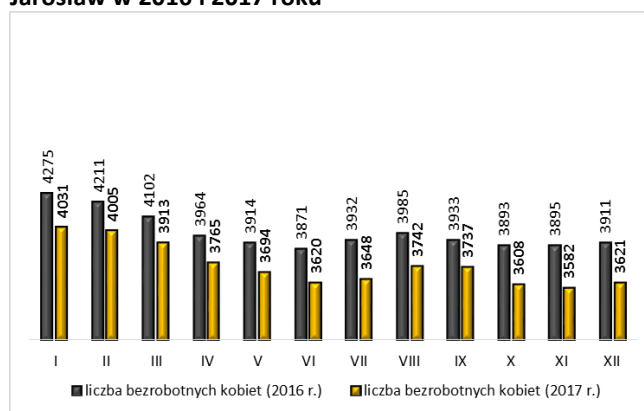
Jak już wspomniano w 2017 roku najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec stycznia – 8 091 osób, w tym 4 031 kobiet. W kolejnych miesiącach, tj. od lutego do lipca 2017 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszała się, głównie z powodu podejmowania zatrudnienia sezonowego, wyjazdów za granicę, niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy oraz działań aktywizacyjnych realizowanych przez tut. Urząd. W sierpniu i wrześniu nastąpił niewielki wzrost liczby osób bezrobotnych, w październiku liczba ta ponownie zmalała, a w listopadzie i grudniu nastąpił kolejny wzrost liczby zarejestrowanych osób. Ostatecznie na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu zarejestrowanych było 7 025 osób bezrobotnych, w tym 3 621 kobiet.

Wykres 5 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław w 2016 i 2017 roku

Źródło: MRPiPS-01 za styczeń-grudzień 2016 r. i 2017 r., opracowanie własne

Wykres 6 Bezrobotne kobiety zarejestrowane w PUP Jarosław w 2016 i 2017 roku

Źródło: MRPiPS-01 za styczeń-grudzień 2016 r. i 2017 r., opracowanie własne

Spadek liczby osób bezrobotnych na koniec grudnia 2017 roku w stosunku do analogicznego okresu roku 2016 zanotowano na całym obszarze powiatu jarosławskiego. Największy spadek liczby osób bezrobotnych w omawianym okresie zanotowało Miasto Jarosław (181 osób) oraz gmina Radymno (108 osób). **W grupie bezrobotnych kobiet spadek na koniec 2017 roku względem 2016 roku odnotowano na całym obszarze powiatu jarosławskiego z wyjątkiem gminy miejsko-wiejskiej Pruchnik (wzrost o 3 osoby).** Mniejsza niż w latach ubiegłych liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu oraz utrzymujący się spadek liczby bezrobotnych w stosunku do lat poprzednich jest pozytywnym przesłaniem z jarosławskiego rynku pracy.

Tabela 3 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu (rok 2016, 2017)

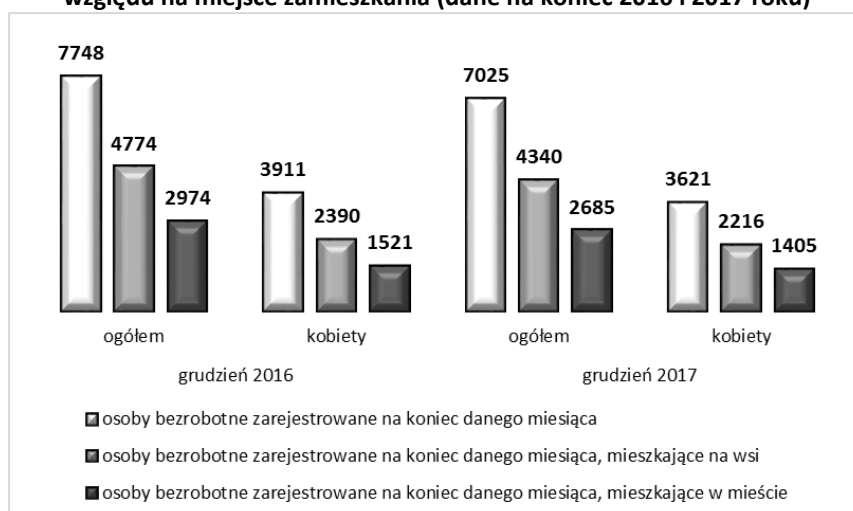
Miejscowość	Liczba bezrobotnych				wzrost↑/spadek↓ w ogółem bezrobotnych w stosunku do 2016	wzrost↑/spadek↓ w grupie bezrobotnych kobiet w stosunku do 2016
	XII 2016		XII 2017			
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
Miasto Jarosław	2 294	1 172	2 113	1 094	-181↓	-78↓
Miasto Radymno	388	187	301	150	-87↓	-37↓
Gmina Chłopice	306	141	280	122	-26↓	-19↓
Gmina Jarosław	798	404	766	395	-32↓	-9↓
Gmina Laszki	557	280	478	254	-79↓	-26↓
Gmina Pawłosiów	520	251	463	231	-57↓	-20↓
Gmina miejsko-wiejska Pruchnik	749	396	715	399	-34↓	3↑
Gmina Radymno	771	400	663	333	-108↓	-67↓
Gmina Rokietnica	240	126	221	118	-19↓	-8↓
Gmina Roźwienica	446	223	417	209	-29↓	-14↓
Gmina Wiązownica	679	331	608	316	-71↓	-15↓
powiat jarosławski	7 748	3 911	7 025	3 621	-723↓	-290↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród 7 025 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 4 340 osób, w tym 2 216 kobiet zamieszkiwało obszary wiejskie powiatu. W grudniu 2017 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku 2016 liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie zmalała o 434 osoby (grudzień 2016 – 4 774), natomiast w porównaniu do listopada 2017 roku liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie wzrosła o 115 osób (listopad 2017 – 4 225). Na koniec grudnia 2017 roku osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowiły 61,8% ogółu zarejestrowanych.

Liczbę bezrobotnych pod względem miejsca zamieszkania (miasto/wieś) prezentuje poniższy wykres.

Wykres 7 Liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania (dane na koniec 2016 i 2017 roku)

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Ważnym elementem analizy stanu bezrobocia w powiecie jest informacja o napływie osób bezrobotnych do rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Liczbę rejestracji

osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach oraz liczbę bezrobotnych na koniec danego miesiąca 2016 i 2017 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4 Napływ osób bezrobotnych w 2016 i 2017 roku

miesiąc	bezrobotni rejestrujący się w miesiącu				wzrost↑/spadek↓ w napływie ogółem bezrobotnych w danych miesiącach 2017 r. względem poprzedniego roku	bezrobotni zarejestrowani na koniec miesiąca			
	2016 roku		2017 roku			2016 roku		2017 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	964	398	845	318	-119↓	8 807	4 275	8 091	4 031
luty	750	299	698	274	-52↓	8 766	4 211	8 086	4 005
marzec	875	371	801	359	-74↓	8 596	4 102	7 815	3 913
kwiecień	975	479	870	388	-105↓	8 193	3 964	7 544	3 765
maj	752	348	559	259	-193↓	8 033	3 914	7 214	3 694
czerwiec	679	320	627	262	-52↓	7 804	3 871	7 016	3 620
lipiec	761	373	731	352	-30↓	7 768	3 932	6 956	3 648
sierpień	743	340	763	383	20↑	7 802	3 985	7 053	3 742
wrzesień	841	383	906	431	65↑	7 688	3 933	7 088	3 737
październik	788	349	810	368	22↑	7 600	3 893	6 883	3 608
listopad	744	289	676	283	-68↓	7 681	3 895	6 895	3 582
grudzień	754	305	675	270	-79↓	7 748	3 911	7 025	3 621
razem	9 626	4 254	8 961	3 947					

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że **miesiącami największego napływu osób bezrobotnych w 2017 roku były:**

- **wrzesień – zarejestrowano 906 osób, w tym 431 kobiet;**
- **kwiecień – zarejestrowano 870 osób, w tym 388 kobiet.**

Napływ osób bezrobotnych do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w poszczególnych miesiącach 2017 roku nie przybrał długookresowych tendencji spadkowych czy wzrostowych, ale ulegał dużym wahaniom w porównaniu z rokiem 2016. W miesiącu styczeń 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 845 bezrobotnych, tj. o 119 osób mniej niż w analogicznym okresie 2016 roku (964), jednocześnie styczeń 2017 roku podobnie jak styczeń 2016 roku nie był miesiącem największego napływu bezrobotnych, taka sytuacja występowała w latach poprzednich. W lutym status bezrobotnego nabyło 698 osób, aż o 147 mniej niż w styczniu, natomiast w marcu i kwietniu liczba osób rejestrujących się wyniosła odpowiednio 801 i 870, czyli wzrastała względem poprzednich miesięcy. W maju do rejestrów tut. Urzędu napłynęło 559 osób bezrobotnych, tj. o 311 mniej niż w kwietniu (870). **Maj był miesiącem najmniejszej liczby rejestracji w 2017 roku, największego spadku w porównaniu z miesiącem poprzednim oraz największego spadku, tj. o 193 osoby w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku (maj 2016 napływ 752 osób).** Od czerwca do września 2017 roku nastąpił wzrost napływu osób bezrobotnych. W czerwcu zarejestrowano 679 osób, w lipcu o 104 osoby więcej niż w czerwcu, tj. 731 bezrobotnych. W sierpniu zarejestrowano 763 osoby, natomiast we wrześniu nastąpił wzrost rejestracji o 143, do ewidencji tut. Urzędu napłynęło 906 bezrobotnych. **Wrzesień był w 2017 roku miesiącem największego napływu osób bezrobotnych.** Powodami tak wysokiej liczby rejestracji we wrześniu był napływ absolwentów, osób po pracach sezonowych oraz osób powracających z zagranicy. W kolejnych miesiącach, tj. październik, listopad i grudzień napływ osób bezrobotnych do

ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu ulegał spadkowi. W październiku 2017 roku zarejestrowało się 810 osób bezrobotnych, natomiast w listopadzie i grudniu do ewidencji tutaj Urzędu napłynęło odpowiednio 676 oraz 675 osób. Napływ bezrobotnych w grudniu 2017 roku był niższy o 79 w porównaniu z liczbą rejestrujących się bezrobotnych w grudniu 2016 roku (754 osoby).

łącznie, w 2017 roku zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 8 961 osób bezrobotnych, w tym 3 947 kobiet. Napływ bezrobotnych w 2017 roku był niższy o 665 osób w porównaniu z rokiem poprzednim (9 626), natomiast w grupie kobiet zarejestrowało się o 307 osób mniej niż w 2016 roku (4 254).

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w 2017 roku wyróżnić można osoby, które rejestrowały się po raz pierwszy – 1 516, w tym 749 kobiet oraz osoby, które rejestrowały się po raz kolejny – 7 445, w tym 3 198 kobiet. W strukturze napływu bezrobotnych zdecydowanie przeważają osoby rejestrowane po raz kolejny, stanowiąc w 2017 roku 83,1% ogółu rejestrujących się, tj. o 0,3 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (83,4%).

2.2 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku

Wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, część bezrobotnych posiada prawo do pobierania zasiłku. **W 2017 roku na terenie powiatu jarosławskiego okres pobierania zasiłku wynosił 365 dni, dla bezrobotnych spełniających określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy kryteria jego przyznania.**

W 2017 roku przez większość miesięcy (styczeń-listopad) w grupie bezrobotnych, którym przysługiwał zasiłek dominował spadek. Najwięcej osób, które posiadały prawo do zasiłku, tj. 1 161 było zarejestrowanych na koniec stycznia 2017 roku, najmniej, tj. 855 osób figurowało w ewidencji tutaj Urzędu na koniec listopada 2017 roku.

Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku figurujące w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku

miesiąc 2017 r.	liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych		liczba osób z prawem do zasiłku		%udział osób z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych	%udział kobiet z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych kobiet
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
styczeń	8 091	4 031	1 161	539	14,3%	13,4%
luty	8 086	4 005	1 145	532	14,2%	13,3%
marzec	7 815	3 913	1 102	519	14,1%	13,3%
kwiecień	7 544	3 765	1 030	486	13,7%	12,9%
maj	7 214	3 694	974	479	13,5%	13,0%
czerwiec	7 016	3 620	956	466	13,6%	12,9%
lipiec	6 956	3 648	905	463	13,0%	12,7%
sierpień	7 053	3 742	898	462	12,7%	12,3%
wrzesień	7 088	3 737	877	442	12,4%	11,8%
październik	6 883	3 608	861	440	12,5%	12,2%
listopad	6 895	3 582	855	441	12,4%	12,3%
grudzień	7 025	3 621	927	467	13,2%	12,9%

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Na koniec grudnia 2017 roku liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych w tut. Urzędzie wyniosła 927 i była niższa o 161 w porównaniu do roku 2016, kiedy prawo do zasiłku miało 1 088 osób bezrobotnych. W grupie kobiet zasiłek na koniec 2017 roku miało przyznane 467 osób, tj. o 67 mniej niż na koniec 2016 roku (534). **Udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych na koniec 2017 roku wyniósł 13,2% i był niższy o 0.8 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2016.**

W 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 599 osób z prawem do zasiłku, w tym 716 kobiet. Dla porównania w 2016 roku do ewidencji tut. Urzędu napłynęło 1 740 osób, w tym 758 kobiet, którym przyznano zasiłek dla bezrobotnych. Osoby z prawem do zasiłku wg miejsca zamieszkania prezentuje poniższa tabela.

Tabela 6 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku (grudzień 2017 r.)

Miejscowość	bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2017 roku				%udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogóle bezrobotnych z prawem do zasiłku	%udział bezrobotnych z prawem do zasiłku wg miejsca zamieszkania
	ogółem	kobiety	z prawem do zasiłku			
			ogółem	kobiety		
Miasto Jarosław	2 113	1 094	291	143	31,4%	13,8%
Miasto Radymno	301	150	42	24	4,5%	14,0%
Gmina Chłopice	280	122	41	16	4,4%	14,6%
Gmina Jarosław	766	395	116	68	12,5%	15,1%
Gmina Laszki	478	254	39	17	4,2%	8,2%
Gmina Pawłosiów	463	231	53	29	5,7%	11,4%
Gmina miejsko-wiejska Pruchnik	715	399	87	40	9,4%	12,2%
Gmina Radymno	663	333	69	37	7,4%	10,4%
Gmina Rokietnica	221	118	34	16	3,7%	15,4%
Gmina Roźwienica	417	209	65	31	7,0%	15,6%
Gmina Wiązownica	608	316	90	46	9,7%	14,8%
powiat jarosławski	7 025	3 621	927	467	100,0%	13,2%

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

W większości gmin powiatu jarosławskiego nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie w porównaniu z końcem 2016 roku. Wyjątkiem jest Gmina Roźwienica, w której liczba osób z prawem do zasiłku na koniec 2017 roku była na poziomie roku 2016 oraz Gmina Jarosław, w której nastąpił niewielki wzrost liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku zarejestrowanych na koniec 2017 roku w porównaniu z rokiem poprzednim.

Najwięcej osób posiadających prawo do zasiłku na koniec grudnia 2017 roku zamieszkiwało obszar: Miasta Jarosław – 291 osób, spadek w porównaniu z 2016 r. o 33 osoby, Gminy Jarosław – 116 osób, wzrost w porównaniu z 2016 r. o 3 osoby, Gminy Wiązownica – 90 osób, spadek w porównaniu z 2016 r. o 35 osób, Gminy miejsko-wiejskiej Pruchnik – 87 osób, spadek w porównaniu z 2016 r. o 23 osoby, Gminy Radymno – 69 osób, spadek w porównaniu z 2016 r. o 16 osób, Gminy Roźwienica – 65 osób, tak jak w roku 2016.

Najmniej osób posiadających prawo do zasiłku na koniec grudnia 2017 roku zamieszkiwało obszar: Gminy Pawłosiów – 53 osoby, spadek w porównaniu z 2016 r. o 16 osób, Miasta Radymno – 42 osoby, spadek w porównaniu z 2016 r. o 12 osób, Gminy Chłopice – 41 osób, spadek w porównaniu z 2016 r. o 3 osoby, Gminy Laszki – 39 osób,

spadek w porównaniu z 2016 r. o 22 osoby oraz Gminy Rokietnica – 34 osoby, spadek w porównaniu z 2016 r. o 4 osoby.

2.3 Struktura osób bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy, wieku oraz stażu pracy. Analiza struktury osób bezrobotnych wg podanych kryteriów pozwala dostrzec problemy poszczególnych grup osób bezrobotnych i kierować najbardziej adekwatne do danej sytuacji bezrobotnego usługi i instrumenty, w celu zmiany jego sytuacji i zwiększenia szans na trwałe wejście na rynek pracy. Poniżej dokonano analizy osób bezrobotnych ze względu na wiek, staż pracy, czas pozostawania bez pracy oraz wykształcenie.

2.3.1 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wiek

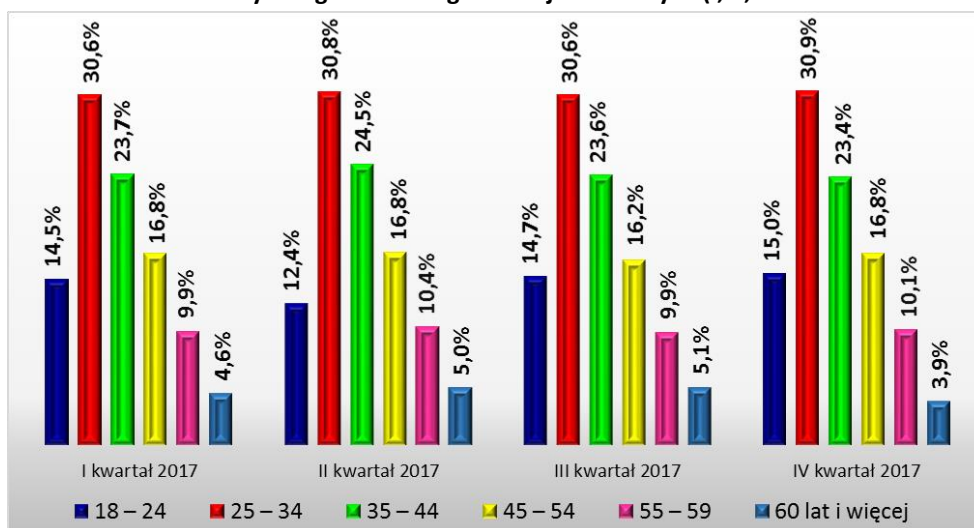
Podział bezrobotnych wg „wieku” charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem liczebności osób w poszczególnych grupach wiekowych. **W kolejnych kwartałach 2017 roku największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, tj. ponad 30% miały osoby w wieku 25 – 34 lata.** Najwięcej osób w wieku 25 – 34 lata, tj. 2 388, w tym 1 405 kobiet zarejestrowanych było w I kwartale 2017 roku. Natomiast **na koniec IV kwartału 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 2 171 osób, w tym 1 310 kobiet w wieku 25 – 34 lata, tj. o 250 osób mniej niż na koniec 2016 roku (2 421).** Osoby w wieku 25 – 34 lata stanowiły na koniec 2017 roku 30,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Drugą pod względem liczebności grupę w 2017 roku stanowiły osoby w wieku 35 – 44 lata. Na koniec roku 2017 w rejestrach tut. Urzędu figurowały 1 642 osoby z ww. grupy wiekowej tj. o 146 osób mniej niż na koniec 2016 roku (1 788). **Najmniej w 2017 roku zarejestrowanych było bezrobotnych w przedziałach wiekowych 55 – 59 lat i powyżej 60 roku życia.** Na koniec 2017 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowało 711 osób w wieku 55 – 59 lat, tj. 10,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych i 271 osób w wieku powyżej 60 lat, tj. 3,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. **We wszystkich grupach wiekowych na koniec 2017 roku zanotowano spadek liczby bezrobotnych w porównaniu z 2016 rokiem.** Najmniejszy spadek liczby bezrobotnych, tj. o 29 osób zanotowano w grupie wiekowej 55 – 59 lat, największy spadek liczby bezrobotnych zanotowano w grupie wiekowej 25 – 34 lata. Należy podkreślić, że od kilku lat utrzymuje się tendencja spadkowa w liczbie osób młodych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, maleje również udział osób w wieku 18-34 lata w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych. W ostatnich latach liczba osób bezrobotnych będących w wieku powyżej 55 r. ż. w ewidencji tut. Urzędu wzrastała. W 2017 roku nastąpił spadek w tej grupie wiekowej, który spowodowany był zmianą przepisów dot. wieku emerytalnego i koniecznością wyłączenia osób w wieku powyżej 60 lat – kobiety i powyżej 65 lat - mężczyźni. Udział liczby osób starszych (powyżej 55 r. ż.) w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2017 roku wzrósł w stosunku do analogicznego okresu 2016 roku.

Tabela 7 Podział bezrobotnych ze względu na wiek (IV kwartał 2016 r., 2017 r.)

Kwartały	Wiek					
	18 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 59	60 lat i więcej
IV kwartał 2016	1 176	2 421	1 788	1 291	740	332
I kwartał 2017	1134	2388	1849	1310	777	357
II kwartał 2017	870	2164	1719	1182	728	353
III kwartał 2017	1043	2167	1672	1145	701	360
IV kwartał 2017	1052	2171	1642	1178	711	271

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 8 Udział osób bezrobotnych wg wieku w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2017 roku)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.2 Osoby bezrobotne, podział ze względu na staż pracy

W kategorii „staż pracy” w 2017 roku najliczniej reprezentowani byli bezrobotni posiadający staż pracy od 1 roku do 5 lat, ta grupa bezrobotnych dominowała również w 2016 roku. W kolejnych kwartałach 2017 roku osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat stanowiły ok. 23% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 650 osób bezrobotnych pracujących dłużej niż 1 rok i krócej niż 5 lat, tj. 23,9% ogółu zarejestrowanych (7 025). Udział osób z doświadczeniem zawodowym od 1 do 5 lat na koniec 2017 roku był wyższy o 1 punkt procentowy w porównaniu do końca 2016 roku (22,9%). Kolejną pod względem wielkości grupą bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu były osoby posiadające staż pracy do 1 roku, stanowiły one w kolejnych kwartałach 2017 roku ok. 20% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W 2017 roku nastąpiła zmiana struktury bezrobotnych w kategorii „staż pracy” w stosunku do 2016 roku, kiedy drugą pod względem liczebności grupę bezrobotnych stanowiły osoby nie posiadające doświadczenia zawodowego. Na koniec 2017 roku zarejestrowane były 1 474 osoby posiadające doświadczenie do 1 roku, stanowiły one 21% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, a ich udział wzrósł o 1.1 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2016. **Bezrobotni bez stażu pracy w liczbie 1 361 stanowili na koniec 2017 roku 19,4% ogółu zarejestrowanych, tj. o 1.3 punktu procentowego mniej niż na koniec 2016 roku (20,7%). Najmniej liczną grupą**

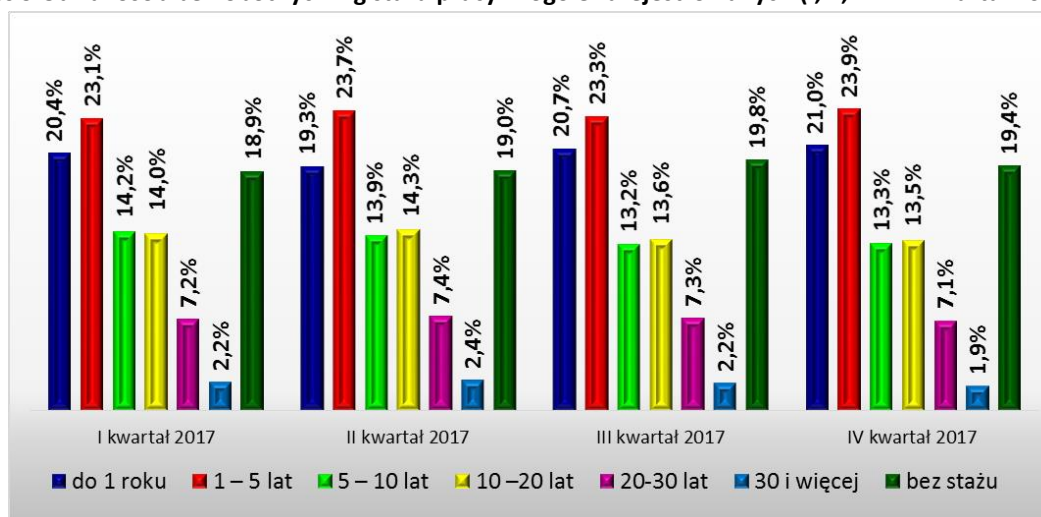
bezrobotnych w kategorii „staż pracy” były osoby, które posiadają doświadczenie zawodowe dłuższe niż 30 lat. Na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie były zarejestrowane 133 osoby, które przepracowały więcej niż 30 lat, stanowiły one 1,9% ogółu zarejestrowanych (7 025). W 2017 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych w każdej z kategorii „staż pracy”. Największy spadek w porównaniu do 2016 roku, tj. o 240 osób nastąpił w grupie bezrobotnych nie posiadających doświadczenia zawodowego, natomiast najmniejszy spadek, tj. o 23 osoby nastąpił w grupie bezrobotnych mających ponad 30-letnie doświadczenie w pracy.

Tabela 8 Podział bezrobotnych ze względu na staż pracy (IV kwartał 2016 r., 2017 r.)

Kwartały	Staż pracy						
	do 1 roku	1 – 5 lat	5 – 10 lat	10 –20 lat	20-30 lat	30 i więcej	bez stażu
IV kwartał 2016	1 537	1 773	1 070	1 057	554	156	1 601
I kwartał 2017	1 592	1 806	1 108	1 094	562	175	1 478
II kwartał 2017	1 354	1 666	972	1 005	521	167	1 331
III kwartał 2017	1 468	1 650	935	962	514	153	1 406
IV kwartał 2017	1 474	1 677	933	950	497	133	1 361

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 9 Udział osób bezrobotnych wg stażu pracy w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2017 roku)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.3 Osoby bezrobotne, podział ze względu na wykształcenie

Zdecydowana większość bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w 2017 roku, to osoby z wykształceniem „zasadniczym zawodowym”. W kolejnych kwartałach 2017 roku osoby z ww. poziomem wykształcenia stanowiły ok. 29% zarejestrowanych bezrobotnych. Najmniejszy w 2017 roku procentowy udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych, tj. ok. 10% miały osoby posiadające wykształcenie „średnie ogólnokształcące”. Na koniec 2017 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowało 2 088 osób z wykształceniem „zasadniczym zawodowym”, tj. 29,7% ogółu zarejestrowanych (7 025). W porównaniu do 2016 roku udział osób bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych wzrósł na koniec 2017 roku o 0.1 punktu procentowego. Drugą pod względem liczebności bezrobotnych na koniec 2017 roku

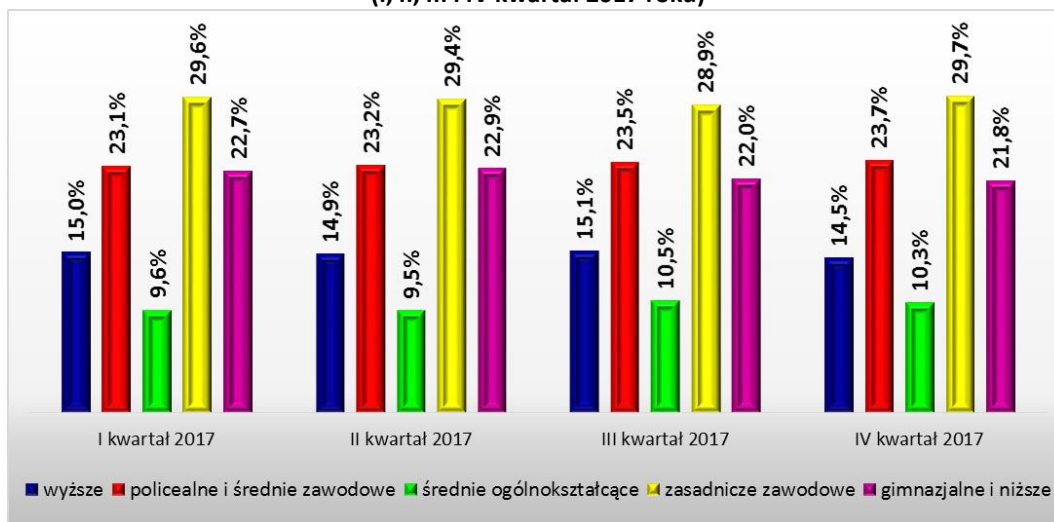
była grupa osób z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym”. Na koniec 2017 roku w rejestrach tut. Urzędu figurowało 1 667 osób z ww. poziomem wykształcenia, co stanowi 23,7% ogółu zarejestrowanych. Dużą grupę bezrobotnych stanowiły również osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej”, na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 531 osób z ww. poziomem wykształcenia, co stanowiło 21,8% ogółu zarejestrowanych (7 025). Procentowy udział osób bezrobotnych z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” w ogóle bezrobotnych wzrósł w 2017 roku w porównaniu do 2016 roku o 0.2 punktu procentowego, natomiast udział osób z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” spadł o 0.8 punktu procentowego w omawianym okresie. **Najmniej na koniec 2017 roku było zarejestrowanych osób z „wykształceniem wyższym” i „średnim ogólnokształcącym”, ich liczba wyniosła odpowiednio 1 017 oraz 722.** Procentowy udział osób bezrobotnych z wykształceniem „wyższym” na koniec 2017 roku spadł o 0.2 punktu procentowego w porównaniu z 2016 rokiem (14,7%). Natomiast udział osób bezrobotnych z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym” w ogóle zarejestrowanych na koniec 2017 roku w porównaniu z końcem 2016 roku wzrósł o 0.7 punktu procentowego. **W 2017 roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych na każdym poziomie wykształcenia.** Największy spadek w porównaniu do 2016 roku, tj. o 217 osób nastąpił w grupie bezrobotnych posiadających wykształcenie „gimnazjalne i poniżej”, natomiast najmniejszy spadek, tj. o 22 osoby nastąpił w grupie bezrobotnych mających wykształcenie „średnie ogólnokształcące”.

Tabela 9 Podział bezrobotnych ze względu na wykształcenie (IV kwartał 2016 r., 2017 r.)

Kwartały	Wykształcenie				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i niższe
IV kwartał 2016	1 141	1 820	744	2 295	1 748
I kwartał 2017	1 171	1 808	748	2 317	1 771
II kwartał 2017	1 043	1 629	669	2 066	1 609
III kwartał 2017	1 071	1 668	741	2 050	1 558
IV kwartał 2017	1 017	1 667	722	2 088	1 531

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 10 Udział osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2017 roku)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.3.4 Osoby bezrobotne, podział ze względu na czas pozostawania bez pracy

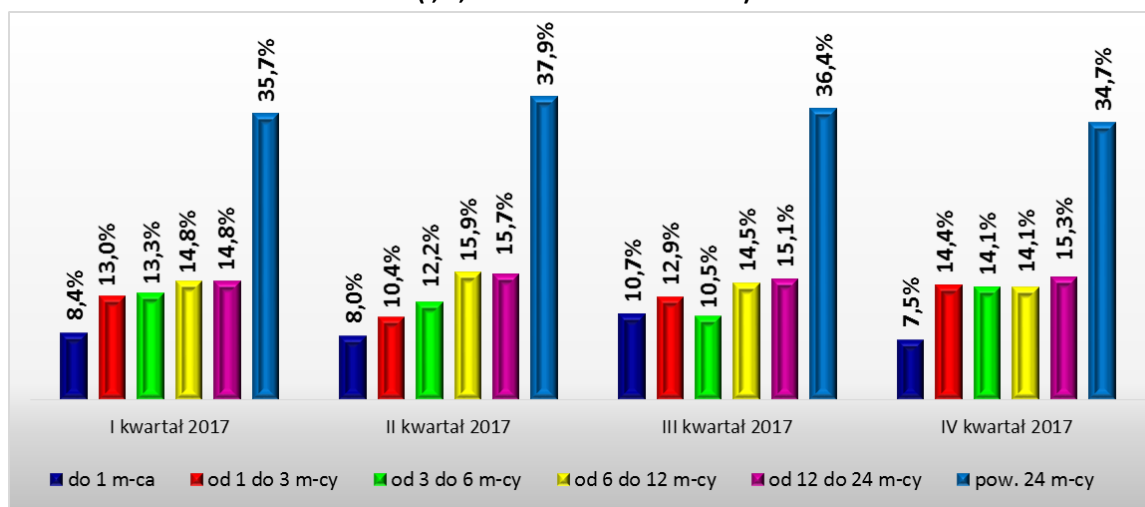
W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2017 roku figurowało 3 507 osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. 49,9% ogółu zarejestrowanych. Udział osób bezrobotnych pozostających bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy w ogóle zarejestrowanych na koniec 2017 roku zmniejszył się o 0.5 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2016 roku (50,4%). Liczną grupę bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu stanowiły również osoby, które pozostają bez pracy od 1 do 3 miesięcy, na koniec grudnia 2017 roku zarejestrowanych było 1 010 osób w ww. kategorii, tj. 14,4% ogółu bezrobotnych (7 025). Duże grupy bezrobotnych stanowiły również osoby, które pozostają bez pracy od 6 do 12 miesięcy oraz od 3 do 6 miesięcy. Na koniec roku 2017 zarejestrowane były 992 osoby, które bez pracy pozostają od 6 do 12 miesięcy oraz 990 osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy. **Spadek liczby bezrobotnych na koniec 2017 roku w porównaniu do końca 2016 roku nastąpił w każdej grupie bezrobotnych sklasyfikowanych wg czasu pozostawania bez pracy.** Największy spadek bezrobotnych, tj. o 358 osób nastąpił w kategorii osób pozostających bez pracy pow. 24 miesięcy, najmniejszy spadek, tj. o 8 osób nastąpił w kategorii bezrobotnych pozostających bez pracy krócej niż 1 miesiąc. Im dłużej osoby bezrobotne pozostają poza rynkiem pracy, tym trudniejsza jest ich aktywizacja, wymagają większego wsparcia, a proces powrotu jest dłuższy.

Tabela 10 Osoby bezrobotne pozostające bez pracy w miesiącach (IV kwartał 2016 r., 2017 r.)

Kwartały	Czas pozostawania bez pracy w m-c					
	do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow.24
IV kwartał 2016	534	1 099	1 015	1 192	1 115	2 793
I kwartał 2017	653	1 014	1 040	1 158	1 157	2 793
II kwartał 2017	560	729	854	1 115	1 100	2 658
III kwartał 2017	760	912	742	1 029	1 068	2 577
IV kwartał 2017	526	1 010	990	992	1 072	2 435

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wykres 11 Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy w miesiącach w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2017 roku)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

2.4 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017, poz. 1065 z późn. zm.) w art. 49 określa grupę osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do ww. kategorii osób należą:

- ✓ bezrobotni do 30 roku życia;
- ✓ bezrobotni długotrwale;
- ✓ bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- ✓ bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej;
- ✓ bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- ✓ bezrobotni niepełnosprawni
- ✓ poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (kategoria dodana od 1 lipca 2017 r.).

Przynależność osób bezrobotnych do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy związana jest z posiadaniem przez osobę zarejestrowaną cechy odpowiadającej danej kategorii osób bezrobotnych. Sytuacją często występującą jest zakwalifikowanie osoby bezrobotnej do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na nabycie lub posiadanie więcej niż jednej cechy, wówczas bezrobotny zaliczany jest do więcej niż jednej kategorii.

Na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 6 225 osób bezrobotnych będących wg ustawy o promocji zatrudnienia (...) w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. o 691 mniej niż na koniec 2016 roku (6 916). Wśród ww. kategorii zarejestrowanych było 3 278 kobiet. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2017 roku 88,6% ogółu zarejestrowanych, tj. o 0.7 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku. Bezrobotne kobiety zaliczane do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2017 roku 46,7% ogółu zarejestrowanych, tj. o 0.5 punktu procentowego więcej niż w 2016 roku.

Tabela 11 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (XII 2016 r., XII 2017 r.)

Grupa bezrobotnych	XII 2016		XII 2017		wzrost↑/ spadek↓ w porównaniu do 2016 roku	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	6 916	3 576	6 225	3 278	-691↓	-298↓
do 30 roku życia	2 389	1 262	2 102	1 133	-287↓	-129↓
długotrwale bezrobotni	4 927	2 664	4 368	2 400	-559↓	-264↓
powyżej 50 roku życia	1 719	658	1 567	598	-152↓	-60↓
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	331	254	257	198	-74↓	-56↓

posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	1 362	1 071	1 256	1 035	-106↓	-36↓
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	13	6	16	6	3↑	0
niepełnosprawni	218	92	208	93	-10↓	1↑
ogółem zarejestrowani bezrobotni	7 748	3 911	7 025	3 621	-723↓	-290↓
% udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych	89,3%	46,2%	88,6%	46,7%		

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPIPS-01 Załącznik 1, opracowanie własne

W większości grup bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2017 roku zanotowano spadek względem roku poprzedniego. Wyjątek stanowiła kategoria osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, w której nastąpił wzrost o 3 osoby w porównaniu z końcem 2016 roku. Największy spadek, tj. o 559 osób zanotowano w grupie osób długotrwale bezrobotnych, natomiast najmniejszy spadek, tj. o 10 osób odnotowano w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych.

Liczba bezrobotnych kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2017 roku (3 278) była niższa o 298 w porównaniu do końca 2016 roku (3 576). Wśród kobiet spadek na koniec 2017 roku w porównaniu do roku poprzedniego zanotowano w większości grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, z wyjątkiem kategorii osób niepełnosprawnych – wzrost o 1 osobę oraz kategorii osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – bez zmian. Największy spadek, tj. o 264 osoby w 2017 roku w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w grupie kobiet długotrwale bezrobotnych, najmniejszy tj. o 36 osób w grupie kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

Struktura zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ujęciu kwartalnym 2017 roku przedstawiała się następująco:

Tabela 12 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2017 rok)

Grupa bezrobotnych	I kwartał 2017		II kwartał 2017		III kwartał 2017		IV kwartał 2017	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	6 924	3 556	6 246	3 311	6 338	3 407	6 225	3 278
do 30 roku życia	2 333	1 227	1 914	1 065	2 104	1 193	2 102	1 133
w tym do 25 roku życia	1 134	539	870	439	1 043	534	1 052	509
długotrwale bezrobotni	4 919	2 671	4 575	2 528	4 511	2 510	4 368	2 400
powyżej 50 roku życia	1 813	703	1 695	680	1 660	672	1 567	598
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	266	217	146	114	117	84	257	198
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	1 371	1 073	1 263	1 023	1 313	1 071	1 256	1 035
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	10	3	14	3	12	4	16	6
niepełnosprawni	234	100	222	91	209	91	208	93
ogółem zarejestrowani bezrobotni na koniec danego kwartału 2017 roku	7 815	3 913	7 016	3 620	7 088	3 737	7 025	3 621
% udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych	88,6%	45,5%	89,0%	47,2%	89,4%	48,1%	88,6%	46,7%

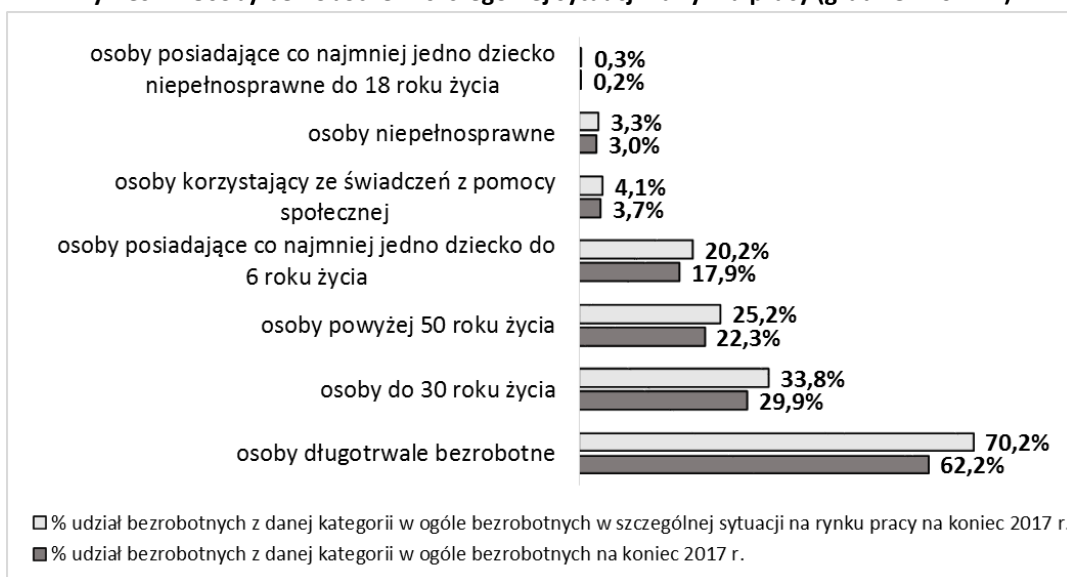
Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Największą liczbę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ujęciu kwartalnym odnotowano w końcu I kwartału 2017 roku, do ww. kategorii należały 6 924 osoby, w tym 3 556 kobiet. Liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec I kwartału 2017 roku była niższa o 815 osób w porównaniu do I kwartału 2016 (7 739). **Najniższą liczbę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu IV kwartału 2017 roku, do ww. kategorii należało 6 225 osób, w tym 3 278 kobiet.** Zanotowana na koniec IV kwartału 2017 roku liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy była niższa o 691 w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku. Najniższy udział osób w kategorii bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogóle bezrobotnych – 88,6% zanotowano na koniec I oraz IV kwartału 2017 roku, natomiast najwyższy – 89,4% zanotowano na koniec III kwartału 2017 roku.

Najwyższą liczbę kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu I kwartału 2017 roku, tj. 3 556 osób. Kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły wówczas 90,9% ogólnej liczby zarejestrowanych kobiet (3 913), 45,5% ogólnej liczby bezrobotnych (7 815) i 51,4% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 924). **Najniższą liczbę kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano w końcu IV kwartału 2017 roku, tj. 3 278 osób. Jednocześnie kobiety w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec IV kwartału 2017 roku 90,5% ogólnej liczby zarejestrowanych kobiet (3 621), 46,7% ogólnej liczby bezrobotnych (7 025) i 52,7% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225).**

Największą grupę wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy od wielu lat stanowią długotrwale bezrobotni. Na koniec 2017 roku zarejestrowanych było 4 368 osób w ww. kategorii, tj. 70,2% ogółu osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225) i 62,2% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (7 025). **Drugą pod względem liczebności grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2017 roku były osoby do 30 roku życia.** Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 2 102 osoby stanowili 33,8% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225) i 29,9% ogólnej liczby zarejestrowanych (7 025). **Kolejną pod względem liczebności grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2017 roku były osoby powyżej 50 roku życia.** Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 1 567 osób stanowili 25,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225) i 22,3% ogólnej liczby zarejestrowanych (7 025). **Najmniej liczną grupą osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2017 roku byli bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.** Bezrobotni w ww. kategorii w liczbie 16 osób stanowili 0,3% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225) i 0,2% ogólnej liczby zarejestrowanych (7 025).

Wykres 12 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (grudzień 2017 r.)

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Bezrobotni należący do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to przeważnie osoby, które z uwagi na brak zatrudnienia oraz nawarstwiający się problemy i trudności zagrożone są wykluczeniem społecznym, wyuczoną bezradnością lub migracją zarobkową. Jest to zatem grupa osób, która powinna zostać otoczona szczególną opieką oraz wsparciem w wejściu lub powrocie na rynek pracy. Jak wskazują przytoczone statystyki **w powiecie jarosławskim znaczna większość zarejestrowanych osób bezrobotnych przynależy do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.**

Dokonując analizy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należy zwrócić uwagę na poszczególne kategorie, do których osoby bezrobotne przynależą. Jak już wcześniej wspomniano, osoba bezrobotna może należeć do jednej, dwóch lub nawet kilku kategorii. Liczba kategorii, do których możemy przypisać osobę bezrobotną może wskazywać na złożoność problemów, z jakimi spotyka się bezrobotny w staraniach wejścia lub powrotu na rynek pracy. Im więcej kategorii, do których należy osoba bezrobotna w grupie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy tym prawdopodobnie więcej barier, które może ona napotkać na lokalnym rynku pracy. W zależności od złożoności sytuacji osoby bezrobotnej mogą to być bariery zarówno wewnętrzne (często zależne od niej samej), jak i zewnętrzne (które mogą ale nie muszą zależeć od niej). W dalszej części przedstawiono analizę poszczególnych grup osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2017 roku.

2.4.1 Bezrobotni do 30 roku życia

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.) osoby do 30 roku życia, zostały ujęte w kategorię bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ze względu na zjawiska zachodzące na rynku pracy, tj. wydłużający się okres kształcenia młodych ludzi, a tym samym późniejsze wkraczanie na rynek pracy oraz niekorzystną dla młodych osób sytuację na rynku pracy m. in. dużą konkurencyjność, panującą wśród pracodawców stereotypy, osoby do 30 roku życia są

traktowane, jako grupa bezrobotnych, którym szczególnie trudno jest umiejscowić się na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 025 osób bezrobotnych, w tym 3 621 kobiet. **Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowały 2 102 osoby w wieku do 30 roku życia, tj. o 287 mniej niż na koniec 2016 roku (2 389).** Liczba kobiet do 30 roku życia na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu wyniosła 1 133 i była niższa o 129 w porównaniu z końcem 2016 roku (1 262). **Bezrobotni do 30 roku życia (2 102 osoby) stanowili na koniec grudnia 2017 roku 29,9% ogółem zarejestrowanych osób (7 025) i 33,8% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225).** Udział osób do 30 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2017 roku (29,9%) był niższy o 0,9 punktu procentowego względem końca 2016 roku (30,8%).

W grupie osób do 30 roku życia figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2017 roku (2 102) prawo do pobierania zasiłku posiadało 195 osób, w tym 117 kobiet. Osoby do 30 roku życia z prawem do zasiłku stanowiły 9,3% ogółu zarejestrowanych osób do 30 roku życia (2 102) oraz 21% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (927).

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób do 30 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2016 i 2017 roku (dane porównawcze).

Tabela 13 Bezrobotni do 30 r. ż. (2016 i 2017 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni do 30 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych do 30 r. ż. w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych do 30 r. ż. w porównaniu do 2016 r.	
	2016		2017		2016		2017		2016	2017	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	8 807	4 275	8 091	4 031	3 026	1 500	2 507	1 302	34,4%	31,0%	-519↓	-198↓
II	8 766	4 211	8 086	4 005	2 957	1 443	2 479	1 266	33,7%	30,7%	-478↓	-177↓
III	8 596	4 102	7 815	3 913	2 842	1 389	2 333	1 227	33,1%	29,9%	-509↓	-162↓
IV	8 193	3 964	7 544	3 765	2 631	1 298	2 164	1 139	32,1%	28,7%	-467↓	-159↓
V	8 033	3 914	7 214	3 694	2 557	1 268	1 997	1 093	31,8%	27,7%	-560↓	-175↓
VI	7 804	3 871	7 016	3 620	2 408	1 230	1 914	1 065	30,9%	27,3%	-494↓	-165↓
VII	7 768	3 932	6 956	3 648	2 436	1 298	1 967	1 129	31,4%	28,3%	-469↓	-169↓
VIII	7 802	3 985	7 053	3 742	2 469	1 344	2 038	1 188	31,6%	28,9%	-431↓	-156↓
IX	7 688	3 933	7 088	3 737	2 425	1 311	2 104	1 193	31,5%	29,7%	-321↓	-118↓
X	7 600	3 893	6 883	3 608	2 376	1 274	2 033	1 130	31,3%	29,5%	-343↓	-144↓
XI	7 681	3 895	6 895	3 582	2 395	1 259	2 074	1 136	31,2%	30,1%	-321↓	-123↓
XII	7 748	3 911	7 025	3 621	2 389	1 262	2 102	1 133	30,8%	29,9%	-287↓	-129↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Liczba osób bezrobotnych do 30 r. ż. w ciągu 2017 roku nie przyjęła wyraźnej tendencji wzrostowej lub spadkowej. Wzrost liczby osób bezrobotnych w wieku do 30 lat względem poprzedniego miesiąca nastąpił w styczniu, lipcu, sierpniu, wrześniu, listopadzie i grudniu. Spadek liczby osób bezrobotnych względem poprzedniego miesiąca występował

od lutego do czerwca oraz w październiku. **Najwięcej osób w wieku do 30 r. ż. figurowało w ewidencji tut. Urzędu na koniec stycznia 2017 roku – 2 507, w tym 1 302 kobiety, natomiast najmniej osób do 30 r. ż. zanotowano w czerwcu 2017 roku – 1 914, w tym 1 065 kobiet.** Liczba osób bezrobotnych do 30 r. ż. w poszczególnych miesiącach 2017 roku była niższa niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. Największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych do 30 r. ż., tj. o 560 osób względem 2016 roku nastąpił w maju. W grupie kobiet do 30 r. ż. największy spadek liczby bezrobotnych, tj. o 198 osób względem 2016 roku nastąpił w styczniu.

Udział osób bezrobotnych do 30 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2017 roku przyjmował wartości od 31% (styczeń) do 27,3% (czerwiec) i był znacznie niższy niż w roku 2016.

Struktura osób bezrobotnych do 30 r. ż.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych do 30 roku życia wg podanych kategorii.

Tabela 14 Bezrobotni do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2017 rok)

bezrobotni do 30 roku życia ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c	wykształcenie				staż pracy			
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
do 1	239	87	wyższe	353	258	do 1 roku	767	393
1-3	511	220	policealne i średnie zawodowe	540	287	1-5	535	290
3-6	441	219	średnie ogólnokształcące	406	252	5-10	50	25
6-12	281	157	zasadnicze zawodowe	467	185	10-20	0	0
12-24	292	194	gimnazjalne i poniżej	336	151	20-30	x	x
pow. 24	338	256	x	x	x	30 lat i więcej	x	x
razem	2 102	1 133	x	x	x	bez stażu	750	425

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Jak już wcześniej wspomniano na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowały 2 102 osoby do 30 roku życia, w tym 1 133 kobiety. **Wśród bezrobotnych do 30 roku życia, dominuje wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”, które posiada 540 osób, w tym 287 kobiet. Osoby do 30 roku życia z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” stanowiły na koniec 2017 roku 25,7% ogółu zarejestrowanych osób do 30 r. ż. (2 102) oraz 36,7% ogółu osób zarejestrowanych na koniec 2017 roku z ww. poziomem wykształcenia (1 471). Duża grupa bezrobotnych do 30 roku życia posiada wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 467 osób, w tym 185 kobiet z ww. poziomem wykształcenia. Osoby do 30 r. ż. posiadające wykształcenie „zasadnicze zawodowe” stanowiły na koniec 2017 roku 22,2% ogółu zarejestrowanych osób do 30 r. ż. (2 102) oraz 25% ogółu bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym**

zawodowym” (1 865). Udział osób do 30 r. ż. posiadających wykształcenie „policjalne i średnie zawodowe” oraz „zasadnicze zawodowe” w ogóle osób zarejestrowanych z danym poziomem wykształcenia na koniec 2017 roku wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim. **Kolejną pod względem wielkości grupę osób do 30 r. ż. stanowili bezrobotni z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym”.** Na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 406 osób, w tym 252 kobiety z ww. poziomem wykształcenia. **Udział osób do 30 r. ż. z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym” w ogóle zarejestrowanych osób w wieku do 30 lat na koniec 2017 roku był wyższy o 2.1 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzednim (17,2%).** Wykształcenie „wyższe”, które jest wyznacznikiem długiego okresu kształcenia posiadały na koniec 2017 roku 353 osoby bezrobotne do 30 roku życia, w tym 258 kobiet. Osoby z wykształceniem „wyższym” stanowiły 16,8% ogółu zarejestrowanych na koniec 2017 roku osób do 30 roku życia (2 102) oraz 41,1% ogółu osób z wykształceniem „wyższym” zarejestrowanych na koniec 2017 roku (859). **Najmniej bezrobotnych do 30 roku życia posiadało wykształcenie „gimnazjalne i poniżej”.** Na koniec grudnia 2017 roku zarejestrowanych było 336 osób, w tym 151 kobiet z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej”. Dane dotyczące wykształcenia osób bezrobotnych do 30 roku życia wskazują na lepszy poziom wykształcenia kobiet niż mężczyzn. Jednocześnie należy zauważyć, że poziom wykształcenia wśród osób młodych wzrasta. Jest to głównie spowodowane sytuacją na rynku pracy i wymaganiami stawianymi przez pracodawców. Osoby młode nie mogąc znaleźć zatrudnienia często podejmują decyzję o podwyższeniu kwalifikacji i dalszym kształceniu.

Wśród bezrobotnych do 30 roku życia 750 osób, tj. 35,7% ogółu osób w ww. kategorii wiekowej nie posiada stażu pracy, co oznacza, że osoby te nie miały jeszcze styczności z rynkiem pracy. 767 osób bezrobotnych, w tym 393 kobiety posiadało niewielkie doświadczenie zawodowe, tj. pracowało krócej niż rok. Z zarejestrowanych na koniec 2017 roku bezrobotnych do 30 r. ż. 535 osób, w tym 290 kobiet pracowało dłużej niż rok ale krócej niż 5 lat. Brak doświadczenia zawodowego nadal jest jedną z barier utrudniającą wejście na rynek pracy bezrobotnym w wieku do 30 roku życia.

Wśród osób do 30 roku życia zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu 630 osób pozostawało bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy. 914 osób do 30 r. ż., w tym 579 kobiet figurujących na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu należało do grupy długotrwale bezrobotnych. Dane te wskazują na bardzo trudną sytuację osób młodych na lokalnym rynku pracy. Jednocześnie zauważyć należy, że wśród osób do 30 roku życia zarejestrowanych na koniec 2017 roku 533 bezrobotnych, w tym 474 kobiet posiadało co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

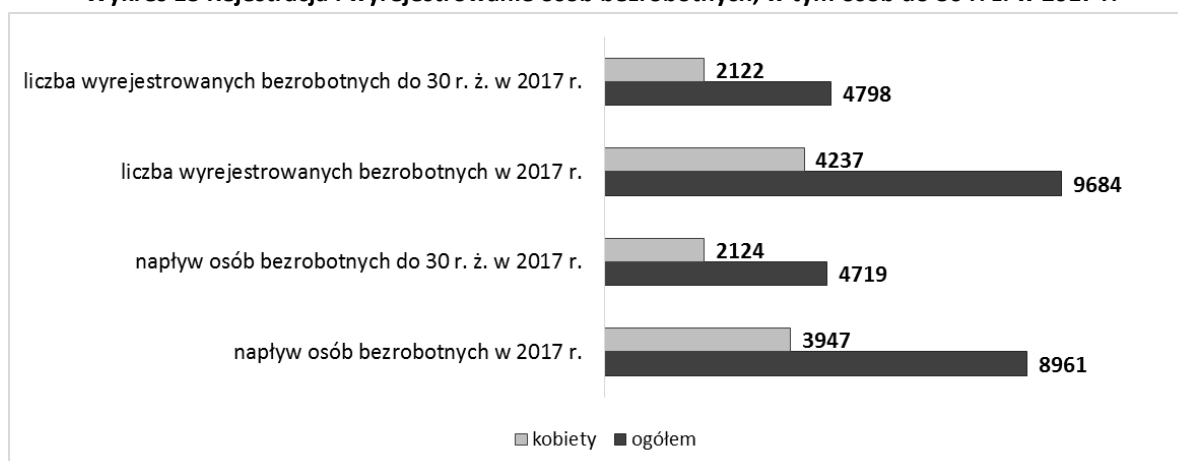
Wskazane w analizie grupy osób do 30 r. ż. czynniki, m.in.: wydłużający się okres kształcenia, brak lub małe doświadczenie zawodowe, opieka nad osobami zależnymi, długotrwały brak aktywności zawodowej utrudniają wejście lub powrót na rynek pracy przedstawicielom ww. grupy osób bezrobotnych.

Bilans osób do 30 r. ż. (napływ i odpływ)

Ogółem w 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 8 961 osób bezrobotnych, w tym 3 947 kobiet. **Wśród rejestrujących się 4 719 osób, w tym 2 124 kobiety to bezrobotni do 30 roku życia.** Napływ osób do 30 roku życia do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku był niższy o 387 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy zarejestrowało się 5 106 osób w wieku do 30 lat. **W napływie bezrobotnych (8 961) osoby do 30 roku życia stanowiły w 2017 roku 52,7%, tj. o 0.3 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (53%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 9 684, w tym 4 237 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 4 798 osób, w tym 2 122 kobiety to bezrobotni do 30 roku życia.** Odpływ osób bezrobotnych do 30 roku życia z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku był niższy o 522 osoby w porównaniu do 2016 roku, kiedy wyrejestrowano 5 320 osób w wieku do 30 lat. **W odpływie ogółu bezrobotnych (9 684) w 2017 roku, osoby do 30 roku życia stanowiły 49,5%, tj. o 2.7 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (52,2%).**

Wykres 13 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób do 30 r. ż. w 2017 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku (9 684), 5 422 osoby podjęły zatrudnienie, co stanowi 56% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 422), 2 621 osób to bezrobotni w wieku do 30 roku życia, tj. 48,3% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia.** Wśród bezrobotnych do 30 roku życia 1 809 osób podjęło zatrudnienie niesubsydiowane, a 812 osób zostało skierowanych do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. **Najwięcej osób do 30 roku życia w 2017 roku zostało skierowanych do zatrudnienia w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r. ż. – 406 bezrobotnych, w tym 186 kobiet.** Popularną formą aktywizacji wśród osób do 30 roku życia jest możliwość pozyskania środków na samozatrudnienie, w 2017 działalność gospodarczą podjęło 213 osób (210 w ramach jednorazowych środków na założenie działalności i 3 osoby w ramach bonu na zasiedlenie).

Wśród 210 bezrobotnych, którzy otrzymali środki na założenie działalności gospodarczej 86 osób, w tym 21 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia. Ponadto w 2017 roku **116 osób, w tym 81 kobiet do 30 roku życia skierowano do pracy w ramach robót publicznych** (łącznie skierowano 440 osób), a **68 osób do 30 r. ż., w tym 20 kobiet podjęło pracę w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy** za skierowanego bezrobotnego (łącznie skierowano 299 osób bezrobotnych). **Wśród osób do 30 roku życia 93 bezrobotnych podjęło zatrudnienie w ramach otrzymanego bonu na zasiedlenie, a 3 osoby założyły działalność gospodarczą.** Dane te wskazują na coraz większe zainteresowanie ww. formą wsparcia. Dla porównania w 2016 roku zatrudnienie w ramach bonu podjęło 67 osób. Popularność bonu na zasiedlenie, jako formy skierowanej tylko do grupy osób do 30 r. ż. świadczy o mobilności młodych osób oraz otwartości na migrację zarobkową. Młodzi poszukują lepszych warunków zatrudnieniowych poza lokalnym rynkiem pracy, co w konsekwencji zmniejsza liczbę aktywnych zawodowo osób na terenie powiatu jarosławskiego. **Ze względu na trudny start na lokalnym rynku pracy osoby do 30 roku życia wspierane są poprzez organizację stażu. W 2017 roku na ww. formę skierowano 442 osoby bezrobotne, w tym 286 kobiet z omawianej grupy wiekowej** (ogółem skierowano 733 osoby bezrobotne). Młode osoby zarejestrowane w tut. Urzędzie chętnie podnoszą swoje kwalifikacje, **w 2017 roku na szkolenie skierowano 43 osoby, w tym 3 kobiety w wieku do 30 roku życia** (łącznie na szkolenie skierowano 99 osób bezrobotnych). **W ramach szkoleń 41 osób skorzystało z bonu szkoleniowego, jako formy dedykowanej dla osób w wieku do 30 lat.**

Najczęstszą przyczyną wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu w 2017 roku było podjęcie zatrudnienia (subsydiowanego i niesubsydiowanego). Drugim pod względem liczebności powodem wyrejestrowań bezrobotnych w 2017 roku było niepotwierdzenie gotowości do pracy, w związku z czym status utraciło 1 818 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy nie zgłosili się w wyznaczonym przez tut. Urząd terminie 1 046 osób, w tym 396 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia.** Dane te pokazują, że osoby młode często nie przywiązują uwagi do wynikających z posiadanego statusu bezrobotnego obowiązków, m.in. do stawiennictwa w wyznaczonym terminie. Osoby zarejestrowane mają możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2017 roku z ww. powodu wyłączono 660 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy złożyli rezygnację z pomocy świadczonej przez Urząd, 348 osób, w tym 159 kobiet to bezrobotni w wieku do 30 lat.** W 2017 roku 258 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez tut. Urząd. **Wśród wyrejestrowanych z ww. powodu bezrobotnych, 182 osoby, w tym 65 kobiet to bezrobotni w wieku do 30 lat. Osoby młode, które odmówiły aktywizacji stanowiły aż 70,5% ogółu osób, które zostały wyłączone z powodu odmowy przyjęcia propozycji zatrudnienia (258).** Z pozostałych przyczyn, tj.: podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych oraz innych powodów (np. rozpoczęcie szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP, zgonu, pobieranie zasiłku stałego, niezdolności do pracy) w 2017 roku wyłączono 676 osób. **Wśród wyłączonych z ww. powodów bezrobotnych 115 osób, w tym 71 kobiet to bezrobotni do 30 roku życia.**

Profilowanie usług w grupie osób do 30 r. ż.

Na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 010 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 3 osoby bezrobotne, dla których został ustalony I profil pomocy, 2 068 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 939 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2017 roku profile pomocy były również osoby do 30 roku życia. **Ogółem na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 2 096 osób do 30 r. ż. z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,7% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie (2 102).** W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób do 30 roku życia.

Tabela 15 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób do 30 r. ż. (grudzień 2017 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2017 r.		liczba osób w wieku do 30 r. ż. z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2017 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	3	1	1	0
profil II	2 068	1 087	719	373
profil III	4 939	2 524	1 376	756
ogółem	7 010	3 612	2 096	1 129

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 010 zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 2 096 osób, w tym 1 129 kobiet to bezrobotni w wieku do 30 roku życia. Na koniec 2017 roku liczba osób do 30 r. ż. z wyznaczonym profilem pomocy (2 096) stanowiła 29,9% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 010).

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku figurowało:

- ✓ **z profilem I – 1 bezrobotny do 30 r. ż.**, który stanowił 0,1% ogółu osób do 30 roku życia z ustalonym profilem pomocy (2 096) i 33,3% ogółu osób z ustalonym I profilem pomocy (3);
- ✓ **z profilem II – 719 bezrobotnych do 30 r. ż.**, którzy stanowili 34,3% ogółu osób do 30 roku życia z ustalonym profilem (2 096) i 34,8% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (2 068);
- ✓ **z profilem III – 1 376 bezrobotnych do 30 r. ż.**, którzy stanowili 65,6% ogółu osób do 30 roku życia z ustalonym profilem (2 096) i 27,9% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 939).

Dane dotyczące profilowania osób bezrobotnych do 30 roku życia wskazują, że osoby młode w większości prezentują bierną postawę w zakresie poszukiwania zatrudnienia – 65,6% osób w tej kategorii wiekowej posiada profil III. W grupie osób do 30 roku życia są także bezrobotni, którzy oczekują wsparcia tut. Urzędu w aktywizacji zawodowej, ponieważ istnieją bariery utrudniające im wejście lub powrót na rynek pracy.

2.4.2 Bezrobotni długotrwale

Wg ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.) bezrobotny długotrwale to osoba bezrobotna pozostająca w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Osoby długotrwale bezrobotne wg ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.) zaliczane są do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy i w rejestrach tut. Urzędu od wielu lat stanowią najliczniejszą kategorię wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 025 osób bezrobotnych, w tym 3 621 kobiet. **Wśród bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowały osoby długotrwale bezrobotne, których liczba wyniosła 4 368, w tym 2 400 kobiet.**

Liczba osób długotrwale bezrobotnych na koniec 2017 roku (4 368) była niższa o 559 w porównaniu z końcem 2016 roku, kiedy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 4 927 osób długotrwale bezrobotnych. Liczba długotrwale bezrobotnych kobiet na koniec 2017 roku (2 400) była niższa o 264 w porównaniu do liczby długotrwale bezrobotnych kobiet z końca 2016 roku (2 664). **Bezrobotni długotrwale (4 368 osób) stanowili na koniec 2017 roku 62,2% ogółu zarejestrowanych (7 025 osób) i 70,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225 osób).** Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2017 roku (62,2%) był niższy o 1.4 punktu procentowego względem końca 2016 roku (63,6%).

W grupie osób długotrwale bezrobotnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2017 roku 4 368 prawo do pobierania zasiłku posiadały 42 osoby, w tym 32 kobiety. Osoby długotrwale bezrobotne z prawem do zasiłku stanowiły 1% ogółu zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (4 368) oraz 4,5% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (927).

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób długotrwale bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2016 i 2017 roku (dane porównawcze).

Tabela 16 Bezrobotni długotrwale (2016 i 2017 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Długotrwale bezrobotni na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych długotrwale w porównaniu do 2016 r.	
	2016		2017		2016		2017		2016	2017	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	8 807	4 275	8 091	4 031	5 665	2 940	5 053	2 725	64,3%	62,5%	-612↓	-215↓
II	8 766	4 211	8 086	4 005	5 623	2 923	5 043	2 727	64,1%	62,4%	-580↓	-196↓
III	8 596	4 102	7 815	3 913	5 606	2 876	4 919	2 671	65,2%	62,9%	-687↓	-205↓
IV	8 193	3 964	7 544	3 765	5 447	2 808	4 830	2 612	66,5%	64,0%	-617↓	-196↓
V	8 033	3 914	7 214	3 694	5 295	2 741	4 685	2 569	65,9%	64,9%	-610↓	-172↓
VI	7 804	3 871	7 016	3 620	5 153	2 705	4 575	2 528	66,0%	65,2%	-578↓	-177↓
VII	7 768	3 932	6 956	3 648	5 116	2 720	4 515	2 503	65,9%	64,9%	-601↓	-217↓

VIII	7 802	3 985	7 053	3 742	5 058	2 718	4 497	2 500	64,8%	63,8%	-561↓	-218↓
IX	7 688	3 933	7 088	3 737	4 983	2 684	4 511	2 510	64,8%	63,6%	-472↓	-174↓
X	7 600	3 893	6 883	3 608	4 935	2 666	4 359	2 417	64,9%	63,3%	-576↓	-249↓
XI	7 681	3 895	6 895	3 582	4 920	2 654	4 318	2 372	64,1%	62,6%	-602↓	-282↓
XII	7 748	3 911	7 025	3 621	4 927	2 664	4 368	2 400	63,6%	62,2%	-559↓	-264↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Liczba osób długotrwale bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu w miesiącach od stycznia do sierpnia 2017 roku oraz od października do listopada 2017 roku malała. Niewielki wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych w 2017 roku nastąpił w miesiącach wrzesień i grudzień. **Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych w 2017 roku zarejestrowanych było na koniec stycznia 2017 r. – 5 053 osoby, w tym 2 725 kobiet, najmniej osób długotrwale bezrobotnych zanotowano na koniec listopada 2017 roku – 4 318 osób, w tym 2 372 kobiety.** W poszczególnych miesiącach 2017 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych była niższa niż w analogicznych miesiącach 2016 roku. Największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych długotrwale, tj. o 687 osób względem 2016 roku nastąpił w marcu, natomiast w grupie długotrwale bezrobotnych kobiet największy spadek, tj. o 282 osoby zanotowano w listopadzie.

Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2017 roku przyjmował wartości od 65,2% (czerwiec) do 62,2% (grudzień), co świadczy o pozostawaniu bez pracy dłużej niż 12 miesięcy ponad połowy zarejestrowanych osób bezrobotnych. Długotrwale bezrobocie dotyka znaczną część osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu stwarzając jedną z największych barier w procesie powrotu do aktywności zawodowej. Długotrwale pozostawanie bez zatrudnienia generuje szereg dodatkowych problemów (ekonomiczne, społeczne, prawne, uzależnienia), które skutkują marginalizacją społeczną osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem. Czynniki warunkujące długotrwale pozostawanie bez zatrudnienia można podzielić na zewnętrzne (niezależne od osoby bezrobotnej) oraz wewnętrzne (takie, na które osoba bezrobotna ma bezpośredni wpływ). Niestety skomplikowana sytuacja osobista i zawodowa, a także wieloletnie odizolowanie od rynku pracy, naraża osoby długotrwale bezrobotne na trwałe wykluczenie społeczne. Ze względu na złożoność problemów, z którymi stykają się osoby długotrwale bezrobotne, wejście lub powrót na rynek pracy osób z ww. grupy poprzedzone jest często poradnictwem zawodowym.

Struktura osób długotrwale bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, wieku oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób długotrwale bezrobotnych wg podanych kategorii.

Tabela 17 Bezrobotni długotrwale wg wieku, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2017 rok)

bezrobotni długotrwale ze względu na:								
wiek			wykształcenie			staż pracy		
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
18-24	329	181	wyższe	526	390	do 1 roku	859	530
25-34	1 289	872	policealne i średnie zawodowe	981	638	1-5	1010	560
35-44	1 144	674	średnie ogólnokształcące	383	270	5-10	607	306
45-54	837	411	zasadnicze zawodowe	1 384	627	10-20	639	314
55-59	558	262	gimnazjalne i poniżej	1 094	475	20-30	312	116
60 lat i więcej	211	0	x	x	x	30 lat i więcej	75	10
razem	4 368	2 400	x	x	x	bez stażu	866	564

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Wśród długotrwale bezrobotnych przeważają osoby w wieku 25-34 lata oraz 35-44 lata. Na koniec grudnia 2017 roku zarejestrowanych było 1 289 osób długotrwale bezrobotnych, w tym 872 kobiety w kategorii wiekowej 25-34 lata oraz 1 144 osoby, w tym 674 kobiety w kategorii wiekowej 35-44 lata. **Osoby długotrwale bezrobotne w wieku 25-34 lata stanowiły na koniec 2017 roku 29,5% ogółu zarejestrowanych w tej kategorii (4 368) i 18,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (7 025). Osoby długotrwale bezrobotne w wieku 35-44 lata stanowiły na koniec 2017 roku 26,2% ogółu zarejestrowanych w tej kategorii (4 368) i 16,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (7 025).**

Długotrwale bezrobotne kobiety w wieku 25-34 lata stanowiły na koniec 2017 roku 36,3% ogółu zarejestrowanych kobiet w tej kategorii (2 400) i 24,1% ogółu zarejestrowanych kobiet (3 621). Dane te wskazują na problem długotrwałego bezrobocia wśród osób młodych, które po ukończeniu nauki nie zostały wchłonięte przez rynek pracy i zarejestrowały się w tut. Urzędzie oczekując wsparcia przy wejściu lub powrocie na rynek pracy. W grupie osób długotrwale bezrobotnych w wieku 25-34 lata są również osoby, które mają obniżoną motywację do pracy ze względu na proponowane w większości ofert pracy minimalne wynagrodzenie. Długotrwały okres pozostawania bez pracy oraz względy ekonomiczne są częstokroć przyczyną migracji, wyludniania się obszarów powiatu, a co za tym idzie postępującym procesem starzenia się społeczeństwa. **Dane dotyczące struktury osób długotrwale bezrobotnych wskazują również, że wśród osób młodych (25-34 lata) długotrwale bezrobocie częściej dotyka kobiet.**

Dane dotyczące struktury wykształcenia w grupie długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2017 roku wskazują na dominację osób z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” oraz „gimnazjalnym i niższym”. Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowały 1 384 osoby, w tym 627 kobiet z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” oraz 1 094 osoby, w tym 475 kobiet

z wykształceniem „gimnazjalnym i niższym”. **Osoby długotrwale bezrobotne posiadające wykształcenie „zasadnicze zawodowe” stanowiły na koniec 2017 roku 31,7% ogółu osób długotrwale bezrobotnych (4 368) oraz 66,3% ogółu osób bezrobotnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” (2 088), natomiast osoby z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” stanowiły na koniec 2017 roku 25% ogółu zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (4 368) i 71,5% osób z wykształceniem „gimnazjalnym i poniżej” (1 531).** Przedstawione dane dotyczące wykształcenia osób długotrwale bezrobotnych wskazują jednoznacznie na niskie wykształcenie tej grupy osób. Jednocześnie wykształcenie „zasadnicze zawodowe” oraz „gimnazjalne i poniżej” występuje częściej w grupie długotrwale bezrobotnych mężczyzn niż kobiet. Niski poziom wykształcenia negatywnie wpływa na wizerunek osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy ograniczając dostęp do wykonywania wielu zawodów i stwarzając barierę w poszukiwaniu zatrudnienia. Pomimo braków kadrowych na rynku pracy w grupie tzw. fachowców, osoby długotrwale bezrobotne posiadające kwalifikacje w danym zawodzie, w tym wykształcenie „zasadnicze zawodowe” mają trudności ze znalezieniem pracy. Problem z umiejscowieniem na rynku pracy długotrwale bezrobotnych jest często związany z dezaktualizacją posiadanych przez te osoby kwalifikacji, której przyczyną jest długi okres pozostawania bez aktywności zawodowej. Niezbędnym narzędziem w ograniczaniu długotrwałego bezrobocia jest zatem rozpowszechnianie dostępu do edukacji, podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji oraz stwarzania warunków do ponownego przyuczenia do wykonywania czynności zawodowych między innymi poprzez stosowanie odpowiednich usług i instrumentów rynku pracy.

Liczną grupę bezrobotnych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu stanowiły osoby długotrwale bezrobotne posiadające wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”. Na koniec 2017 roku zarejestrowanych było 981 osób, w tym 638 kobiet z ww. poziomem wykształcenia. **Najmniej bezrobotnych długotrwale posiada wykształcenie „wyższe” oraz „średnie ogólnokształcące”.** Na koniec grudnia 2017 roku zarejestrowanych było 526 osób, w tym 390 kobiet z wykształceniem „wyższym” oraz 383 osoby, w tym 270 kobiet z wykształceniem „średnim ogólnokształcącym”. W grupie osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem „wyższym”, „średnim ogólnokształcącym” oraz „policealnym i średnim zawodowym” dominują kobiety, co oznacza, że pomimo wyższego poziomu wykształcenia kobietom trudniej jest wejść na lokalny rynek pracy i dłużej pozostają w ewidencji tut. Urzędu.

Analizując dane dotyczące osób długotrwale bezrobotnych wg stażu pracy, zauważyć należy, że w grupie tej od kilku lat dominują osoby posiadające doświadczenie zawodowe dłuższe niż rok, a krótsze niż 5 lat oraz osoby nie posiadające doświadczenia zawodowego (stażu pracy) lub pracujące maksymalnie 1 rok. Największą z wymienionych grup stanowią osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat. Na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 010 osób, w tym 560 kobiet z doświadczeniem zawodowym powyżej 1 roku, a poniżej 5 lat. **Bezrobotni długotrwale z ww. stażem pracy stanowili na koniec 2017 roku 23,1% ogółu długotrwale bezrobotnych (4 368) i 60,2% ogółu osób ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku (1 677).** Dużą grupę wśród bezrobotnych długotrwale stanowiły na koniec 2017 roku osoby nie

mające styczności z rynkiem pracy lub posiadające niewielki staż pracy. Liczba bezrobotnych długotrwale bez doświadczenia zawodowego oraz ze stażem pracy do 1 roku na koniec 2017 roku była zbliżona i wyniosła odpowiednio 866 osób, w tym 564 kobiety oraz 859 osób, w tym 530 kobiet. **Osoby długotrwale bezrobotne bez stażu pracy stanowiły na koniec 2017 roku 19,8% ogółu długotrwale bezrobotnych (4 368) oraz 63,6% ogółu osób nie posiadających doświadczenia zawodowego (1 361). Osoby długotrwale bezrobotne ze stażem pracy do 1 roku na koniec 2017 roku stanowiły 19,7% ogółu długotrwale bezrobotnych (4 368) oraz 58,3% ogółu osób ze stażem krótszym niż 1 rok (1 474).** Przedstawione dane wskazują na brak lub niskie doświadczenie zawodowe osób długotrwale bezrobotnych, co również stwarza barierę w poszukiwaniu zatrudnienia.

W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu długotrwale bezrobotni od wielu lat stanowią ponad połowę zarejestrowanych osób. Na koniec 2017 roku długotrwale bezrobotni stanowili 62,2% ogółu zarejestrowanych, co oznacza spadek o 1.4 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2016 roku. Wysoka skala długotrwałego bezrobocia stanowi poważny problem dla lokalnego rynku pracy i mieszkańców powiatu. Długotrwałe bezrobocie niesie ze sobą wiele negatywnych skutków nie tylko dla samych bezrobotnych, ale również ich rodzin. **U osób długotrwale bezrobotnych można zaobserwować dwie postawy: aktywną i bierną.** W pierwszej grupie są osoby, którym brak pracy i bezczynność przeszkadza, konsekwentnie podejmują działania w celu zmiany swojej sytuacji pomimo napotykanych przeszkód i niepowodzeń. Ich poziom motywacji jest zmienny i często potrzebują wsparcia doradczego, jednak starają się utrzymywać aktywność w poszukiwaniu pracy. W drugiej grupie są osoby, które nie chcą zmiany swojej sytuacji, przyzwyczyły się do braku pracy, z upływem czasu stają się bierne i jednocześnie roszczeniowe, codzienne funkcjonowanie opierają na wsparciu oferowanym przez ośrodki pomocy społecznej. Motywacja do zmiany swojej sytuacji u osób biernych jest niska, przedstawiciele tej grupy nie widzą potrzeby świadczenia pracy, nie radzą sobie z nawarstwiającymi się problemami. Proces aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych biernych jest długi i wymaga kompleksowego wsparcia zarówno usługami, jak i instrumentami rynku pracy. Zjawiskiem obserwowanym wśród osób długotrwale bezrobotnych jest tzw. bezrobocie pokoleniowe, dziedziczne. W Powiatowym Urzędzie Pracy rejestrują się osoby będące członkami jednej rodziny, a reprezentujące różne pokolenia. Dzieci „uczają się” od swoich rodziców, jak sobie radzić w życiu będąc osobami bezrobotnymi. Aktywizacja osób, które „przyzwyczyły się” do bezrobocia jest wieloetapowa, w początkowej fazie ukierunkowana przede wszystkim na zmianę postawy z biernej na aktywną i wsparcie motywacyjne, w kolejnym etapie włączone zostaje wsparcie instrumentami rynku pracy. **Wśród osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku ponad połowę – 54,9% stanowiły kobiety, co oznacza wzrost udziału kobiet długotrwale bezrobotnych w ogóle osób w tej kategorii o 0.8 punktu procentowego w porównaniu do końca 2016 roku (54,1%).** Jest wiele powodów trudnej sytuacji na rynku pracy długotrwale bezrobotnych kobiet. Jedną z przyczyn jest mała dostępność ofert pracy. Większość ofert zatrudnienia, którymi dysponuje tutaj Urząd dotyczy zawodów wykonywanych głównie przez mężczyzn. Inną przyczyną jest pełnienie przez kobiety przypisywanych im ról społecznych, w szczególności opieki nad

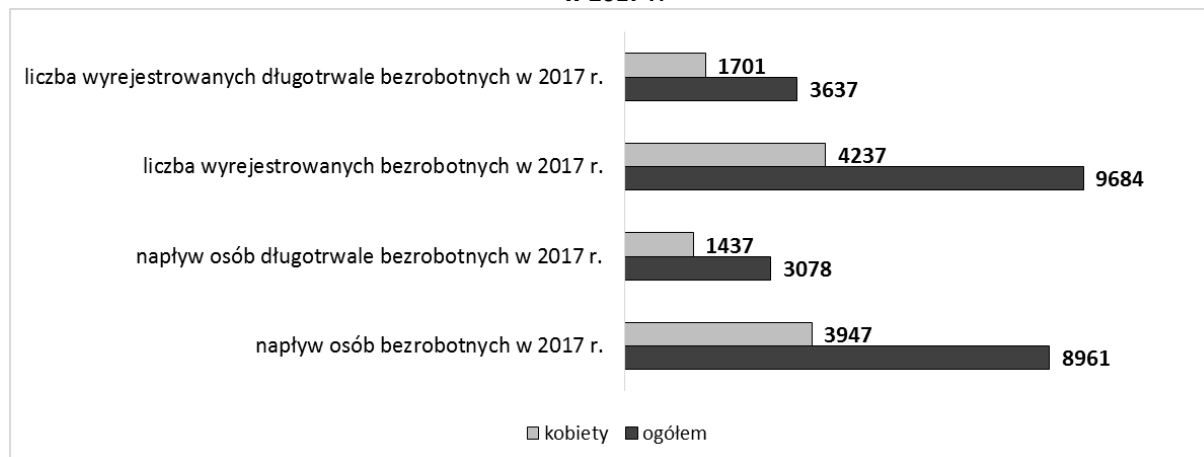
domem, rodziną, wychowaniem dzieci. **Z zarejestrowanych na koniec 2017 roku osób długotrwale bezrobotnych (4 368), 839 posiadało co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. W grupie tej 729 osób, tj. 86,9% ogółu stanowiły kobiety.** Często świadoma rezygnacja kobiety z życia zawodowego na rzecz założenia rodziny, przez długie lata uniemożliwia jej powrót na rynek pracy. Decyzja kobiety o ponownym wejściu na rynek pracy po długiej nieobecności wiąże się natomiast z koniecznością pokonania powstałych w tym czasie barier, tj. dezaktualizacja wiedzy i umiejętności zawodowych. Kobiety przy powrocie do aktywności zawodowej potrzebują zarówno wsparcia usługami (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe), jak i instrumentami rynku pracy. Zdarza się także, że osoby długotrwale bezrobotne świadomie decydują się na pozostawanie w rejestrach Urzędu ze względu na niespełnienie przez pracodawcę oczekiwań dot. wysokości wynagrodzenia lub zagrożenie utratą wsparcia z ośrodków pomocy społecznej.

Bilans osób długotrwale bezrobotnych (napływ i odpływ)

Ogółem w 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 8 961 osób bezrobotnych, w tym 3 947 kobiet. **Wśród rejestrujących się 3 078 osób, w tym 1 437 kobiet to bezrobotni długotrwale.** Napływ długotrwale bezrobotnych w 2017 roku był niższy o 504 osoby w porównaniu do 2016 roku, kiedy zarejestrowały się 3 582 osoby, w tym 1 632 kobiety długotrwale bezrobotne. **W 2017 roku w napływie bezrobotnych (8 961) osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 34,3%, tj. o 2.9 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (37,2%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 9 684, w tym 4 237 kobiet. Wśród wyrejestrowanych 3 637 osób, w tym 1 701 kobiet to bezrobotni długotrwale. Odpływ osób długotrwale bezrobotnych w 2017 roku był niższy o 548 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy wyrejestrowano 4 185 osób, w tym 1 850 kobiet długotrwale bezrobotnych. **W odpływie bezrobotnych w 2017 roku (9 684) osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 37,6%, tj. o 3.5 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (41,1%).**

Wykres 14 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych w 2017 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku (9 684), 5 422 osoby podjęły zatrudnienie, co stanowi 56% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 422), 1 694 osoby to długotrwale bezrobotni, tj. 31,2% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia.** Wśród ww. grupy długotrwale bezrobotnych 1 183 osoby podjęły zatrudnienie niesubsydiowane, a 511 osób zostało skierowanych do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. **Najwięcej długotrwale bezrobotnych w 2017 roku zostało skierowanych na roboty publiczne – 170 osób, w tym 76 kobiet (łącznie skierowano 440 osób) oraz na zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy za skierowanego bezrobotnego – 117 osób, w tym 37 kobiet (łącznie skierowano 299 bezrobotnych). 80 osób, w tym 31 kobiet długotrwale bezrobotnych w 2017 roku podjęło zatrudnienie w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r. ż. (łącznie skierowano 406 osób), natomiast 69 osób, w tym 22 kobiety długotrwale bezrobotne w 2017 roku otrzymały jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej (łącznie środki przyznano dla 210 osób). Długotrwale bezrobotni podejmowali również w 2017 roku zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych – 55 osób, w tym 25 kobiet (łącznie skierowano 170 osób) oraz korzystali z bonu na zasiedlenie – 6 osób (łącznie pracę podjęło 93 bezrobotnych i 3 osoby podjęły działalność gospodarczą).** Ze względu na długi okres pozostawania poza rynkiem pracy, osoby długotrwale bezrobotne często przygotowywane są do powrotu do aktywności zawodowej poprzez skierowanie na staż. **W 2017 roku staż zorganizowano dla 242 osób, w tym 160 kobiet długotrwale bezrobotnych (łącznie skierowano 733 osoby bezrobotne).** Ważną przy aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych formą jest szkolenie, które pozwala na uzupełnienie i dostosowanie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy. **Wśród 99 bezrobotnych skierowanych w 2017 roku na szkolenie, 25 osób, w tym 1 kobieta posiadało status osoby długotrwale bezrobotnej.**

Podjęcie zatrudnienia (subsydiowanego i niesubsydiowanego), to główna przyczyna wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu w 2017 roku. Drugim pod względem liczebności powodem wyrejestrowań bezrobotnych w 2017 roku było niepotwierdzenie gotowości do pracy, z tej przyczyny status bezrobotnego utraciło 1 818 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy nie zgłosili się w wyznaczonym przez tut. Urząd terminie 793 osoby, w tym 303 kobiety to długotrwale bezrobotni.** Osoby zarejestrowane mają możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2017 roku z ww. powodu wyłączono 660 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy złożyli rezygnację z pomocy świadczonej przez Urząd, 350 osób, w tym 197 kobiet posiadało status długotrwale bezrobotnych. W 2017 roku 258 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez tut. Urząd. Wśród wyrejestrowanych z ww. powodu bezrobotnych, 95 osób, w tym 41 kobiet to bezrobotni długotrwale.** Z pozostałych przyczyn, tj.: podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego oraz innych powodów (np. rozpoczęcie szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP, zgonu, pobieranie zasiłku stałego, niezdolności

do pracy) w 2017 roku wyłączono 676 osób. Wśród wyłączonych z ww. powodów bezrobotnych, 421 osób, w tym 236 kobiet to długotrwale bezrobotni.

Profilowanie usług w grupie osób długotrwale bezrobotnych

Na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 010 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 3 osoby bezrobotne, dla których został ustalony I profil pomocy, 2 068 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 939 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2017 roku profile pomocy były również osoby długotrwale bezrobotne. **Ogółem na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 4 359 osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,8% ogółu osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie (4 368).** Liczba osób długotrwale bezrobotnych z wyznaczonym profilem pomocy zarejestrowanych na koniec 2017 roku (4 359) była niższa o 561 osób w porównaniu do roku końca 2016 roku (4 920). W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale pozostających bez pracy.

Tabela 18 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób długotrwale bezrobotnych (grudzień 2017 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2017 r.		liczba osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2017 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	3	1	2	1
profil II	2 068	1 087	1 013	571
profil III	4 939	2 524	3 344	1 824
ogółem	7 010	3 612	4 359	2 396

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 010 zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 4 359 osób, w tym 2 396 kobiet to bezrobotni długotrwale. Na koniec 2017 roku liczba osób długotrwale bezrobotnych z wyznaczonym profilem pomocy (4 359) stanowiła 62,2% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 010). W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku figurowało:

- ✓ **z profilem I – 2 bezrobotnych długotrwale**, którzy stanowili niewielki odsetek (0,05%) osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem (4 359) i 66,7% ogółu osób z ustalonym I profilem pomocy (3);
- ✓ **z profilem II – 1 013 bezrobotnych długotrwale**, którzy stanowili 23,2% ogółu osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem (4 359) i 49% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (2 068);
- ✓ **z profilem III – 3 344 bezrobotnych długotrwale**, którzy stanowili 76,7% ogółu osób długotrwale bezrobotnych z ustalonym profilem (4 359) i 67,7% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 939).

Analizując ustalone profile dla osób długotrwale bezrobotnych można wnioskować, że potwierdzają one postawę obniżonej aktywności osób długotrwale bezrobotnych. 67,7% ogółu osób, dla których wyznaczono III profil pomocy (4 939) należy do grupy osób długotrwale bezrobotnych. III profil wskazuje na oddalenie od rynku pracy, a u osób dla których został wyznaczony III profil pomocy mogą występować sytuacje, które utrudniają umiejscowienie na rynku pracy, jedną z barier w dążeniu do aktywności zawodowej może być długotrwale pozostawanie bez zatrudnienia.

2.4.3 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.) bezrobotny powyżej 50 roku życia to bezrobotny, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia. Na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 025 osób bezrobotnych, w tym 3 621 kobiet. **Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 567 osób w wieku powyżej 50 roku życia, w tym 598 kobiet.** Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na koniec 2017 roku (1 567) była niższa o 152 w porównaniu z końcem 2016 roku, kiedy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 1 719 osób powyżej 50 roku życia. Liczba kobiet w wieku powyżej 50 lat na koniec 2017 roku (598) była niższa o 60 w porównaniu do liczby kobiet z ww. grupy wiekowej w końcu 2016 roku (658). **Bezrobotni powyżej 50 roku życia (1 567 osób) stanowili na koniec grudnia 2017 roku 22,3% ogółem zarejestrowanych osób (7 025) i 25,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225).** Udział osób powyżej 50 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2017 roku był wyższy o 0.1 punktu procentowego względem końca 2016 roku (22,2%).

W grupie osób powyżej 50 roku życia figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2017 roku (1 567) prawo do pobierania zasiłku posiadało 225 osób, w tym 74 kobiety. Osoby powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku stanowiły 14,4% ogółu zarejestrowanych osób powyżej 50 roku życia (1 567) oraz 24,3% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (927). **Udział osób z prawem do zasiłku w wieku powyżej 50 r. ż. zarejestrowanych na koniec 2017 roku wzrósł o 0.1 punktu procentowego w porównaniu do końca 2016 roku (14,3%).**

Poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby osób powyżej 50 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2016 i 2017 roku (dane porównawcze).

Tabela 19 Bezrobotni powyżej 50 roku życia (2016 i 2017 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni po. 50 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych powyżej 50 r. ż. w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych pow. 50 r. ż. w porównaniu do 2016 r.	
	2016		2017		2016		2017		2016	2017	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	8 807	4 275	8 807	4 275	1 844	711	1 780	679	20,9%	22,0%	-64↓	-32↓
II	8 766	4 211	8 766	4 211	1 841	707	1 809	689	21,0%	22,4%	-32↓	-18↓
III	8 596	4 102	8 596	4 102	1 835	684	1 813	703	21,3%	23,2%	-22↓	19↑
IV	8 193	3 964	8 193	3 964	1 790	669	1 768	691	21,8%	23,4%	-22↓	22↑
V	8 033	3 914	8 033	3 914	1 779	677	1 734	694	22,1%	24,0%	-45↓	17↑
VI	7 804	3 871	7 804	3 871	1 734	661	1 695	680	22,2%	24,2%	-39↓	19↑
VII	7 768	3 932	7 768	3 932	1 709	659	1 679	673	22,0%	24,1%	-30↓	14↑
VIII	7 802	3 985	7 802	3 985	1 688	648	1 672	671	21,6%	23,7%	-16↓	23↑
IX	7 688	3 933	7 688	3 933	1 669	650	1 660	672	21,7%	23,4%	-9↓	22↑
X	7 600	3 893	7 600	3 893	1 664	641	1 558	618	21,9%	22,6%	-106↓	-23↓
XI	7 681	3 895	7 681	3 895	1 701	646	1 536	595	22,1%	22,3%	-165↓	-51↓
XII	7 748	3 911	7 748	3 911	1 719	658	1 567	598	22,2%	22,3%	-152↓	-60↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Liczba osób powyżej 50 roku życia w ewidencji tut. Urzędu w okresie od kwietnia do listopada 2017 roku malała, wzrost w tej kategorii bezrobotnych zanotowano w okresie od stycznia do marca 2017 roku oraz w grudniu. **Najwięcej bezrobotnych powyżej 50 r. ż. było zarejestrowanych na koniec marca 2017 r. – 1 813 osób, w tym 703 kobiety, najmniej bezrobotnych powyżej 50 r. ż. zanotowano na koniec listopada 2017 roku – 1 536 osób, w tym 595 kobiet.** W poszczególnych miesiącach 2017 roku liczba osób powyżej 50 r. ż. była niższa niż w analogicznych miesiącach 2016 roku. Największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych powyżej 50 r. ż., tj. o 165 osób względem 2016 roku nastąpił w listopadzie. W grupie kobiet powyżej 50 r. ż. od marca do września 2017 roku zarejestrowanych było więcej bezrobotnych niż w analogicznym okresie 2016 roku, natomiast w styczniu i lutym 2017 roku oraz od listopada do grudnia 2017 roku liczba kobiet powyżej 50 r. ż. była niższa niż w analogicznych miesiącach 2016 roku. Wśród bezrobotnych kobiet powyżej 50 r. ż. największy spadek, tj. o 60 osób zanotowano w grudniu.

Udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2017 roku przyjmował wartości od 22% (styczeń) do 24,2% (czerwiec) i był wyższy niż w roku 2016. Dane te wskazują, że dynamika spadku liczby osób bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu jest większa niż dynamika spadku liczby osób powyżej 50 roku życia, co powoduje wzrost udział osób powyżej 50 roku życia w ogóle bezrobotnych. Dane dotyczące osób powyżej 50 roku życia figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wskazują na trudności ww. grupy bezrobotnych ze znalezieniu zatrudnienia na lokalnym rynku.

Struktura osób bezrobotnych powyżej 50 r. ż.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wg podanych kategorii.

Tabela 20 Bezrobotni powyżej 50 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2017 rok)

bezrobotni powyżej 50 roku życia ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c			wykształcenie			staż pracy		
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
do 1	84	31	wyższe	36	13	do 1 roku	105	35
1-3	119	39	policealne i średnie zawodowe	348	183	1-5	104	40
3-6	146	48	średnie ogólnokształcące	71	35	5-10	187	80
6-12	189	66	zasadnicze zawodowe	636	218	10-20	485	220
12-24	215	69	gimnazjalne i poniżej	476	149	20-30	423	149
pow.24	814	345	x	x	x	30 lat i więcej	129	25
razem	1 567	598	x	x	x	bez stażu	134	49

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Osoby powyżej 50 roku życia to grupa bezrobotnych charakteryzująca się posiadaniem doświadczenia zawodowego. Na koniec 2017 roku 1 433 osoby po 50 roku życia, tj. 91,4% ogółu zarejestrowanych w tym wieku osób posiadało doświadczenie. W grupie kobiet powyżej 50 roku życia doświadczenie w pracy posiadało 549 osób, tj. 91,8% ogółu zarejestrowanych na koniec 2017 roku kobiet w tej grupie wiekowej (598). Zaledwie 8,6% osób powyżej 50 roku życia zarejestrowanych na koniec 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu nie posiadało stażu pracy, tj. o 0.3 punktu procentowego mniej niż na koniec 2016 roku. Najliczniejsze grupy na koniec 2017 roku, tj. 485 osób, w tym 220 kobiet oraz 423 osoby, w tym 149 kobiet stanowili odpowiednio bezrobotni po 50 r. ż. posiadający staż pracy powyżej 10, a poniżej 20 lat oraz powyżej 20, a poniżej 30 lat pracy. Najmniej na koniec 2017 roku było zarejestrowanych osób ze stażem pracy dłuższym niż 1 rok a krótszym niż 5 lat, tj. 104 osoby, w tym 40 kobiet oraz osób ze stażem pracy krótszym niż 1 rok, tj. 105 osób, w tym 35 kobiet.

Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia w porównaniu do bezrobotnych z pozostałych grup wiekowych posiadają niski poziom wykształcenia. Na koniec 2017 roku 476 osób po 50 roku życia, tj. 30,4% bezrobotnych w ww. kategorii wiekowej (1 567) posiadało wykształcenie „gimnazjalne i niższe”. **Dominującym w grupie osób powyżej 50 roku życia jest wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które posiadało 636 osób z omawianej grupy wiekowej zarejestrowanych na koniec 2017 roku.** Najmniejszą grupę wśród osób powyżej 50 roku życia stanowią bezrobotni z wykształceniem „wyższym” i „średnim ogólnokształcącym”. **Na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 36 osób po 50 roku życia posiadających wykształcenie „wyższe”, tj. 2,3% ogółu bezrobotnych mających więcej niż 50 lat (1 567) oraz 71 osób w wieku powyżej 50 lat posiadających**

wykształcenie „średnie ogólnokształcące”, tj. 4,5% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku w omawianej grupie wiekowej (1 567).

Niskie wykształcenie oraz dominacja wykształcenia na poziomie szkoły zasadniczej zawodowej wśród osób powyżej 50 roku życia, to przede wszystkim sytuacja naturalna dla osób w tej grupie wiekowej. W latach 70-tych, 80-tych i 90-tych, kiedy obecnie zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia podejmowali pierwsze zatrudnienie, poziom wykształcenia nie odgrywał na rynku pracy tak istotnej roli, jak obecnie. Pracodawcy bardziej niż „dyplomy” cenili u kandydatów do zatrudnienia posiadane umiejętności i fachowość. Powstawało również wiele dużych zakładów, w których zatrudnienie znajdowali absolwenci szkół zawodowych. Zatem osoby, które obecnie są powyżej 50 roku życia świadomie wybierały szkoły zawodowe, których ukończenie dawało gwarancję zatrudnienia w bliskim miejscu zamieszkania zakładach. W grupie osób powyżej 50 roku życia są również bezrobotni, którzy nie mieli możliwości kontynuacji kształcenia po szkole podstawowej np. ze względów ekonomicznych rodziny, braku możliwości dojazdu do szkoły, konieczności pracy na gospodarstwie itp. Obecnie atutem osób powyżej 50 roku życia w zetknięciu z rynkiem pracy jest niewątpliwie wiedza i umiejętności praktyczne wynikające z posiadanego doświadczenia.

Z danych statystycznych gromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wynika, że bezrobotni powyżej 50 roku życia, to w większości osoby długotrwale bezrobotne. **Wśród bezrobotnych mających więcej niż 50 lat zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2017 roku (1 567), 1 184 osoby posiadały status osoby długotrwale bezrobotnej.** Jednocześnie na koniec 2017 roku **1 029 osób powyżej 50 roku życia, tj. 65,7% osób z ww. kategorii wiekowej (1 567) pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy.** Najmniejszą grupę wśród zarejestrowanych powyżej 50 roku życia, tj. 84 osoby stanowili bezrobotni, których czas pozostawania bez zatrudnienia jest krótszy niż 1 miesiąc.

Przedstawione dane wskazują, że grupa osób powyżej 50 roku życia jest zagrożona lub dotknięta długotrwałym bezrobociem, co niewątpliwie stanowi barierę w aktywizacji. Niestety, im dłużej osoby bezrobotne pozostają poza rynkiem pracy, tym trudniejsza jest ich aktywizacja, wymagają większego wsparcia, a proces powrotu jest dłuższy.

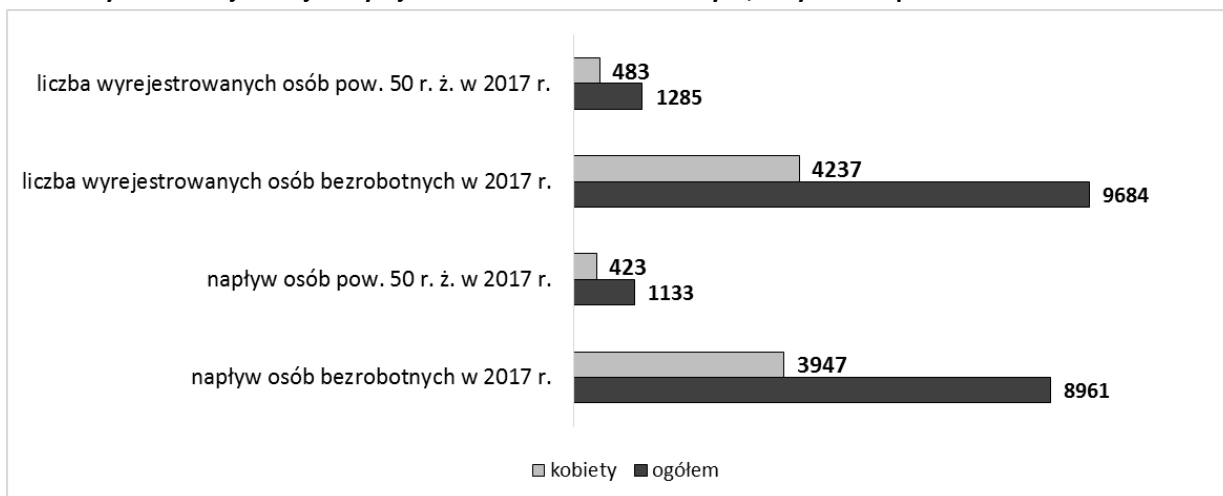
Bilans osób powyżej 50 r. ż. (napływ i odpływ)

Ogółem w 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 8 961 osób bezrobotnych, w tym 3 947 kobiet. **Wśród rejestrujących się 1 133 osoby, w tym 423 kobiety to bezrobotni powyżej 50 roku życia.** Napływ osób powyżej 50 roku życia do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku był niższy o 27 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy zarejestrowało się 1 160 osób w wieku powyżej 50 lat. **W napływie bezrobotnych (8 961) osoby powyżej 50 roku życia stanowiły w 2017 roku 12,6%, tj. o 0.5 punktu procentowego więcej niż w 2016 roku (12,1%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 9 684, w tym 4 237 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 1 285 osób, w tym 483 kobiety to bezrobotni powyżej 50 roku życia.** Odpływ osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2017 roku był wyższy o 89 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy wyrejestrowano 1 196 osób, w tym 427

kobiet powyżej 50 roku życia. **W odpływie bezrobotnych w 2017 roku (9 684) osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 13,3%, tj. o 1.6 punktu procentowego więcej niż w 2016 roku (11,7%).**

Wykres 15 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób pow. 50 r. ż. w 2017 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku (9 684), 5 422 osoby podjęły zatrudnienie, co stanowi 56% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 422 osoby), 575 osób to bezrobotni w wieku powyżej 50 roku życia, tj. 10,6% ogółu wyłączonych z tytułu zatrudnienia.** Wśród osób powyżej 50 roku życia 383 podjęły zatrudnienie niesubsydiowane, a 118 osób zostało skierowanych do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. **Najwięcej w 2017 roku osób powyżej 50 roku życia skierowano na roboty publiczne – 85 osób, w tym 28 kobiet (łącznie skierowano 440 osób) oraz na zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 47 osób, w tym 12 kobiet (łącznie skierowano 299 bezrobotnych). 33 osoby powyżej 50 roku życia, w tym 9 kobiet w 2017 roku podjęły zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych (łącznie skierowano 170 osób), natomiast 17 osób, w tym 3 kobiety z omawianej grupy wiekowej w 2017 roku otrzymały jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej (łącznie środki otrzymało 210 osób, w tym 2 z PFRON). Grupa bezrobotnych powyżej 50 roku życia licząca 57 osób, w tym 25 kobiet w 2017 roku została skierowana na staż (łącznie skierowano 733 bezrobotnych). Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia 9 osób zostało w 2017 roku skierowanych na szkolenie (ogółem skierowano 99 osób), a 1 osoba z ww. grupy wiekowej rozpoczęła prace w ramach PAI, w formie prac społecznie użytecznych (ogółem skierowano 18 osób).**

Podjęcie zatrudnienia (subsydiowanego i niesubsydiowanego), to główna przyczyna wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu w 2017 roku. Drugim pod względem liczebności powodem wyrejestrowań bezrobotnych w 2017 roku było niepotwierdzenie gotowości do pracy, z tej przyczyny status bezrobotnego utraciło 1 818 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy nie zgłosili się w wyznaczonym przez tut. Urząd terminie 188 osób, w tym 54 kobiety to bezrobotni powyżej 50 roku życia.** Osoby zarejestrowane mają

możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2017 roku z ww. powodu wyłączono 660 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy złożyli rezygnację z pomocy świadczonej przez Urząd, 85 osób, w tym 44 kobiety miało powyżej 50 lat. W 2017 roku 258 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez tut. Urząd. Wśród wyrejestrowanych z ww. powodu bezrobotnych, 12 osób było powyżej 50 roku życia. W 2017 roku 148 osób, w tym 96 kobiet zostało wyrejestrowanych z ewidencji tut. Urzędu z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego.** Z pozostałych przyczyn, tj.: nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego oraz innych powodów (np. rozpoczęcie szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP, zgonu, pobieranie zasiłku stałego, niezdolności do pracy) w 2017 roku wyłączono 676 osób. Wśród wyłączonych z ww. powodów bezrobotnych, 210 osób, w tym 89 kobiet to bezrobotni powyżej 50 roku życia.

Profilowanie usług w grupie osób pow. 50 r. ż.

Na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 010 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 3 osoby bezrobotne, dla których został ustalony I profil pomocy, 2 068 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 939 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2017 roku profile pomocy były również osoby powyżej 50 roku życia. **Ogółem na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 1 565 osób pow. 50 r. ż. z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,9% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia zarejestrowanych na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie (1 567).** W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób powyżej 50 roku życia.

Tabela 21 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób pow. 50 r. ż. (grudzień 2017 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2017 r.		liczba osób w wieku pow. 50 r. ż. z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2017 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	3	1	0	0
profil II	2 068	1 087	342	142
profil III	4 939	2 524	1 223	456
ogółem	7 010	3 612	1 565	598

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 010 zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 1 565 osób, w tym 598 kobiet to bezrobotni powyżej 50 roku życia. **Na koniec 2017 roku liczba osób powyżej 50 roku życia z wyznaczonym profilem pomocy (1 565) stanowiła 22,3% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 010).**

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku figurowało:

- ✓ z profilem II – 342 bezrobotnych pow. 50 r. ż., którzy stanowili 21,9% ogółu osób powyżej 50 roku życia z ustalonym profilem (1 565) i 16,5% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (2 068);

- ✓ z profilem III – 1 223 bezrobotnych pow. 50 r. ż., którzy stanowili 78,1% ogółu osób powyżej 50 roku życia z ustalonym profilem (1 565) i 24,8% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 939).

Na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu nie figurowała osoba bezrobotna powyżej 50 roku życia z wyznaczonym profilem I.

Dane dotyczące profilowania pokazują, że znaczna część bezrobotnych powyżej 50 roku życia nie chce zmieniać swojej sytuacji zawodowej i pozostaje bierna, co piąty bezrobotny z ww. kategorii osób w szczególnej sytuacji na runku pracy oczekuje wsparcia Urzędu w aktywizacji zawodowej.

2.4.4 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej

Według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.) bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej należą do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 025 osób bezrobotnych, w tym 3 621 kobiet. **Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu na koniec 2017 roku figurowało 257 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym 198 kobiet.** Liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec 2017 roku była niższa o 74 osoby w porównaniu do końca 2016 roku (331). Liczba bezrobotnych kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej na koniec 2017 roku (198) była niższa o 56 w porównaniu do końca 2016 roku, kiedy zarejestrowane były 254 kobiety w ww. kategorii. **Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (257 osób) stanowili na koniec grudnia 2017 roku 3,7% ogółem zarejestrowanych osób (7 025) i 4,1% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225). Udział osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2017 roku był niższy o 0.6 punktu procentowego względem końca 2016 roku (4,3%).** W dalszej części przedstawiono kształtowanie się liczby osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2016 i 2017 roku (dane porównawcze).

Tabela 22 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (2017 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych		Wzrost/spadek liczby osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w porównaniu do 2016 r.	
	2016		2017		2016		2017		2016	2017	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	8 807	4 275	8 091	4 031	219	202	158	143	2,5%	2,0%	-61↓	-59↓
II	8 766	4 211	8 086	4 005	229	205	183	156	2,6%	2,3%	-46↓	-49↓
III	8 596	4 102	7 815	3 913	257	216	266	217	3,0%	3,4%	9↑	1↑
IV	8 193	3 964	7 544	3 765	252	220	252	203	3,1%	3,3%	0	-17↓
V	8 033	3 914	7 214	3 694	235	206	205	178	2,9%	2,8%	-30↓	-28↓
VI	7 804	3 871	7 016	3 620	199	162	146	114	2,5%	2,1%	-53↓	-48↓
VII	7 768	3 932	6 956	3 648	15	11	20	10	0,2%	0,3%	5↑	-1↓
VIII	7 802	3 985	7 053	3 742	20	13	25	13	0,3%	0,4%	5↑	0
IX	7 688	3 933	7 088	3 737	50	33	117	84	0,7%	1,7%	67↑	51↑
X	7 600	3 893	6 883	3 608	136	100	206	161	1,8%	3,0%	70↑	61↑
XI	7 681	3 895	6 895	3 582	305	228	210	163	4,0%	3,0%	-95↓	-65↓
XII	7 748	3 911	7 025	3 621	331	254	257	198	4,3%	3,7%	-74↓	-56↓

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku częściej notowała wzrost niż spadek. **Najwięcej osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej było zarejestrowanych na koniec marca 2017 r. – 266 osób, w tym 217 kobiet, najmniej osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej zanotowano na koniec lipca 2017 roku – 20 osób, w tym 10 kobiet.** Analizując liczebność osób w kategorii bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej należy zwrócić uwagę na małą liczbę osób w tej kategorii w miesiącach od lipca do września, co jest związane głównie z upływem terminu przyznanych świadczeń okresowych. W miesiącach: marzec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik 2017 roku liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była wyższa niż w analogicznych miesiącach 2016 roku, natomiast w miesiącach: styczeń, luty, maj, czerwiec, listopad i grudzień 2017 roku liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była niższa niż w analogicznych miesiącach 2016 roku, w kwietniu 2017 roku liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (252) nie uległa zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. o 95 osób względem 2016 roku nastąpił w listopadzie. Największy w 2017 roku wzrost liczby bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. o 70 osób względem 2016 roku nastąpił w październiku. W grupie kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w marcu, październiku i listopadzie 2017 roku zarejestrowanych było więcej bezrobotnych niż w roku poprzednim, w pozostałych miesiącach 2017 roku liczba kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej była wyższa lub taka sama, jak w analogicznych miesiącach 2016 roku.

Udział osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2017 roku przyjmował wartości od 3,7% (grudzień) do 0,3% (lipiec). W grupie osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej dominują kobiety. Udział bezrobotnych kobiet korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w tej kategorii w 2017 roku przyjmował wartości od 90,5% (styczeń) do 50% (lipiec). Na koniec 2017 roku kobiety korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły 77% ogółu zarejestrowanych osób w ww. kategorii (257).

Struktura osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono krótką analizę osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej wg podanych kategorii.

Tabela 23 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2017 rok)

bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej ze względu na:								
czas pozostawania bez pracy w m-c			wykształcenie			staż pracy		
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety
do 1	4	4	wyższe	17	17	do 1 roku	63	50
1-3	8	4	policealne i średnie zawodowe	49	43	1-5	48	41
3-6	27	21	średnie ogólnokształcące	24	20	5-10	29	23
6-12	29	24	zasadnicze zawodowe	74	58	10-20	35	25
12-24	37	27	gimnazjalne i poniżej	93	60	20-30	12	4
pow.24	152	118	x	x	x	30 lat i więcej	3	0
razem	257	198	x	x	x	bez stażu	67	55

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej to grupa bezrobotnych, w której dominuje niski poziom wykształcenia – „gimnazjalne i poniżej” oraz „zasadnicze zawodowe”. Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu figurowało 257 osób będących beneficjentami pomocy społecznej, 36,2% ogółem zarejestrowanych w tej kategorii posiadało wykształcenie „gimnazjalne i poniżej” (93 osoby), 28,8% ogółem zarejestrowanych osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej posiadało wykształcenie „zasadnicze zawodowe” (74 osoby). Zaledwie 6,6% osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej miało wykształcenie „wyższe”. Niskie wykształcenie posiadane przez większość reprezentantów kategorii osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej może stanowić barierę w aktywizacji lub znacząco ograniczać szanse zatrudnieniowe na lokalnym rynku.

Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej to w większości bezrobotni pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy, a zatem w dużej części kwalifikujący się również do grona osób długotrwale bezrobotnych (230). Na koniec grudnia 2017 roku 73,5% osób

korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (189 osób, w tym 145 kobiet).

Grupa osób korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej charakteryzuje się również brakiem lub małym doświadczeniem zawodowym. Na koniec 2017 roku 67 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, tj. 26,1% ogółem zarejestrowanych w tej kategorii nie posiadało stażu pracy, 25% osób pracowało krócej niż 1 rok, a 18,7% posiadało doświadczenie w pracy dłuższe niż 1 rok, a krótsze niż 5 lat.

Wśród omawianej kategorii bezrobotnych dominują osoby w wieku 35-44 lata oraz 25-34 lata, które na koniec roku 2017 stanowiły odpowiednio 35% (90 osób) i 25,7% (66 osób) ogółu bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (257 osób).

Osoby będące beneficjentami pomocy społecznej to trudna do aktywizacji zawodowej grupa. Dominują w niej kobiety, dla których mniej jest ofert zatrudnienia na lokalnym rynku, bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej mają niskie kwalifikacje i brakuje im doświadczenia zawodowego, często są bezradni, co stanowi bariery w znalezieniu zatrudnienia. Dodatkowo w omawianej kategorii osób znajdują się bezrobotni, dla których korzystanie z pomocy społecznej stało się sposobem na życie i przejawiają małą aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia. W grupie bezrobotnych będących beneficjentami pomocy społecznej są również osoby, które pomimo przeciwności i trudności, chcą zmienić swoją sytuację życiową, oczekując szerokiego wsparcia usługami i instrumentami rynku pracy.

Dane statystyczne dotyczące kategorii bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, którymi dysponuje tutaj Urząd nie oddają w pełni rzeczywistej liczby osób, które są beneficjentami pomocy społecznej. Informacje te są na bieżąco uzupełniane na podstawie współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej przy użyciu platformy elektronicznej SEPI.

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu na wnioski złożone przez Ośrodki Pomocy Społecznej wydał 11 480 zaświadczeń, co również obrazuje skalę bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy społecznej.

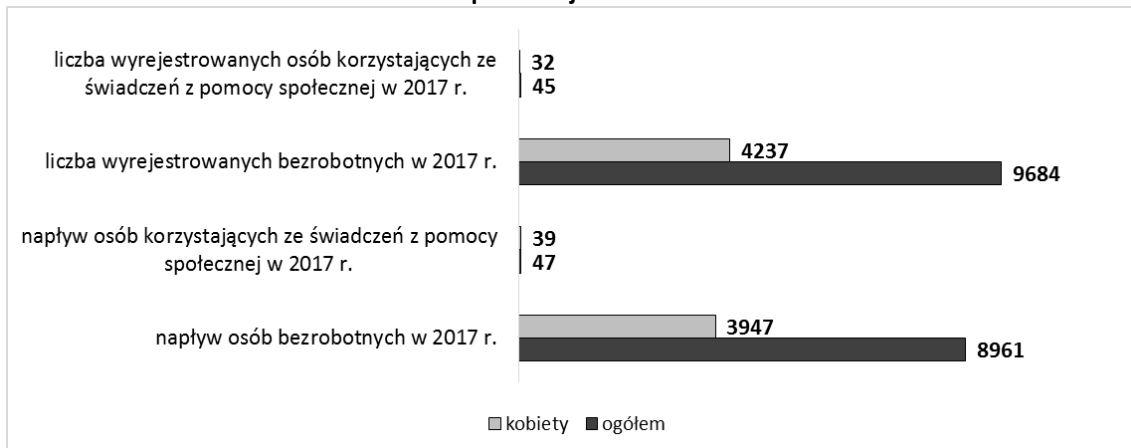
Bilans osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (napływ i odpływ)

Ogółem w 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 8 961 osób bezrobotnych, w tym 3 947 kobiet. **Wśród rejestrujących się 47 osób, w tym 39 kobiet to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej.** Napływ osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku był niższy o 27 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy zarejestrowały się 74 osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej. **W napływie bezrobotnych (8 961) osoby korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły w 2017 roku 0,5%, tj. o 0.3 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (0,8%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku z ewidencji tutaj Urzędu wyniosła 9 684, w tym 4 237 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 45 osób, w tym 32 kobiety to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia).** Odpływ osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z ewidencji

Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku był niższy o 20 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy wyrejestrowano 65 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). **W odpływie bezrobotnych osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowiły w 2017 roku 0,5%, tj. o 0.1 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (0,6%).**

Wykres 16 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w 2017 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku (9 684), 5 422 osoby podjęły zatrudnienie, co stanowi 56% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 422 osoby), 45 osób, w tym 32 kobiety to bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej.** Udział osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (45) w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia (5 422) w 2017 roku wyniósł 0,8%, tj. o 0.4 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (1,2%).

Profilowanie usług w grupie osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej

Na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 010 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 3 osoby bezrobotne, dla których został ustalony I profil pomocy, 2 068 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 939 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2017 roku profile pomocy były również osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej. **Ogółem na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 256 osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,6% osób bezrobotnych z ww. kategorii zarejestrowanych na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie (257).** W dalszej części przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

Tabela 24 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (grudzień 2017 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2017 r.		liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2017 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	3	1	0	0
profil II	2 068	1 087	61	51
profil III	4 939	2 524	195	146
ogółem	7 010	3 612	256	197

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 010 zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 256 bezrobotnych, w tym 197 kobiet to osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej. **Na koniec 2017 roku liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej z wyznaczonym profilem pomocy (256) stanowiła 3,7% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 010).**

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku figurowało:

- ✓ **z profilem II – 61 bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej**, którzy stanowili 23,8% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (256) i 2,9% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (2 068);
- ✓ **z profilem III – 195 bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej**, którzy stanowili 76,2% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (256) i 3,9% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 939).

Na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu nie figurowała osoba bezrobotna korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej z wyznaczonym profilem I.

Dane dotyczące profilowania w grupie osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej pokazują, że duża część osób z ww. kategorii przyjmuje bierną postawę w poszukiwaniu zatrudnienia. Część osób z omawianej kategorii bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy chciałaby zmienić swoją sytuację zawodową, ale potrzebują wsparcia Urzędu w tym zakresie.

2.4.5 Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Osoby bezrobotne, posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia to kategoria osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy ujęta w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.). Osoby bezrobotne wychowujące dzieci narażone są na wiele trudności w wejściu lub powrocie na rynek pracy. Często spotykają się z niechęcią ze strony pracodawców z uwagi na ograniczoną dyspozycyjność. Brak infrastruktury przedszkolnej i możliwości zapewnienia opieki dziecku znacznie utrudnia tej grupie osób znalezienie zatrudnienia. Często zdarza się, że bezrobotni z tej kategorii świadomie rezygnują z możliwości podjęcia pracy ze względu na zbyt niskie wynagrodzenie oferowane przez

pracodawców, które nie spełnia ich oczekiwań, ponieważ nie stanowi rekompensaty za pozostawione pod opieką innych osób lub placówek szkolnych/przedszkolnych dziecko.

Na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 025 osób bezrobotnych, w tym 3 621 kobiet. **Wśród bezrobotnych w ewidencji tut. Urzędu figurowało 1 256 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, w tym 1 035 kobiet oraz 16 osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, w tym 6 kobiet.** Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia zarejestrowanych na koniec 2017 roku (1 256) była niższa o 106 osób w porównaniu do końca 2016 roku, kiedy zarejestrowane były 1 362 osoby w ww. kategorii. Natomiast liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia na koniec 2017 roku (16) była wyższa o 3 osoby w porównaniu do końca 2016 roku, kiedy zarejestrowanych było 13 osób w ww. kategorii. **Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (1 256) stanowili na koniec grudnia 2017 roku 17,9% ogółem zarejestrowanych osób (7 025) i 20,2% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225).** Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to jedna z 4 kategorii osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy (obok osób powyżej 50 r. ż., osób posiadających dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz osób niepełnosprawnych), która zanotowała wzrost udziału w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2017 roku w porównaniu z końcem 2016 roku, przy czym wzrost ten był najwyższy wśród 4 kategorii. **Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia są czwartą co do wielkości grupą w kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (16 osób) stanowili na koniec grudnia 2017 roku 0,2% ogółem zarejestrowanych osób (7 025) i 0,3% ogólnej liczby osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (6 225). Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia są najmniej liczną kategorią osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.** Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną w 2016 i 2017 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25 Bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną (grudzień 2017 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. na koniec danego miesiąca				Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych z danej kategorii w ogóle zarejestrowanych w 2017 r.		Wzrost/spadek liczby osób bezrobotnych z danej kategorii w porównaniu do 2016 r.			
	2016		2017		2016		2017		2016		2017		posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.	posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż.		posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.	
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K			O	K	O	K
	I	8807	4275	8091	4031	1443	1062	1408	1098	19	12	12	5	17,4%	0,1%	-35	36	-7
II	8766	4211	8086	4005	1435	1065	1397	1085	17	12	11	4	17,3%	0,1%	-38	20	-6	-8
III	8596	4102	7815	3913	1425	1066	1371	1073	14	9	10	3	17,5%	0,1%	-54	7	-4	-6
IV	8193	3964	7544	3765	1408	1080	1313	1035	14	9	14	4	17,4%	0,2%	-95	-45	0	-5
V	8033	3914	7214	3694	1387	1076	1304	1048	15	9	15	4	18,1%	0,2%	-83	-28	0	-5
VI	7804	3871	7016	3620	1366	1071	1263	1023	15	8	14	3	18,0%	0,2%	-103	-48	-1	-5

VII	7768	3932	6956	3648	1381	1084	1273	1043	13	7	15	3	18,3%	0,2%	-108	-41	2	-4
VIII	7802	3985	7053	3742	1406	1093	1295	1061	15	7	12	3	18,4%	0,2%	-111	-32	-3	-4
IX	7688	3933	7088	3737	1380	1078	1313	1071	13	6	12	4	18,5%	0,2%	-67	-7	-1	-2
X	7600	3893	6883	3608	1373	1084	1279	1050	15	7	14	5	18,6%	0,2%	-94	-34	-1	-2
XI	7681	3895	6895	3582	1358	1076	1270	1037	13	7	14	4	18,4%	0,2%	-88	-39	1	-3
XII	7748	3911	7025	3621	1362	1071	1256	1035	13	6	16	6	17,9%	0,2%	-106	-36	3	0

O-ogółem, K-kobiety

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną zdecydowanie dominują kobiety, które na koniec 2017 roku stanowiły 81,8% ogółu osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, tj. o 3.5 punktu procentowego więcej niż w 2016 roku. Dane te potwierdzają zakorzenioną w kulturze rolę kobiety, która częściej niż mężczyzna przyjmuje na siebie obowiązek wychowywania dzieci i prowadzenia domu.

Liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku częściej notowała spadek niż wzrost. **Najwięcej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. było zarejestrowanych na koniec stycznia 2017 r. – 1 408 osób, w tym 1 098 kobiet, najmniej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. zanotowano na koniec grudnia 2017 roku – 1 256 osób, w tym 1 035 kobiet.** Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w poszczególnych miesiącach 2017 roku była niższa od liczby osób w ww. kategorii w analogicznych miesiącach 2016 roku. Największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż., tj. o 111 osób względem 2016 roku nastąpił w sierpniu. W grupie bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. od stycznia do marca 2017 roku notowano wzrost osób w tej kategorii względem analogicznych miesięcy 2016 roku, natomiast od kwietnia do grudnia 2017 roku liczba bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. była niższa niż w analogicznych miesiącach 2016 roku. Największy w 2017 roku wzrost liczby bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż., tj. o 36 osób względem 2016 roku nastąpił w styczniu, natomiast największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż., tj. o 48 osób względem 2016 roku nastąpił w czerwcu.

Udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2017 roku przyjmował wartości od 18,6% (październik) do 17,3% (luty). Udział bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w 2017 roku przyjmował wartości od 15,3% (październik) do 13,4% (luty).

Liczba osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w ewidencji tut. Urzędu w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku notowała zarówno spadek, jak i wzrost. **Najwięcej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. było zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 r. – 16 osób, w tym 6 kobiet, najmniej osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko**

niepełnosprawne do 18 r. ż. zanotowano na koniec marca 2017 roku – 10 osób. Liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w miesiącach styczeń, luty, marzec, czerwiec, sierpień i październik 2017 roku była niższa od liczby osób w ww. kategorii w analogicznych miesiącach 2016 roku, w miesiącach lipiec, listopad i grudzień 2017 roku liczba bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. była wyższa niż w analogicznych miesiącach 2016 roku, natomiast w miesiącach kwiecień i maj 2017 roku liczba osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. była taka sama, jak w analogicznych miesiącach roku poprzedniego. **Największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż., tj. o 7 osób względem 2016 roku nastąpił w styczniu, natomiast największy wzrost, tj. o 3 osoby nastąpił w grudniu 2017.** W grupie bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. od stycznia do listopada 2017 roku zanotowano spadek osób w tej kategorii względem analogicznych miesięcy 2016 roku, natomiast w grudniu 2017 roku liczba bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. była taka sama, jak w grudniu 2016 roku. Największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż., tj. o 8 osób względem 2016 roku nastąpił w lutym.

Udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż. w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2017 roku przyjmował wartości od 0,1% (styczeń-marzec) do 0,2% (kwiecień-grudzień).

Struktura osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wieku, wykształcenia oraz stażu pracy. Poniżej przedstawiono, krótką analizę osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg podanych kategorii.

Tabela 26 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (grudzień 2017 rok)

bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia:								
wiek	ogółem		wykształcenie	ogółem		staż pracy	ogółem	
	kobiety	kobiety		kobiety	kobiety			
18-24	186	168	wyższe	291	265	do 1 roku	300	255
25-34	732	628	policealne i średnie zawodowe	299	260	1-5	416	329
35-44	316	229	średnie ogólnokształcące	173	154	5-10	167	119
45-54	22	10	zasadnicze zawodowe	272	191	10-20	66	40
55-59	0	0	gimnazjalne i poniżej	221	165	20-30	5	3
60 lat i więcej	0	0	x	x	x	30 lat i więcej	0	0
razem	1 256	1 035	x	x	x	bez stażu	302	289

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Tabela 27 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (grudzień 2017 rok)

bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia:										
wiek	ogółem		kobiety	wykształcenie			ogółem	kobiety	staż pracy	
	ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	ogółem			kobiety	
18-24	1	1		wyższe	2	2	do 1 roku	7	5	
25-34	4	3		policealne i średnie zawodowe	2	0	1-5	5	1	
35-44	11	2		średnie ogólnokształcące	0	0	5-10	2	0	
45-54	0	0		zasadnicze zawodowe	11	3	10-20	2	0	
55-59	0	0		gimnazjalne i poniżej	1	1	20-30	0	0	
60 lat i więcej	0	0		x	x	x	30 lat i więcej	0	0	
razem	16	6		x	x	x	bez stażu	0	0	

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to w przeważającej części osoby młode. 58,3% bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia zarejestrowanych na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu, to osoby w wieku od 25 do 34 lat (732 osoby). 25,2% bezrobotnych w ww. kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy figurujących na koniec 2017 roku, to osoby w wieku od 35 do 44 lat (316 osób). **W grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia dominowali na koniec 2017 roku bezrobotni w wieku od 35 do 44 lat (11 osób) stanowiąc 68,8% ogółu zarejestrowanych osób w omawianej kategorii (16).** 25% bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, to osoby w wieku od 25 do 34 lat (4 osoby).

Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia to w większości osoby, które posiadają niewielkie doświadczenie zawodowe lub nigdy nie pracowały. 33,1% bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia posiadało doświadczenie zawodowe dłuższe niż 1 rok i krótsze niż 5 lat (416 osób). 24% osób z ww. kategorii nie miało jeszcze styczności z rynkiem pracy (302 osoby), a 23,9% osób posiadających dziecko do 6 roku życia pracowało krócej niż rok.

Wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia 43,8% osób pracowało krócej niż rok (7 osób), 31,3% osób posiadało doświadczenie zawodowe dłuższe niż 1 rok a krótsze niż 5 lat (5 osób).

W grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia dominują osoby młode, dlatego też wielu bezrobotnych nigdy nie było zatrudnionych lub mają krótki staż pracy.

Wśród osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia dominuje wykształcenie „policealne i średnie zawodowe” oraz „wyższe”, duża grupa osób w ww. kategorii posiada wykształcenie „zasadnicze zawodowe”. Na koniec 2017 roku 23,8% osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (299 osób) miało wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”, wykształcenie „wyższe” miało 23,2% osób z ww. kategorii (291 osób), natomiast wykształcenie „zasadnicze zawodowe” 21,7% osób

posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (272 osoby). **Najmniej osób w tej kategorii, tj. 173 posiada wykształcenie „średnie ogólnokształcące”.**

W grupie osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia przeważa wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które na koniec 2017 roku posiadało 68,8% osób (11). Wykształcenie „policealne i średnie zawodowe” oraz „wyższe”, posiadały na koniec 2017 roku jednakowo po 2 osoby w kategorii bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, natomiast 1 osoba posiadała wykształcenie „gimnazjalne i poniżej”.

Z danych statystycznych gromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu wynika, że **bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia to w większości osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia. Na koniec 2017 roku wśród 1 256 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, aż 730, tj. 58,1% osób w ww. kategorii pozostawało w ewidencji tut. Urzędu dłużej niż 12 miesięcy.**

Na koniec 2017 roku na 16 osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia 5, tj. 31,3% osób z ww. kategorii pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Najmniejszą grupę wśród omawianych kategorii stanowią bezrobotni, których czas pozostawania bez zatrudnienia jest krótszy niż 1 miesiąc.

Dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy wskazują, że znaczna grupa osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia pozostaje bez zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy, a zatem bezrobotni z ww. kategorii stanowią również grupę osób długotrwale bezrobotnych, co jednocześnie stanowi barierę w ich aktywizacji. Dodatkowo bezrobotni opiekujący się osobą zależną mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia, ponieważ oczekują wynagrodzenia, które choć w części pokrywałoby koszty powierzenia osobom trzecim/instytucjom opieki nad osobą zależną. Dodatkowo dostępna na terenie powiatu jarosławskiego infrastruktura wspierająca opiekę nad osobami zależnymi wciąż jest niewystarczająca względem potrzeb, co powoduje konieczność samodzielnej opieki nad osobami jej potrzebującymi. Należy przy tym pamiętać, że im dłużej osoby bezrobotne pozostają poza rynkiem pracy, tym proces ich aktywizacji jest trudniejszy.

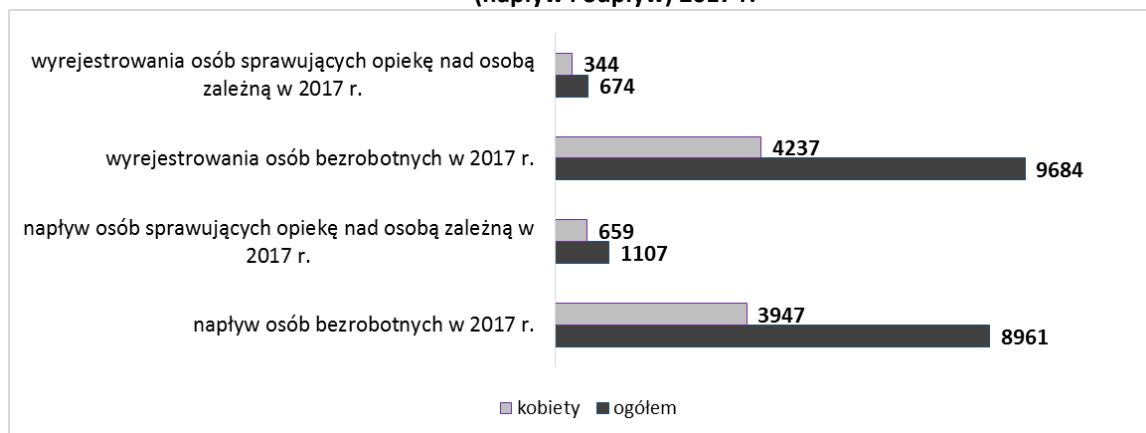
Bilans osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (napływ i odpływ)

Ogółem w 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 8 961 osób bezrobotnych, w tym 3 947 kobiet. **Wśród rejestrujących się 1 094 osoby, w tym 654 kobiety to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz 13 osób, w tym 5 kobiet to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.** Napływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (1 094) do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku był niższy o 235 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy zarejestrowało się 1 329 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, natomiast napływ osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (13) do ewidencji

tut. Urzędu w 2017 roku był niższy o 7 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy zarejestrowało się 20 osób z ww. kategorii. **W napływie bezrobotnych (8 961) w 2017 roku osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną (osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia) stanowiły 12,4%, tj. o 1.6 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (14%).**

Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 9 684, w tym 4 237 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 667 osób, w tym 343 kobiety to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz 7 osób, w tym 1 kobieta to bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia).** Odpływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (667) z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku był niższy o 101 osób w porównaniu do 2016 roku, kiedy wyrejestrowano 768 osób z ww. kategorii (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). Odpływ osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (7) z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku był niższy o 2 osoby w porównaniu do 2016 roku, kiedy wyrejestrowano 9 osób z ww. kategorii (dane dotyczą tylko wyłączeń z tytułu zatrudnienia). **W odpływie bezrobotnych (9 684) w 2017 roku osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną (osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia) stanowiły 7%, tj. o 0.6 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (7,6%).**

Wykres 17 Ewidencja osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (napływ i odpływ) 2017 r.

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Załącznik 1, PUP Jarosław, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku (9 684), 5 422 osoby podjęły zatrudnienie, co stanowi 56% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 422), 674 osoby, w tym 344 kobiety to bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną.** Udział osób sprawujących opiekę nad osobą zależną wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (674) w ogólnej liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych z powodu podjęcia

zatrudnienia (5 422) w 2017 roku wyniósł 12,4%, tj. o 1.4 punktu procentowego mniej niż w 2016 roku (13,8%).

Profilowanie pomocy w grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 010 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 3 osoby bezrobotne, dla których został ustalony I profil pomocy, 2 068 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 939 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. Wśród osób, dla których ustalano profil pomocy w 2017 roku byli również bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną (posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia). **Ogółem na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 1 268 osób sprawujących opiekę nad osobą zależną z ustalonym profilem pomocy, tj. 99,7% ogółu osób z ww. kategorii zarejestrowanych na koniec 2017 roku w tut. Urzędzie (1 272).** W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną (osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. lub posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. ż.).

Tabela 28 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (grudzień 2017 rok)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2017 roku		liczba osób sprawujących opiekę nad osobą zależną* z ustalonym profilem na koniec grudnia 2017 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	3	1	0	0
profil II	2 068	1 087	238	179
profil III	4 939	2 524	1 030	859
ogółem	7 010	3 612	1 268	1 038

*osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 010 zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 1 268 bezrobotnych, w tym 1 038 kobiet to osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną (bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia). **Na koniec 2017 roku liczba osób sprawujących opiekę nad osobą zależną z wyznaczonym profilem (1 268) stanowiła 18,1% ogółu osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy (7 010).**

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku figurowało:

- ✓ z profilem II – 238 bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną (bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia), którzy stanowili 18,8%

ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (1 268) i 11,5% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (2 068);

- ✓ z profilem III – **1 030 bezrobotnych sprawujących opiekę nad osobą zależną (bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia)**, którzy stanowili 81,2% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (1 268) i 20,9% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 939).

Na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu nie figurowały osoby bezrobotne sprawujące opiekę nad osobą zależną (bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia), dla których ustalono I profil pomocy.

Dane dotyczące profilowania, pokazują, że większość osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia przyjmuje bierną postawę w poszukiwaniu zatrudnienia i wykazuje duże oddalenie od rynku pracy. Część osób z omawianej kategorii bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy oczekuje wsparcia tut. Urzędu w wejściu lub powrocie na rynek pracy.

2.4.6 Bezrobotni niepełnosprawni

Osoby bezrobotne niepełnosprawne w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r, poz. 1065 z późn. zm.) uznane zostały za osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowanych było 7 025 osób bezrobotnych, w tym 3 621 kobiet. **Wśród bezrobotnych figurujących na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu, 208 osób, w tym 93 kobiety posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.** Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec 2017 roku (208) była niższa o 10 osób w porównaniu z końcem roku 2016 (218). Natomiast liczba niepełnosprawnych kobiet zarejestrowanych na koniec 2017 roku wzrosła o 1 w porównaniu do 2016 roku (92). **Osoby niepełnosprawne stanowiły na koniec grudnia 2017 roku 3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (7 025), tj. o 0.2 punktu procentowego więcej niż w analogicznym okresie 2016 roku (2,8%).**

Wśród osób niepełnosprawnych figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu na koniec grudnia 2017 roku 208 prawo do pobierania zasiłku posiadało 46 osób, w tym 20 kobiet. **Osoby niepełnosprawne z prawem do zasiłku stanowiły 22,1% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych (208) oraz 5% ogółu osób z przyznanym prawem do zasiłku (927).**

W dalszej części przedstawiono kształtowanie się liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ewidencji tut. Urzędu w kolejnych miesiącach 2016 i 2017 roku.

Tabela 29 Bezrobotni niepełnosprawni (2016 i 2017 rok)

miesiąc	Bezrobotni na koniec danego miesiąca				Bezrobotni niepełnosprawni na koniec danego miesiąca				Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych		Wzrost↑/spadek↓ liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych w porównaniu do 2016 r.	
	2016		2017		2016		2017		2016	2017	ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
I	8 807	4 275	8 091	4 031	280	125	215	92	3,2%	2,7%	-65	-33
II	8 766	4 211	8 086	4 005	274	125	233	103	3,1%	2,9%	-41	-22
III	8 596	4 102	7 815	3 913	261	116	234	100	3,0%	3,0%	-27	-16
IV	8 193	3 964	7 544	3 765	242	103	228	94	3,0%	3,0%	-14	-9
V	8 033	3 914	7 214	3 694	243	100	218	90	3,0%	3,0%	-25	-10
VI	7 804	3 871	7 016	3 620	234	107	222	91	3,0%	3,2%	-12	-16
VII	7 768	3 932	6 956	3 648	236	110	209	85	3,0%	3,0%	-27	-25
VIII	7 802	3 985	7 053	3 742	232	107	212	90	3,0%	3,0%	-20	-17
IX	7 688	3 933	7 088	3 737	239	108	209	91	3,1%	2,9%	-30	-17
X	7 600	3 893	6 883	3 608	226	103	206	88	3,0%	3,0%	-20	-15
XI	7 681	3 895	6 895	3 582	207	92	207	85	2,7%	3,0%	0	-7
XII	7 748	3 911	7 025	3 621	218	92	208	93	2,8%	3,0%	-10	1

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych na przestrzeni 2017 roku częściowo ulegała wzrostowi niż spadkowi, jednak nie były to duże zmiany. **Najwięcej bezrobotnych z omawianej grupy figurowało w ewidencji tut. Urzędu na koniec marca 2017 roku – 234 osoby, najmniej bezrobotnych ze stopniem niepełnosprawności zanotowano w październiku 2017 roku – 206 osób.** W grupie niepełnosprawnych kobiet, najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było na koniec lutego 2017 roku – 103 kobiety, najmniej na koniec lipca oraz listopada 2017 roku – 85 kobiet. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych w poszczególnych miesiącach 2017 roku była niższa niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego, z wyjątkiem listopada 2017 roku kiedy w ewidencji tut. Urzędu figurowało 207 osób niepełnosprawnych, tak jak w roku 2016. Największy w 2017 roku spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych, tj. o 65 osób względem 2016 roku nastąpił w styczniu.

Największy udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych osób w 2017 roku wystąpił w czerwcu i wyniósł 3,2%, natomiast najmniejszy udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle zarejestrowanych wystąpił w styczniu i wyniósł 2,7%.

Struktura osób bezrobotnych niepełnosprawnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu gromadzi szereg danych statystycznych dotyczących zarejestrowanych osób, między innymi określa strukturę bezrobotnych wg wykształcenia, wieku, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy. Analizę danych o osobach bezrobotnych niepełnosprawnych przeprowadzono pod względem ww. kategorii.

Tabela 30 Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy, wykształcenia (grudzień 2017 rok)

bezrobotni niepełnosprawni ze względu na:											
wiek	O		K		czas pozostawania bez pracy w m-c		staż pracy		wykształcenie		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
18-24	10	5	do 1	16	11	do 1 roku	27	16	wyższe	21	15
25-34	45	23	1-3	30	16	1-5	38	17	policealne i średnie zawodowe	54	26
35-44	47	21	3-6	25	10	5-10	30	15	średnie ogólnokształcące	18	9
45-54	51	29	6-12	39	18	10-20	41	15	zasadnicze zawodowe	73	31
55-59	38	15	12-24	26	10	20-30	31	13	gimnazjalne i poniżej	42	12
60 lat i więcej	17	0	pow. 24	72	28	30 lat i więcej	7	2	x	x	x
razem	208	93	x	208	93	bez stażu	34	15	x	208	93

O – ogółem, K - kobiety

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 1

Analizując dane pod względem wieku osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2017 roku należy zauważyć, że w tej kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy dominują bezrobotni w wieku 45-54 lata – 51 osób, w tym 29 kobiet. Kolejnymi najbardziej licznymi grupami niepełnosprawnych są osoby w wieku 35-44 lata – 47 osób, w tym 21 kobiet oraz osoby w wieku 25-34 lata – 45 osób, w tym 23 kobiety. **Najmniej osób z orzeczeniem niepełnosprawności na koniec 2017 roku, tj. 10 należało do grupy wiekowej 18-24 lata, stanowiąc 4,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (208).** Największy spadek liczby osób bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec 2017 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku nastąpił w grupach wiekowych: 60 lat i więcej – spadek o 6 osób, 25-34 lata – spadek o 5 osób oraz 35-44 lata – spadek o 3 osoby.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu, 98 osób pozostawało bez zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy. Wśród figurujących na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu bezrobotnych niepełnosprawnych, 129 osób, w tym 52 kobiety posiadało również status osób długotrwale bezrobotnych. **Udział osób niepełnosprawnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy na koniec 2017 roku wyniósł 47,1% i spadł o 2.9 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2016.** Największy spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych w 2017 roku, tj. o 7 osób w porównaniu z 2016 rokiem nastąpił w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych pozostających bez zatrudnienia od 3 do 6 miesięcy.

W grupie osób bezrobotnych niepełnosprawnych dobrze wygląda sytuacja pod względem posiadanego stażu pracy, 83,7% osób bezrobotnych niepełnosprawnych posiada doświadczenie zawodowe (staż pracy), natomiast pozostałe 16,3% osób niepełnosprawnych nie miało kontaktu z rynkiem pracy. Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych posiadających staż pracy w ogóle osób niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku, spadł o 0.7 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2016. **W grupie osób niepełnosprawnych posiadających doświadczenie zawodowe będących w ewidencji tut. Urzędu na koniec 2017 roku 181 osób pracowało dłużej niż rok, natomiast zaledwie 27 osób niepełnosprawnych posiadało staż pracy krótszy niż 1 rok.**

Największy spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec 2017 roku, tj. o 5 osób w porównaniu z 2016 rokiem nastąpił w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych posiadających doświadczenie zawodowe nie dłuższe niż 1 rok.

W analizowanej grupie bezrobotnych niepełnosprawnych przeważają osoby posiadające wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, na koniec 2017 roku liczba osób z ww. poziomem wykształcenia wyniosła 73, w tym 31 kobiet. Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” w ogóle zarejestrowanych osób niepełnosprawnych na koniec 2017 roku (208) wyniósł 35,1% i spadł o 2.1 punktu procentowego w porównaniu z końcem 2016 roku. W 2017 roku nastąpiły zmiany względem roku 2016 w strukturze wykształcenia osób bezrobotnych niepełnosprawnych będących w ewidencji tut. Urzędu. **Drugą pod względem liczebności grupą osób niepełnosprawnych na koniec 2017 roku byli bezrobotni z wykształceniem „policealne i średnie zawodowe”,** natomiast w roku 2016 drugą pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem „gimnazjalne i poniżej”. **Na koniec 2017 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „policealne i średnie zawodowe” liczyła 54 osoby, w tym 26 kobiet i była wyższa o 10 osób w porównaniu z rokiem poprzednim (44 osoby).** Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych z wykształceniem „policealnym i średnim zawodowym” w ogóle osób niepełnosprawnych na koniec 2017 roku wyniósł 26% i był wyższy o 5.8 punktu procentowego względem roku 2016. **Grupa niepełnosprawnych z wykształceniem „gimnazjalne i poniżej” na koniec 2017 roku wyniosła 42 osoby, w tym 12 kobiet i była niższa o 10 w porównaniu z rokiem poprzednim. Wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec 2017 roku 21 osób posiadało wykształcenie „wyższe”,** tj. o 3 mniej niż na koniec 2016 roku. Biorąc pod uwagę różne dysfunkcje występujące u osób posiadających stopień niepełnosprawności, które mogły wpływać na proces kształcenia, w porównaniu z innymi grupami osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy bezrobotni niepełnosprawni mają dobry poziom wykształcenia.

Ze względu na stopień niepełnosprawności w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec 2017 roku zarejestrowanych było:

- ✓ **110 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności,** tj. 52,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (208), spadek liczby osób w ww. grupie na koniec 2017 roku w porównaniu z końcem 2016 roku o 5 osób;
- ✓ **85 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,** tj. 40,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (208), spadek liczby osób w ww. grupie na koniec 2017 roku w porównaniu z końcem 2016 roku o 7 osób;
- ✓ **13 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,** tj. 6,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych (208), wzrost liczby osób w ww. grupie na koniec 2017 roku w porównaniu z końcem 2016 roku o 2 osoby.

Najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu były:

- ✓ **choroby psychiczne** – 39 osób;
- ✓ **upośledzenie narządu ruchu** – 38 osób;

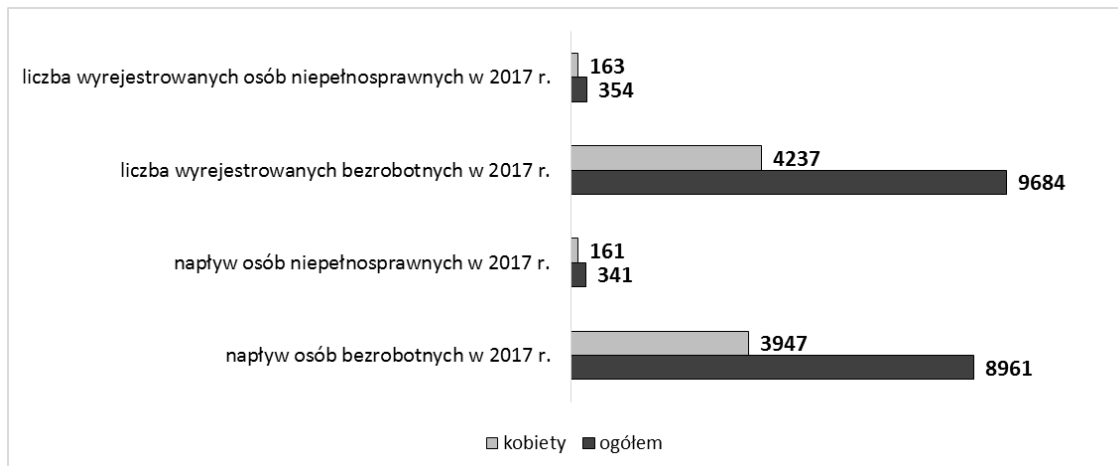
- ✓ choroby neurologiczne – 29 osób;
- ✓ inne (schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, choroby układu krwionośnego, choroby nowotworowe, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenie) – 23 osoby;
- ✓ zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu – 21 osób.

Bilans osób bezrobotnych niepełnosprawnych (napływ i odpływ)

Ogółem w 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 8 961 osób bezrobotnych, w tym 3 947 kobiet. **Wśród rejestrujących się w 2017 roku 341 osób, w tym 161 kobiet to bezrobotni posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.** W 2017 roku zarejestrowało się o 11 osób niepełnosprawnych mniej niż w roku 2016 (352), w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet zarejestrowały się natomiast o 2 osoby więcej niż w 2016 roku (159). **Bezrobotne osoby niepełnosprawne w 2017 roku stanowiły 3,8% ogółu rejestrujących się osób (8 961).** Udział osób niepełnosprawnych w napływie bezrobotnych w 2017 roku wzrósł o 0.1 punktu procentowego w porównaniu z 2016 rokiem, kiedy w napływie bezrobotnych osoby niepełnosprawne stanowiły 3,7 %.

Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku z ewidencji tut. Urzędu wyniosła 9 684, w tym 4 237 kobiet. **Wśród wyrejestrowanych 354 osoby, w tym 163 kobiety to bezrobotni posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.** W 2017 roku wyrejestrowano o 78 osób niepełnosprawnych mniej niż w 2016 roku (432), w grupie bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet wyrejestrowano o 38 osób mniej niż w 2016 roku (201). **W odpływie bezrobotnych (9 684) osoby niepełnosprawne stanowiły 3,7%.** Udział osób niepełnosprawnych w odpływie bezrobotnych w 2017 roku był niższy o 0.5 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2016 (4,2%).

Wykres 18 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych w 2017 r.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Wśród osób wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku (9 684), 5 422 osoby podjęły zatrudnienie, co stanowi 56% ogółem wyrejestrowanych osób. **W grupie osób wyłączonych z ewidencji tut. Urzędu z tytułu podjęcia pracy (5 422 osoby), 173 osoby to bezrobotni niepełnosprawni, tj. 3,2% ogółu**

wyłączonych z tytułu zatrudnienia. Wśród ww. grupy bezrobotnych posiadających stopień niepełnosprawności 121 osób (53 kobiety) podjęto zatrudnienie niesubsydiowane, a 52 osoby (28 kobiet) zostały skierowane do pracy w ramach subsydiowanych form zatrudnienia. **Najwięcej osób niepełnosprawnych w 2017 roku zostało skierowanych na roboty publiczne – 23 bezrobotnych, w tym 13 kobiet** (łącznie skierowano 440 osób), **prace interwencyjne – 6 osób, w tym 5 kobiet** (łącznie skierowano 170 osób) **oraz zatrudnienie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy za skierowanego bezrobotnego – 11 bezrobotnych, w tym 7 kobiet** (łącznie skierowano 299 osób bezrobotnych, w tym 3 ze środków PFRON). **W 2017 roku 3 osoby niepełnosprawne otrzymały jednorazowe środki na założenie działalności gospodarczej** (łącznie środki otrzymało 210 osób, w tym środki PFRON otrzymały 2 osoby). **Ponadto w 2017 roku osoby niepełnosprawne skierowano na staż – 25 bezrobotnych, w tym 14 kobiet** (łącznie skierowano 733 osoby), szkolenie – 3 bezrobotnych (łącznie skierowano 99 osób) **oraz prace społecznie użyteczne – 1 bezrobotny** (łącznie skierowano 18 osób).

Podjęcie zatrudnienia (subsydiowanego i niesubsydiowanego), to główna przyczyna wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu w 2017 roku. Drugim pod względem liczebności powodem wyrejestrowań bezrobotnych w 2017 roku było niepotwierdzenie gotowości do pracy, z tej przyczyny status bezrobotnego utraciło 1 818 osób. Bezrobotni mają również możliwość dobrowolnej rezygnacji z rejestracji w Urzędzie Pracy, w 2017 roku z ww. powodu wyłączono 660 osób. **Wśród bezrobotnych, którzy nie zgłosili się w wyznaczonym przez tut. Urząd terminie lub zrezygnowali z pomocy świadczonej przez Urząd 43 osoby, w tym 19 kobiet to bezrobotni posiadający stopień niepełnosprawności.** W 2017 roku 258 osób odmówiło przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy oferowanej przez tut. Urząd. **Wśród wyrejestrowanych z ww. powodu bezrobotnych, 2 osoby, w tym 1 kobieta to bezrobotni niepełnosprawni.** Z pozostałych przyczyn, tj.: osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego oraz innych powodów (np. rozpoczęcie szkolenia lub stażu organizowanego przez inny podmiot niż PUP, zgonu, pobieranie zasiłku stałego, niezdolności do pracy) w 2017 roku wyłączono 676 osób. Wśród wyłączonych z ww. powodów bezrobotnych, 48 osób, w tym 19 kobiet to osoby niepełnosprawne. **Ponadto w 2017 roku 59 osób, w tym 28 kobiet utraciło status osoby niepełnosprawnej.**

Profilowanie usług w grupie osób niepełnosprawnych

Na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 010 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym: 3 osoby bezrobotne, dla których został ustalony I profil pomocy, 2 068 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil II oraz 4 939 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil III. W grupie osób, dla których wyznaczano w 2017 roku profile pomocy byli również bezrobotni niepełnosprawni. **Profil pomocy ustalono dla 206 osób, co stanowi 99% wszystkich osób bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu (208).** W tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące profilowania w grupie osób bezrobotnych, w tym osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Tabela 31 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób niepełnosprawnych (grudzień 2017 r.)

wyszczególnienie	liczba osób bezrobotnych z ustalonym profilem na koniec grudnia 2017 r.		liczba osób niepełnosprawnych z ustalonym profilem pomocy na koniec grudnia 2017 r.	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
profil I	3	1	0	0
profil II	2 068	1 087	78	38
profil III	4 939	2 524	128	54
ogółem	7 010	3 612	206	92

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 oraz dane z systemu Syriusz Std, opracowanie własne

Wśród 7 010 zarejestrowanych na koniec grudnia 2017 roku bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, 206 osób, w tym 92 kobiety to bezrobotni niepełnosprawni.

Na koniec 2017 roku liczba osób niepełnosprawnych z wyznaczonym profilem pomocy (206) stanowiła 2,9% ogółu osób z ustalonym profilem pomocy (7 010).

W ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku figurowało:

- ✓ **z profilem II – 78 bezrobotnych niepełnosprawnych**, którzy stanowili 37,9% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (206) i 3,8% ogółu osób z ustalonym II profilem pomocy (2 068);
- ✓ **z profilem III – 128 bezrobotnych niepełnosprawnych**, którzy stanowili 62,1% ogółu osób z ww. kategorii z ustalonym profilem (206) i 2,6% ogółu osób z ustalonym III profilem pomocy (4 939).

Na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu nie figurowały osoby bezrobotne niepełnosprawne z wyznaczonym profilem I.

Dane dotyczące profilowania wskazują, że większość osób niepełnosprawnych ma bierną postawę w zakresie poszukiwania zatrudnienia o czym świadczy wyznaczony dla ponad 62% zarejestrowanych osób niepełnosprawnych profil III. Znaczna część osób niepełnosprawnych chciałaby wejść lub powrócić na rynek pracy, ale oczekuje wsparcia tut. Urzędu w aktywizacji zawodowej.

2.5 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 z . późn. zm.) pracownik Urzędu pełniący funkcję doradcy klienta przeprowadza z osobą bezrobotną wywiad przy pomocy „Kwestionariusza” i na podstawie zebranych informacji ustala profil pomocy, który określa zakres form pomocy właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego. **Od dnia wejścia w życie znowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. 27 maja 2014 roku do końca grudnia 2017 roku przeprowadzono 44 421 wywiadów**, w tym 11 780 wywiadów przeprowadzono do końca 2014 roku, 9 481 wywiadów przeprowadzono w 2015 roku, 12 864 wywiady przeprowadzono w 2016 roku, natomiast **10 296 wywiadów przeprowadzono w 2017 roku**. Liczba przeprowadzonych wywiadów w 2017 roku była niższa o 2 568 od liczby wywiadów przeprowadzonych w 2016 roku (12 864).

Z przeprowadzonych od początku nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia (...) 44 421 wywiadów:

- ✓ 328 wywiadów, tj. 0,7% ogólnej liczby wywiadów (44 421) zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 28 940 wywiadów, tj. 65,2% ogólnej liczby wywiadów (44 421) zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 15 153 wywiady, tj. 34,1% ogólnej liczby wywiadów (44 421) zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy.

Z przeprowadzonych w 2017 roku 10 296 wywiadów:

- ✓ **6 wywiadów**, tj. 0,1% ogólnej liczby wywiadów (10 296) **zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy**,
- ✓ **5 484 wywiady**, tj. 53,2% ogólnej liczby wywiadów (10 296) **zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy**,
- ✓ **4 806 wywiadów**, tj. 46,7% ogólnej liczby wywiadów (10 296) **zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy**.

Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 010 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym:

- ✓ 3 osoby, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 2 068 osób, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 4 939 osób, dla których wywiady zakończyły się ustaleniem III profilu pomocy.

Tabela 32 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016 i 2017 rok)

wyszczególnienie	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu					liczba osób z ustalonym profilem pomocy			
	2014	2015	2016	2017	razem	XII 2014 r.	XII 2015 r.	XII 2016 r.	XII 2017 r.
profil I	231	55	36	6	328	130	20	7	3
profil II	8 696	7 342	7 418	5 484	28 940	6 217	5 324	3 201	2 068
profil III	2 853	2 084	5 410	4 806	15 153	2 511	2 948	4 529	4 939
ogółem	11 780	9 481	12 864	10 296	44 421	8 858	8 292	7 737	7 010

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 Monitoring za 2014 r., Sprawozdanie MRPiPS-01 za 2015 r., 2016 r. i 2017 r.

Najwięcej bezrobotnych na koniec grudnia 2017 roku – 4 939 osób, tj. 70,4% ogólnej liczby bezrobotnych z określonym profilem pomocy (7 010) miało wyznaczony III profil pomocy. Na koniec 2014 i 2015 roku w ewidencji tut. Urzędu dominowały osoby bezrobotne z wyznaczonym II profilem pomocy, na koniec 2016 roku większość stanowiły osoby z wyznaczonym III profilem. Przeważająca liczba osób bezrobotnych z III profilem pomocy świadczy o tym, że tut. Urząd ma coraz trudniejszych, wymagających większego zaangażowania i większej uwagi klientów. Aktywizacja tej grupy osób wiąże się głównie z pracą nad zmianą biernej zazwyczaj postawy względem poszukiwania zatrudnienia, wzmocnieniem motywacji i chęci do działania. **Na koniec 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 2 068 osób z ustalonym II profilem pomocy.** Głównie dla tej grupy bezrobotnych, stanowiących 29,5% ogólnej liczby osób z wyznaczonym profilem pomocy (7 010) tut. Urząd stara się pozyskiwać środki wpierające aktywizację zawodową. **Najmniejszą grupę, tj. 3 osób stanowili na koniec 2017 roku**

bezrobotni z wyznaczonym I profilem pomocy. Są to osoby, które wykazują wysoki poziom aktywności i radzenia sobie na rynku pracy.

Po ustaleniu profilu pomocy doradcy klienta opracowywali wspólnie z bezrobotnym Indywidualny Plan Działania. **W 2017 roku doradcy klienta przygotowali 9 549 Indywidualnych Planów Działania. Na koniec grudnia 2017 roku Indywidualne Plany Działania realizowało 6 905 osób bezrobotnych.**

2.5.1 Profil pomocy I

W 2017 roku profil I pomocy został ustalony w trakcie 6 wywiadów, co stanowi 0,1% ogólnej liczby wywiadów przeprowadzonych w 2017 roku (10 296). Liczba wywiadów, w których w 2017 roku ustalono I profil pomocy była niższa o 30 w porównaniu z 2016 rokiem (36), o 49 w porównaniu z 2015 rokiem (55) oraz o 225 w porównaniu z 2014 rokiem (231). **Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowały 3 osoby bezrobotne, dla których został ustalony I profil pomocy, tj. o 4 osoby mniej niż na koniec 2016 roku (7), o 17 mniej niż na koniec 2015 roku (20) i o 127 osób mniej niż na koniec 2014 roku (130). Osoby bezrobotne zarejestrowane na koniec 2017 roku, dla których ustalono I profil pomocy stanowiły zaledwie 0,04% ogółu bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy będących w ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku (7 010).**

Tabela 33 Profil I pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016 i 2017 rok)

	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu					liczba osób z ustalonym profilem pomocy			
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	razem	XII 2014 r.	XII 2015 r.	XII 2016 r.	XII 2017 r.
profil I	231	55	36	6	328	130	20	7	3
ogółem	11 780	9 481	12 864	10 296	44 421	8 858	8 292	7 737	7 010

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 Monitoring za 2014 r., Sprawozdanie MRPiPS-01 za 2015 r., 2016 r. i 2017 rok

Poniżej dokonano analizy grupy osób bezrobotnych, dla których przeprowadzony wywiad zakończył się ustaleniem profilu I. Dane opierają się na liczbie przeprowadzonych wywiadów, osoba bezrobotna została zaliczona do określonej kategorii (wiek, wykształcenie, doświadczenie) tyle razy, ile wywiadów przeprowadzono dla niej w danym roku.

Tabela 34 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym I profilem pomocy (2014, 2015, 2016 i 2017 rok)

bezrobotni, dla których ustalono I profil pomocy ze względu na:														
wiek					doświadczenie w m-c				wykształcenie					
	2014	2015	2016	2017		2014	2015	2016	2017		2014	2015	2016	2017
18-24	41	13	5	0	brak	36	2	2	1	wyższe	82	24	21	2
25-29	59	14	12	2	do 6	16	8	3	1	policealne i średnie zawodowe	66	14	9	2
30-39	97	19	16	2	6-12	20	4	1	0	średnie ogólnokształcące	23	4	1	1
40-49	23	5	3	1	12-24	38	13	8	0	zasadnicze zawodowe	44	8	5	0
50 lat i więcej	11	4	0	1	pow. 24	121	28	22	4	gimnazjalne i poniżej	16	5	0	1
razem	231	55	36	6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Źródło: Dane na podstawie przeprowadzonych przy pomocy Kwestionariusza wywiadów, opracowanie własne

Osoby, którym na podstawie wywiadu ustalono I profil pomocy charakteryzują się wysoką gotowością do wejścia lub powrotu na rynek pracy oraz aktywnością w zakresie poszukiwania zatrudnienia.

Z analizy danych o osobach bezrobotnych, dla których przeprowadzenie wywiadu w 2017 roku zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy wynika, że bardziej aktywni byli mężczyźni (5 osób), którzy stanowili 83,3% ogólnej liczby osób z ustalonym I profilem pomocy (6 osób).

Wśród bezrobotnych, dla których ustalono w 2017 roku I profil pomocy (6) dominowały osoby w wieku 30-39 lat oraz 25-29 lat, stanowiąc po 33,3% ogólnej liczby bezrobotnych z ustalonym I profilem pomocy. Doświadczenie zawodowe powyżej 24 miesięcy posiadało 66,7% osób bezrobotnych, dla których ustalono I profil pomocy (6). Przeważającym w grupie osób, dla których wywiad zakończył się ustaleniem I profilu pomocy jest wykształcenie „wyższe” oraz „policealne i średnie zawodowe”, które posiadało odpowiednio po 2 osoby. Większość z osób, dla których ustalono I profil pomocy pozostawało bez pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy (4 osoby), posiada uprawnienia przydatne na lokalnym rynku pracy (6 osób), a także charakteryzuje się mobilnością – nie widzi problemów z dojazdem do pracy (6 osób).

Największe bariery w powrocie do aktywności zawodowej identyfikowane przez osoby, dla których w trakcie wywiadu w 2017 roku ustalono I profil pomocy, to:

- ✓ **zbyt mała ilość odpowiednich ofert pracy na lokalnym rynku – 4 osoby;**
- ✓ **duża liczba osób ubiegających się o pracę, konkurencja na rynku pracy – 4 osoby;**
- ✓ **nieodpowiednie wykształcenie – 1 osoba;**
- ✓ **brak znajomości języków obcych – 1 osoba;**
- ✓ **brak doświadczenia zawodowego – 1 osoba;**
- ✓ **propozycje pracy bez ubezpieczenia (praca nierejestrowana) – 1 osoba;**
- ✓ **zbyt wysokie wymagania pracodawców – 1 osoba;**
- ✓ **zbyt niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców – 1 osoba;**
- ✓ **nieodpowiedni wiek – 1 osoba;**
- ✓ **ograniczenia zdrowotne – 1 osoba.**

Osoby bezrobotne, dla których ustalono I profil pomocy wierzą w możliwość znalezienia zatrudnienia, przejawiają dużą samodzielność w działaniach, szukają pracy wykorzystując przy tym różne metody, głównie opierając się na systematycznym przeglądaniu ofert w Internecie, inicjowaniu kontaktów telefonicznych i spotkań z pracodawcami oraz wysyłaniu dokumentów aplikacyjnych. Bezrobotni z ustalonym I profilem pomocy są gotowi podnosić swoje kwalifikacje np. poprzez szkolenia, w celu zwiększenia swojej atrakcyjności na rynku pracy, podjąć zatrudnienie w elastycznym czasie pracy lub systemie wielozmianowym, podjąć pracę poniżej posiadanych kwalifikacji, wyjechać za granicę do pracy. Charakterystyczna dla osób z ustalonym I profilem pomocy jest wysoka motywacja do bycia aktywnym na rynku pracy.

2.5.2 Profil pomocy II

W 2017 roku profil II pomocy został ustalony w trakcie 5 484 wywiadów, co stanowi 53,3% ogólnej liczby wywiadów przeprowadzonych w 2017 roku (10 296). Liczba wywiadów, dla których w 2017 roku ustalono II profil pomocy była niższa o 1 934 w porównaniu z 2016 rokiem (7 418), o 1 858 w porównaniu z 2015 rokiem (7 342) oraz 3 212 w porównaniu z rokiem 2014 (8 696). **Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 2 068 osób bezrobotnych, dla których został ustalony II profil pomocy, tj. o 1 133 osoby mniej niż na koniec 2016 roku, o 3 256 osób mniej niż na koniec 2015 roku (5 324) oraz o 4 149 osób mniej niż na koniec 2014 roku (6 217). Osoby bezrobotne zarejestrowane na koniec 2017 roku, dla których ustalono II profil pomocy stanowiły 29,5% ogółu bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy będących w ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku (7 010).**

Tabela 35 Profil II pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016 i 2017 rok)

	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu					liczba osób z ustalonym profilem pomocy			
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	razem	XII 2014 r.	XII 2015 r.	XII 2016 r.	XII 2017 r.
profil II	8 696	7 342	7 418	5 484	28 940	6 217	5 324	3 201	2 068
ogółem	11 780	9 481	12 864	10 296	44 421	8 858	8 292	7 737	7 010

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 Monitoring za 2014 r., Sprawozdanie MRPiPS-01 za 2015 r., 2016 r. i 2017 r.

Poniżej dokonano analizy grupy osób bezrobotnych, dla których przeprowadzony wywiad zakończył się ustaleniem profilu II. Dane opierają się na liczbie przeprowadzonych wywiadów, osoba bezrobotna została zaliczona do określonej kategorii (wiek, wykształcenie, doświadczenie) tyle razy, ile wywiadów przeprowadzono dla niej w danym roku.

Tabela 36 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym II profilem pomocy (2014, 2015, 2016 i 2017 rok)

bezrobotni, dla których ustalono II profil pomocy ze względu na:														
wiek					doświadczenie w m-c				wykształcenie					
	2014	2015	2016	2017		2014	2015	2016	2017		2014	2015	2016	2017
18-24	2 266	2 502	2 138	1 656	brak	3 363	1 930	2 249	1 443	wyższe	1 722	1 667	1 776	1 332
25-29	1 749	1 571	1 513	1 120	do 6	1 055	1 156	1 224	950	policealne i średnie zawodowe	2 175	1 924	1 837	1 366
30-39	2 097	1 618	1 784	1 309	6-12	653	756	751	568	średnie ogólnokształcące	960	807	826	665
40-49	1 412	968	1 162	821	12-24	1 279	1 102	1 149	846	zasadnicze zawodowe	2 384	1 828	1 835	1 281
50 lat i więcej	1 172	683	821	578	pow. 24	2 346	2 398	2 045	1 677	gimnazjalne i poniżej	1 455	1 116	1 144	840
razem	8 696	7 342	7 418	5 484	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane na podstawie przeprowadzonych przy pomocy kwestionariusza wywiadów, opracowanie własne

Osoby, którym na podstawie wywiadu ustalono II profil pomocy mogą mieć trudności w wejściu lub powrocie na rynek pracy i oczekują pomocy Urzędu w tym zakresie. **Z analizy danych o osobach bezrobotnych, dla których przeprowadzenie wywiadu zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy wynika, że w grupie tej przeważają mężczyźni, którzy stanowili 52,5% ogólnej liczby osób z ustalonym II profilem pomocy.**

Wśród bezrobotnych, dla których ustalono w 2017 roku II profil pomocy (5 484) dominowały osoby młode w wieku 18-24 lata oraz osoby w wieku 30-39 lat, stanowiąc odpowiednio 30,2% i 23,9% ogólnej liczby bezrobotnych z ustalonym II profilem pomocy. Natomiast najmniejszą grupę, tj. 578 osób, dla których ustalono II profil pomocy stanowiły osoby powyżej 50 roku życia.

Wśród osób bezrobotnych z ustalonym w 2017 roku II profilem pomocy przeważają osoby posiadające przynajmniej 2-letnie doświadczenie w pracy oraz osoby bez doświadczenia zawodowego, stanowiły one odpowiednio 30,6% oraz 26,3% ogólnej liczby osób, dla których przeprowadzenie wywiadu zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy (5 484).

Dominującym wykształceniem w analizowanej grupie osób bezrobotnych było wykształcenie „policalne i średnie zawodowe”, które posiadało 1 366 osób, tj. 24,9% bezrobotnych z ustalonym II profilem pomocy oraz wykształcenie „wyższe”, które posiadały 1 332 osoby, tj. 24,3% bezrobotnych z ustalonym II profilem pomocy. Duża liczba osób, tj. 1 281 bezrobotnych, dla których przeprowadzono wywiady z ustalonym II profilem pomocy posiadała wykształcenie „zasadnicze zawodowe”.

Większość z osób, dla których ustalono II profil pomocy pozostawała bez pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy – 53,4% ogólnej liczby osób, dla których wywiad zakończył się ustaleniem II profilu pomocy lub wcześniej nie pracowała – 18,1% ogólnej liczby osób z ustalonym II profilem pomocy. Większość osób, tj. 73% bezrobotnych, dla których przeprowadzono wywiady z ustaleniem II profilu pomocy nie posiada umiejętności przydatnych na lokalnym rynku pracy. 52,3% osób zadeklarowało natomiast, że posiada uprawnienia, które są dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy i stanowią atut w poszukiwaniu pracy. 62,1% osób z ustalonym II profilem pomocy mieszka na terenach wiejskich, jednak dla bezrobotnych należących do analizowanej grupy dojazd do pracy nie stanowiłby problemu.

Największe bariery w powrocie do aktywności zawodowej identyfikowane przez osoby, dla których w trakcie wywiadu w 2017 roku ustalono II profil pomocy, to:

- ✓ **zbyt mała ilość odpowiednich ofert pracy na lokalnym rynku** – 2 463 osoby;
- ✓ **duża liczba osób ubiegających się o pracę, konkurencja na rynku pracy** – 935 osób;
- ✓ **zbyt wysokie wymagania pracodawców** – 514 osób;
- ✓ **propozycje pracy bez ubezpieczenia (praca nierejestrowana)** – 476 osób;
- ✓ **zbyt niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców** – 447 osób;
- ✓ **pracodawcy proponują tylko umowy cywilnoprawne** – 426 osób;
- ✓ **brak doświadczenia zawodowego** – 347 osób;
- ✓ **ograniczenia zdrowotne** – 190 osób;
- ✓ **nieodpowiednie wykształcenie** – 181 osób;
- ✓ **brak dyspozycyjności (opieka nad dziećmi i/lub osobą zależną)** – 159 osób;
- ✓ **utrudniony dojazd do pracy** – 122 osoby;
- ✓ **nieodpowiednie kwalifikacje** – 121 osób;
- ✓ **nieodpowiedni wiek** – 115 osób.

23,3% osób, dla których przeprowadzono wywiad z ustaleniem II profilu pomocy nie potrafi zidentyfikować barier utrudniających im podjęcie zatrudnienia. Niewielka część osób bezrobotnych, tj. 8,9%, dla których ustalono II profil pomocy wierzy w możliwość samodzielnego znalezienia zatrudnienia. Zdecydowana większość, tj. 79,2% osób, dla których wywiad zakończył się ustaleniem II profilu pomocy wierzy w swoje szanse na znalezienie pracy na lokalnym rynku przy wsparciu Urzędu w aktywizacji, a 11,9% przyjmuje postawę bierną w poszukiwaniu zatrudnienia oczekując tylko aktywności po stronie Urzędu. Większość osób, dla których ustalono II profil pomocy poszukiwały samodzielnie zatrudnienia, najczęściej stosowanymi metodami poszukiwania pracy w tej grupie osób było przeglądanie ofert w Internecie, korzystanie z pomocy Urzędu, tworzenie sieci kontaktów wśród znajomych i rodziny oraz przeglądanie ofert w prasie. Bezrobotni z ustalonym II profilem pomocy są gotowi w celu znalezienia pracy: dostosować swoje kwalifikacje np. poprzez szkolenia, pracować w elastycznym czasie pracy, systemie zmianowym lub niepełnym wymiarze czasu pracy oraz zwiększyć swoje zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy. Osoby, dla których ustalono II profil pomocy chcą pracować, jednak poziom motywacji może w tej grupie ulegać obniżeniu, głównie ze względu na długotrwałe, bezskuteczne poszukiwanie zatrudnienia. W grupie osób, dla których ustalono II profil pomocy występuje wiele nakładających się na siebie czynników, które utrudniają bezrobotnym wejście lub powrót na rynek pracy, dlatego ważnym elementem wspierającym ww. grupę osób są usługi i instrumenty aktywizujące przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy.

2.5.3 Profil pomocy III

W 2017 roku profil III pomocy został ustalony w trakcie 4 806 wywiadów, co stanowi 46,7% ogólnej liczby wywiadów przeprowadzonych w 2017 roku (10 296). Liczba wywiadów, dla których w 2017 roku ustalono III profil pomocy była niższa o 604 w porównaniu z rokiem 2016 (5 410), wyższa o 2 722 w porównaniu z 2015 rokiem (2 084) oraz o 1 953 w porównaniu z 2014 rokiem (2 853). **Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 4 939 osób bezrobotnych, dla których został ustalony III profil pomocy, tj. o 410 osób więcej niż na koniec 2016 roku (4 529), o 1 991 więcej niż na koniec 2015 roku (2 948) oraz o 2 428 osób więcej niż na koniec 2014 roku (2 511). Osoby bezrobotne zarejestrowane na koniec 2017 roku, dla których ustalono III profil pomocy stanowiły 70,46% ogółu bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy będących w ewidencji tut. Urzędu na koniec grudnia 2017 roku (7 010).**

Tabela 37 Profil III pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016 i 2017 rok)

	liczba wszystkich wywiadów zakończonych ustaleniem profilu					liczba osób z ustalonym profilem pomocy			
	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	razem	XII 2014 r.	XII 2015 r.	XII 2016 r.	XII 2017 r.
profil III	2 853	2 084	5 410	4 806	15 153	2 511	2 948	4 529	4 939
ogółem	11 780	9 481	12 864	10 296	44 421	8 858	8 292	7 737	7 010

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01 Monitoring za 2014 r., Sprawozdanie MRPIPS-01 za 2015 r., 2016 r. i 2017 r.

Poniżej dokonano analizy grupy osób bezrobotnych, dla których przeprowadzony wywiad zakończył się ustaleniem profilu III. Dane opierają się na liczbie przeprowadzonych wywiadów, osoba bezrobotna została zaliczona do określonej kategorii (wiek, wykształcenie, doświadczenie) tyle razy, ile wywiadów przeprowadzono dla niej w danym roku.

Tabela 38 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym III profilem pomocy (2014, 2015, 2016 i 2017 rok)

bezrobotni, dla których ustalono III profil pomocy ze względu na:														
wiek					doświadczenie w m-c				wykształcenie					
	2014	2015	2016	2017		2014	2015	2016	2017		2014	2015	2016	2017
18-24	339	534	979	1 141	brak	1 667	717	2 207	1 398	wyższe	159	196	570	649
25-29	389	373	884	893	do 6	264	253	616	674	policealne i średnie zawodowe	555	472	1 251	1 192
30-39	697	463	1397	1 182	6-12	153	174	423	455	średnie ogólnokształcące	226	249	559	609
40-49	513	299	921	752	12-24	261	288	725	748	zasadnicze zawodowe	958	660	1 766	1 410
50 lat i więcej	915	415	1229	838	pow. 24	508	625	1 439	1 531	gimnazjalne i poniżej	955	507	1 264	946
razem	2 853	2 084	5 410	4 806	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Źródło: Dane na podstawie przeprowadzonych przy pomocy kwestionariusza wywiadów, opracowanie własne

Osoby, którym na podstawie wywiadu ustalono III profil pomocy mają duże trudności w wejściu lub powrocie na rynek pracy i prezentują bierną postawę w zakresie poszukiwania zatrudnienia. **Z analizy danych o osobach bezrobotnych, dla których przeprowadzenie wywiadu w 2017 roku zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy (4 806) wynika, że w grupie tej przeważają mężczyźni, którzy stanowią 57,4% ogólnej liczby osób z ustalonym III profilem pomocy.**

Wśród bezrobotnych, dla których ustalono III profil pomocy dominowały osoby w wieku 30-39 lat oraz osoby w wieku 18-24 lata, stanowiąc odpowiednio 24,6% i 23,7% ogólnej liczby bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy (4 806). Najmniejszą grupę liczyły osoby w wieku 40-49 lat, stanowiąc 15,6% ogólnej liczby bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy.

Wśród osób bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy przeważały osoby posiadające przynajmniej 2 letnie doświadczenie w pracy oraz osoby bez doświadczenia zawodowego, stanowiły one odpowiednio 31,9% oraz 29,1% ogólnej liczby osób, dla których wywiad zakończył się ustaleniem III profilu pomocy (4 806).

Dominującym wykształceniem w analizowanej grupie osób bezrobotnych było wykształcenie „zasadnicze zawodowe”, które posiadało 1 410 osób, tj. 29,3% bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy oraz wykształcenie „policealne i średnie zawodowe”, które posiadały 1 192 osoby, tj. 24,8% bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy. Najmniej osób, dla których w trakcie wywiadów ustalono III profil pomocy posiadało wykształcenie „średnie ogólnokształcące” oraz „wyższe”, odpowiednio 12,7% i 13,5% ogółu osób dla których wywiady zakończyły się wyznaczeniem III profilu pomocy.

Zdecydowana większość osób, dla których ustalono III profil pomocy pozostawała bez pracy przez okres krótszy niż 6 miesięcy – 47,3% ogólnej liczby osób z ustalonym III profilem

pomocy lub pozostawała bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy – 23,5% ogólnej liczby osób z ustalonym III profilem pomocy. W przeważającej większości osoby, dla których ustalono III profil pomocy nie posiadają uprawnień (50,1%) oraz umiejętności (79,7%) przydatnych na lokalnym rynku pracy, co zmniejsza ich atrakcyjność na rynku pracy. 64,6% osób z ustalonym III profilem pomocy mieszka na terenach wiejskich, jednak dla większości bezrobotnych należących do analizowanej grupy dojazd do pracy nie stanowiłby problemu.

Największe bariery w wejściu lub powrocie na rynek pracy identyfikowane przez osoby, dla których w trakcie wywiadu w 2017 roku ustalono III profil pomocy, to:

- ✓ **problemy zdrowotne** – 1 168 osób;
- ✓ **zbyt mała ilość odpowiednich ofert pracy na lokalnym rynku** – 1 148 osób;
- ✓ **zbyt niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców** – 963 osoby;
- ✓ **brak dyspozycyjności (opieka nad dziećmi i/lub osobą zależną)** – 940 osób;
- ✓ **zbyt wysokie wymagania pracodawców** – 705 osób;
- ✓ **duża liczba osób ubiegających się o pracę, konkurencja na rynku pracy** – 661 osób;
- ✓ **brak przekonania o potrzebie podjęcia pracy, bierność** – 472 osoby;
- ✓ **propozycje pracy bez ubezpieczenia (praca nierejestrowana)** – 366 osób;
- ✓ **pracodawcy proponują tylko umowy cywilnoprawne** – 249 osób;
- ✓ **nieodpowiedni wiek** – 203 osoby.

13,1% osób, dla których ustalono III profil pomocy nie potrafi zidentyfikować barier utrudniających im podjęcie zatrudnienia. Osoby bezrobotne, dla których ustalono III profil pomocy nie wierzą w możliwość znalezienia zatrudnienia lub oczekują pomocy Urzędu w umiejscowieniu na rynku pracy, większość osób z ww. grupy przyjmuje bierną postawę i nie szuka samodzielnie zatrudnienia. 92,3% osób, dla których ustalono III profil pomocy zarejestrowana jest głównie dla możliwości korzystania z ubezpieczenia zdrowotnego.

Część bezrobotnych, tj. 19,7% z ustalonym III profilem pomocy podejmowała próby znalezienia zatrudnienia, najczęściej stosowanymi metodami poszukiwania pracy w tej grupie osób jest przeglądanie ofert w Internecie, szukanie pomocy u rodziny i znajomych oraz inicjowanie spotkań z pracodawcami. 80,3% osób, dla których wyznaczano profil III w 2017 roku ma bierną postawę w szukaniu pracy. Jednocześnie osoby, dla których ustalono III profil pomocy mają trudności z opracowaniem dokumentów aplikacyjnych, nie mają motywacji i chęci do podejmowania działań w celu znalezienia pracy, wolą pozostawać poza rynkiem pracy lub „warunkują” podjęcie pracy. Część bezrobotnych z ustalonym III profilem pomocy, tj. 9,1% byłaby gotowa wyjechać za granicę w celach zarobkowych, natomiast około 4% osób byłoby gotowych w celu znalezienia zatrudnienia podwyższyć swoje kwalifikacje np. poprzez szkolenia.

W grupie osób, dla których ustalono III profil pomocy może wystąpić wiele czynników utrudniających ich aktywizację zawodową, jednak poważną przeszkodą jest przede wszystkim bierna postawa tych osób wobec proponowanych działań. Osoby z ustalonym III profilem pomocy z uwagi na długoletnie przebywanie w rejestrach Urzędu mają niską motywację do poszukiwania zatrudnienia, wręcz nie wierzą w możliwość znalezienia pracy, a wsparcie ze strony opieki społecznej dodatkowo zniechęca do podejmowania prób zmiany swojej sytuacji życiowej. Negatywnym zjawiskiem, które wystąpiło wśród bezrobotnych dla

których w 2017 roku ustalono profil III, jest dominacja osób młodych. Oczywiście w grupie osób, dla których ustalono III profil pomocy są również osoby, które chciałyby wejść lub powrócić na rynek pracy, jednak potrzebują zintensyfikowanego wsparcia Urzędu w postaci indywidualnie dobranych usług i instrumentów aktywizacji zawodowej.

2.6 Osoby wyłączane z ewidencji osób bezrobotnych

Od stycznia do grudnia 2017 roku z ewidencji powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyrejestrowano łącznie 9 684 osoby, w tym 4 237 kobiet. Odpływ bezrobotnych w 2017 roku był niższy o 509 osób, w porównaniu z rokiem 2016 (10 193), natomiast w grupie kobiet wyrejestrowano o 180 osób mniej niż w 2016 roku (4 417).

Liczba wyrejestrowanych w 2017 roku osób zamieszkujących na terenach wiejskich wyniosła 6 090, w tym 2 607 kobiet. Osoby bezrobotne mieszkające na terenach wiejskich wyrejestrowane w 2017 roku stanowiły 62,9% ogółu wyłączonych osób (9 684).

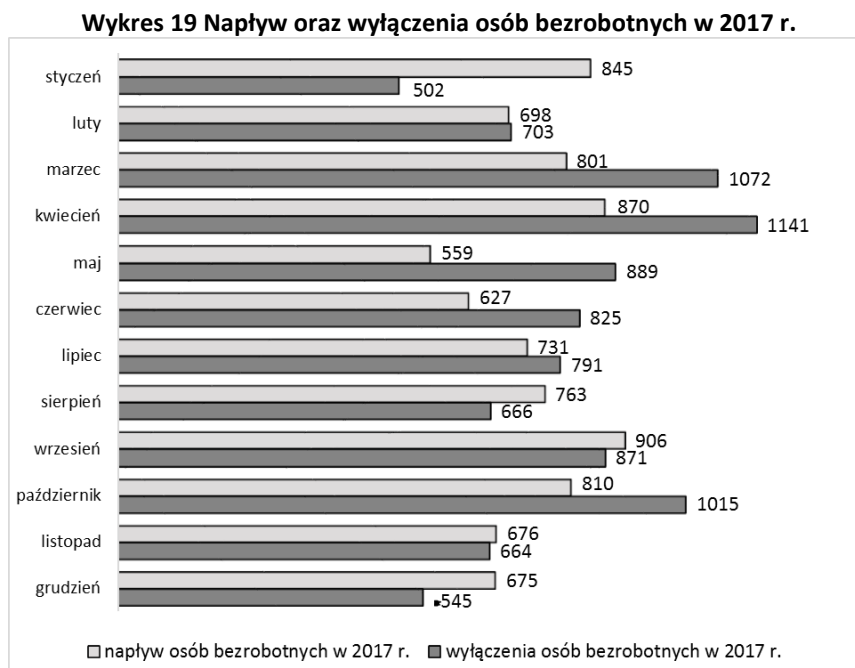
Największą liczbę wyłączeń z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku zanotowano w miesiącach: kwiecień – wyrejestrowano 1 141 osób, w tym 536 kobiet; marzec – wyrejestrowano 1 072 osoby, w tym 451 kobiet; październik – wyrejestrowano 1 015 osób, w tym 497 kobiet. **Z wyrejestrowanych bezrobotnych w 2017 roku 5 422 osoby, tj. 56% ogółu wyłączonych z ewidencji (9 684) podjęły zatrudnienie.** Liczbę osób wyłączonych z ewidencji Urzędu w roku 2017 w ujęciu miesięcznym, z uwzględnieniem wyłączeń osób mieszkających na obszarach wiejskich przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39 Osoby bezrobotne wyłączane z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 i 2017 roku

miesiąc	2016 rok		2017 rok		zamieszkali na wsi			
					2016 rok		2017 rok	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	472	197	502	198	283	106	316	120
luty	791	363	703	300	486	217	438	188
marzec	1 045	480	1 072	451	683	308	673	275
kwiecień	1 378	617	1 141	536	907	397	732	338
maj	912	398	889	330	578	246	592	207
czerwiec	908	363	825	336	564	219	517	197
lipiec	797	312	791	324	479	192	520	222
sierpień	709	287	666	289	449	187	410	181
wrzesień	955	435	871	436	600	268	515	250
październik	876	389	1 015	497	556	228	633	312
listopad	663	287	664	309	437	184	413	185
grudzień	687	289	545	231	417	170	331	132
ogółem wyłączeni	10 193	4 417	9 684	4 237	6 439	2 722	6 090	2 607

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Miesięczny napływ osób bezrobotnych oraz miesięczne wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku przedstawia poniższy wykres.

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Powodów wyrejestrowań z ewidencji Urzędu jest wiele, najczęściej są to: podjęcia pracy (niesubsydiowanej, subsydiowanej), niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego. W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowo powody wyłączeń osób bezrobotnych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2017.

Tabela 40 Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji PUP w 2017 r. wg przyczyn wyłączeń

przyczyna wyrejestrowania	2016 r.		2017 r.		udział osób wyrejestrowanych w ogóle wyłączeń w 2017 r.	wzrost / spadek w porównaniu do 2016 roku
	ogółem		ogółem	kobiety		
podjęcie pracy ogółem	5 615		5 422	2 337	56,0%	-193↓
niesubsydiowanej, w tym:	4 023		3 781	1 590	39,0%	-242↓
podjęcie działalności gospodarczej	74		141	54	1,5%	67↑
subsydiowanej, w tym:	1 592		1 641	747	16,9%	49↑
prace interwencyjne	169		170	88	1,8%	1↑
roboty publiczne	442		440	265	4,5%	-2↓
podjęcie działalności gospodarczej, w tym	258		211	55	2,2%	-47↓
w ramach bonu na zasiedlenie	0		3	0	0,03%	3↑
podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	319		284	90	2,9%	-35↓
rozpoczęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	67		93	43	1,0%	26↑
inne*	337		443	206	4,6%	106↑
rozpoczęcia szkolenia**	78		99	8	1,0%	21↑
w tym w ramach bonu szkoleniowego**	38		41	3	0,4%	3↑

rozpoczęcia stażu**	830	733	463	7,6%	-97↓
rozpoczęcie prac społecznie użytecznych**	7	18	15	0,2%	11↑
w tym w ramach PAI**	2	18	15	0,2%	16↑
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	176	258	88	2,7%	82↑
niepotwierdzenie gotowości do pracy	2 179	1 818	617	18,8%	-361↓
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	845	660	333	6,8%	-185↓
podjęcie nauki	53	45	22	0,5%	-8↓
osiągnięcia wieku emerytalnego	67	148	96	1,5%	81
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	65	58	21	0,6%	-7↓
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	56	58	38	0,6%	2↑
inne powody	222	367	199	3,8%	145↑
ogółem	10 193	9 684	4 237	100,0%	-509↓

*inne – doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy z projektu „Rozwój drogą do kariery”, doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy w ramach PFRON, jednorazowe środki na działalność gospodarczą z PFRON, zatrudnienie osób do 30 r. ż. w ramach art. 150 f, rozpoczęcie indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego

**wyłączenia statystyczne (bez utraty statusu bezrobotnego)

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01, PUP Jarosław, opracowanie własne

Najczęściej występującą przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych z ewidencji tut. Urzędu było w 2017 roku podjęcie zatrudnienia. **Łączna liczba osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy wyniosła 5 422, co stanowi 56% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych.** Liczba kobiet wyrejestrowanych w 2017 z powodu podjęcia zatrudnienia wyniosła 2 337, tj. 43,1% ogółu osób wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (5 422), 55,2% liczby wyrejestrowanych kobiet (4 237) i 24,1% ogólnej liczby wyrejestrowanych osób bezrobotnych (9 684). **Liczba bezrobotnych wyłączonych z tytułu podjęcia pracy w 2017 roku była niższa o 193 w porównaniu do 2016 roku, w grupie kobiet liczba wyrejestrowanych była niższa o 147.** Udział osób, które podjęły pracę w ogóle wyrejestrowanych bezrobotnych w 2017 roku (56%) wzrósł o 0,9% w porównaniu z rokiem poprzednim (55,1%). **Wśród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku, 3 781 osób (1 590 kobiet) podjęło zatrudnienie niesubsydiowane, co stanowi 69,7% liczby wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy (5 422).** Poprzez zatrudnienie subsydiowane Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu w 2017 roku zaktywizował 1 641 osób bezrobotnych, w tym 747 kobiet. Liczba osób, która skorzystała z zatrudnienia subsydiowanego w 2017 roku była wyższa o 49 w porównaniu do 2016 roku (1 592).

Drugą co do częstotliwości występowania przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych było w 2017 roku niepotwierdzenie gotowości do pracy. **W 2017 roku z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyłączono 1 818 osób, w tym 617 kobiet.** Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy była niższa o 361 w porównaniu do 2016 roku. **Wyrejestrowania z tytułu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy stanowiły 18,8% ogólnej liczby wyrejestrowań w 2017 roku (9 684).**

Osoby zarejestrowane mają możliwość dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego i rejestracji w Urzędzie Pracy, **w 2017 roku z powodu dobrowolnej rezygnacji wyłączono 660 osób, w tym 333 kobiety.** Wyrejestrowania z tytułu dobrowolnej rezygnacji

stanowiły w 2017 roku 6,8% ogólnej liczby wyrejestrowań. Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku z tytułu rezygnacji ze statusu bezrobotnego była niższa o 185 w porównaniu do 2016 roku (845). Ponadto w 2017 roku wyłączono 258 osób, w tym 88 kobiet z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy. W 2017 roku osoby bezrobotne częściej niż w roku poprzednim odmawiały przyjęcia propozycji pracy. W 2017 roku z powodu odmowy wyłączono o 82 osoby więcej niż rok wcześniej (2016 rok – 176 osób). Z pozostałych przyczyn, tj.: „podjęcia nauki”, „osiągnięcia wieku emerytalnego”, „nabycia praw emerytalnych lub rentowych”, „nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego”, „inne powody (np. zgon, podjęcie stażu/szkolenia w innym podmiocie niż PUP, przyznanie zasiłku stałego, niezdolność do pracy)” w 2017 roku wyłączono 676 osób, w tym 376 kobiet, tj. o 213 więcej niż w 2016 roku (463).

Według danych statystycznych w 2017 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono ponadto 850 osób z powodu rozpoczęcia:

- ✓ prac społecznie użytecznych, w ramach PAI – 18 osób, w tym 15 kobiet;
- ✓ szkolenia – 99 osób, w tym 8 kobiet;
- ✓ stażu – 733 osoby, w tym 463 kobiety.

Osoby kierowane przez Urząd na ww. formy aktywizacji podczas uczestnictwa w szkoleniu, stażu, pracach społecznie użytecznych nadal figurują w Urzędzie jako osoby bezrobotne, jednak w statystykach ujmowane są jako osoby wyłączone z ewidencji (tzw. wyłączenia statystyczne).

2.7 Poszukujący pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy

Z pomocy Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oprócz osób posiadających status bezrobotnego korzystają również osoby zarejestrowane jako poszukujący pracy. Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy zarejestrowanych było 145 osób poszukujących pracy, w tym 59 kobiet. Liczba osób poszukujących pracy na koniec 2017 roku była niższa o 46 w porównaniu z końcem 2016 roku (191 osób), natomiast liczba kobiet poszukujących pracy na koniec 2017 roku była niższa o 24 w porównaniu do końca 2016 roku (83).

Jednocześnie liczba osób poszukujących pracy figurujących na koniec danego miesiąca 2017 roku była niższa niż w analogicznych miesiącach 2016 roku. Taka sama sytuacja wystąpiła w grupie kobiet poszukujących pracy. Kształtowanie się liczby osób poszukujących pracy w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2016 i 2017 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41 Liczba osób poszukujących pracy w 2016 i 2017 roku

miesiąc	poszukujący pracy zarejestrowani na koniec danego miesiąca				wzrost↑/spadek↓ w stosunku do 2016 roku	
	2016 roku		2017 roku		ogółem	kobiety
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
styczeń	210	104	184	79	-26↓	-25↓
luty	210	102	187	76	-23↓	-26↓
marzec	209	100	180	70	-29↓	-30↓
kwiecień	204	99	173	68	-31↓	-31↓
maj	204	97	160	65	-44↓	-32↓
czerwiec	203	94	159	62	-44↓	-32↓
lipiec	193	83	154	60	-39↓	-23↓

sierpień	187	82	146	56	-41↓	-26↓
wrzesień	184	79	146	58	-38↓	-21↓
październik	183	81	145	54	-38↓	-27↓
listopad	189	83	143	55	-46↓	-28↓
grudzień	191	83	145	59	-46↓	-24↓

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01, opracowanie własne

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku w tut. Urzędzie zarejestrowało się 136 osób poszukujących pracy, w tym 50 kobiet. Napływ osób poszukujących pracy do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku (136) był wyższy o 1 osobę w porównaniu do 2016 roku (135). W 2017 roku najwięcej osób poszukujących pracy, tj. 16, w tym 6 kobiet zarejestrowało się w listopadzie, najmniej osób poszukujących pracy, tj. 8, zarejestrowało się w kwietniu, maju i sierpniu.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wyłączono 182 osoby poszukujące pracy, w tym 74 kobiety. Odpływ osób poszukujących pracy z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2017 roku (182) był wyższy o 35 osób w porównaniu do 2016 roku (147). W 2017 roku najwięcej osób poszukujących pracy, tj. 21 wyrejestrowano w miesiącach marzec i maj, najmniej osób poszukujących pracy, tj. 8 wyrejestrowano w lutym. Kształtowanie się napływu osób poszukujących pracy oraz wyrejestrowań ww. grupy osób w 2016 i 2017 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 42 Napływ i odpływ osób poszukujących pracy w 2016 i 2017 roku

miesiąc	poszukujący pracy rejestrujący się w danym miesiącu				poszukujący pracy wyłączani w danym miesiącu			
	2016 roku		2017 roku		2016 roku		2017 roku	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
styczeń	16	7	12	5	9	1	19	9
luty	14	3	11	2	14	5	8	5
marzec	12	4	14	3	13	6	21	9
kwiecień	11	5	8	3	16	6	15	5
maj	11	5	8	5	11	7	21	8
czerwiec	9	3	9	0	10	6	10	3
lipiec	6	3	14	7	16	14	19	9
sierpień	10	5	8	5	16	6	16	9
wrzesień	7	3	13	6	10	6	13	4
październik	11	8	11	1	12	6	12	5
listopad	14	5	16	6	8	3	18	5
grudzień	14	7	12	7	12	7	10	3
razem	135	58	136	50	147	73	182	74

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01, opracowanie własne

Główne przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2017 roku, to:

- ✓ **niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie – wyłączono 71 osób,** tj. 39% ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (182);
- ✓ **„inne powody”, m.in. utrata zasiłku po pracy za granicą, podjęcie stażu – wyłączono 59 osób,** tj. 32,4% ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (182);
- ✓ **dobrowolna rezygnacja z usług tut. Urzędu – wyłączono 48 osób,** tj. 26,4% ogółu wyrejestrowanych poszukujących pracy (182).

W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowo przyczyny wyłączeń osób poszukujących pracy.

Tabela 43 Przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2016 i 2017 roku

przyczyna wyłączenia	2016 rok		2017 rok	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
podjęcie pracy	0	0	3	2
rozpoczęcie szkolenia	1	0	1	0
rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0
niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie	33	17	71	29
niepodjęcie lub przerwanie uczestnictwa w oferowanym działaniu	0	0	0	0
dobrowolna rezygnacja	58	28	48	24
inne powody	55	32	59	19
ogółem	147	77	182	74

Źródło: Sprawozdanie MRPIPS-01, opracowanie własne

Według danych statystycznych w 2017 roku osoby poszukujące pracy skierowano na:

- ✓ **doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy w ramach środków PFRON – 3 osoby;**
- ✓ **staż – 5 osób;**
- ✓ **szkolenie – 1 osoba.**

3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (oferty pracy)

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu ma na celu aktywizowanie osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie. Niezbędnym elementem tych działań jest współpraca z pracodawcami, którzy mają możliwość złożenia w Urzędzie Pracy oferty zatrudnienia, mogą również korzystać ze środków Urzędu Pracy wspierających proces włączania na rynek pracy osób bezrobotnych. Pracodawcy chętnie wnioskują o wsparcie oferowane przez Urząd przy zatrudnianiu osób bezrobotnych, powodem są przede wszystkim względy ekonomiczne, ale równie istotna dla pracodawców jest możliwość znalezienia w Urzędach Pracy odpowiednich dla swojej branży pracowników.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku pracodawcy zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu 5 805 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 1 269 więcej niż w 2016 roku (4 536). 1 116 ofert zostało w 2017 roku anulowanych ze względu na rezygnację pracodawcy z ich realizacji, tj. o 1 102 więcej niż w roku 2016 (14 ofert anulowanych). Ostatecznie **w 2017 roku tutaj Urząd realizował 4 689 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 167 więcej niż w 2016 roku (4 522). 46,5% ogólnej liczby ofert zgłoszonych do realizacji, tj. 2 181 ofert dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego.** Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert pracy w 2017 roku zmniejszył się o 0.7 punktu procentowego w porównaniu do 2016 roku (47,2%). Oznacza to, że w 2017 roku pracodawcy częściej niż rok wcześniej zgłaszali oferty zatrudnienia z własnych środków. **W 2017 roku wpłynęło do realizacji 791 miejsc aktywizacji zawodowej, w tym 773 w ramach organizacji stażu oraz 18 w ramach organizacji prac społecznie użytecznych.** Miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2017 roku stanowiły 16,9% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert, tj. o 2,1% mniej niż w roku 2016 (19%). **W 2017 roku pracodawcy zgłosili 94 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**

przeznaczone dla osób posiadających stopień niepełnosprawności. Oferty dla osób niepełnosprawnych stanowiły 2% ogółem zgłoszonych do realizacji w 2017 roku ofert pracy (4 689).

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu realizował 2 508 ofert ogólnodostępnych oraz 2 181 ofert subsydiowanych i wolnych miejsc aktywizacji zawodowej, w tym:

- ✓ prac interwencyjnych – 178 ofert, o 2 mniej niż w 2016 r. (180),
- ✓ robót publicznych – 447 ofert, o 10 mniej niż w 2016 r. (457),
- ✓ refundacji kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy – 309 ofert, o 19 mniej niż w 2016 r. (328),
- ✓ refundacji kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia – 456 ofert, o 146 więcej niż w 2016 r. (310),
- ✓ stażu – 773 miejsc stażu, o 92 mniej niż w 2016 r. (865),
- ✓ prac społecznie użytecznych – 18 ofert, tj. o 11 więcej niż w 2016 r. (7).

Analizując zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oferty pracy, należy również zwrócić uwagę na wynagrodzenie proponowane przez pracodawców, które między innymi świadczy o kondycji firm działających na lokalnym rynku. W 2017 roku w 80,6% zgłoszonych ofert pracy proponowane wynagrodzenie nie przekraczało lub wynosiło 2 000 zł, w 16,2% zgłoszonych ofert pracodawcy proponowali wynagrodzenie w przedziale od 2 000 zł do 3 000 zł, w 3% zgłoszonych ofert proponowane wynagrodzenie wynosiło od 3 000 zł do 5 000 zł, natomiast w 0,2% zgłoszonych ofert proponowane wynagrodzenie przekraczało 5 000 zł. Dane te wskazują na niski poziom wynagrodzenia proponowanego przez pracodawców z terenu powiatu jarosławskiego.

Tabela 44 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej (2016 i 2017 rok)

miesiąc	wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej ogółem		oferty subsydiowane		miejsca aktywizacji zawodowej *		staż		oferty dla osób niepełnosprawnych	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
styczeń	139	161	35	55	10	5	10	5	3	4
luty	467	350	241	218	104	99	104	99	2	7
marzec	496	528	388	313	150	173	150	165	10	16
kwiecień	531	434	304	270	109	110	103	110	11	12
maj	403	1650	222	248	99	116	98	116	22	10
czerwiec	444	398	220	222	95	90	95	80	22	8
lipiec	477	449	183	201	79	81	79	81	9	17
sierpień	346	426	87	194	29	43	29	43	22	2
wrzesień	389	517	162	191	61	49	61	49	7	7
październik	386	429	166	206	75	35	75	35	9	7
listopad	228	300	97	74	53	15	53	15	3	1
grudzień	230	163	42	25	8	0	8	0	1	3
ogółem zgłoszone oferty	4 536	5 805	2 147	2 217	872	816	865	798	121	94
oferty anulowane	14	1 116	14	36	11	25	11	25	x	x
oferty do realizacji	4 522	4 689	2 133	2 181	861	791	854	773	121	94

*oferta stażu, przygotowania zawodowego, prac społecznie użytecznych

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01, opracowanie własne

Oferty pracy zgłaszane przez pracodawców w 2017 roku sklasyfikowane wg rodzaju prowadzonej działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 45 Oferty pracy wg sekcji PKD zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2016 i 2017

sekcja PKD	liczba ofert pracy w 2016 r.	liczba ofert pracy subsydiowanej w 2016 r.	liczba ofert pracy w 2017 r.	liczba ofert pracy subsydiowanej w 2017 r.	wzrost↑/spadek↓ ofert w porównaniu do 2016 roku	wzrost↑/spadek↓ ofert subsydiowanych w porównaniu do 2016 roku
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	43	16	46	14	3↑	-2↓
Górnictwo i wydobywanie	2	0	5	3	3↑	3↑
Przetwórstwo przemysłowe	533	281	765	262	232↑	-19↓
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	1	3	1	-4↓	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	33	22	18	16	-15↓	-6↓
Budownictwo	894	234	1 088	283	194↑	49↑
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	791	470	880	525	89↑	55↑
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	160	102	155	99	-5↓	-3↓
Transport i gospodarka magazynowa	156	54	143	31	-13↓	-23↓
Informacja i komunikacja	48	21	24	13	-24↓	-8↓
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	39	16	36	14	-3↓	-2↓
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	16	15	20	18	4↑	3↑
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	308	66	143	58	-165↓	-8↓
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	529	22	413	17	-116↓	-5↓
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	368	343	286	281	-82↓	-62↓
Edukacja	146	119	169	141	23↑	22↑
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	175	142	201	168	26↑	26↑
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	51	41	65	57	14↑	16↑
Pozostała działalność usługowa	223	168	229	168	6↑	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0	0	0
Ogółem	4 522	2133	4 689	2 169*	167↑	36↑

*różnica w liczbie ofert subsydiowanych wykazanych w Tabeli 44 na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01, a liczbą ofert subsydiowanych wykazaną w Tabeli 45 na podstawie Załącznika 2 do MRPiPS-01 wynika z innego sposobu naliczania poszczególnych sprawozdań

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 Załącznik 2, opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że najwięcej ofert pracy w okresie styczeń-grudzień 2017 roku złożyli pracodawcy działający w sektorach:

- **„budownictwo”** – wpłynęło 1 088 ofert pracy, co stanowi 23,2% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „budownictwo” wpłynęły 283 oferty pracy subsydiowanej, co stanowi 6% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2016 liczba ofert pracy w sektorze „budownictwo” wzrosła w roku 2017 o 194. Jednocześnie w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 456 osób, w tym 244 kobiety pracujące przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji;

- **„handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”** – wpłynęło łącznie 880 ofert, co stanowi 18,8% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” wpłynęło 525 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 11,2% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2016 liczba ofert pracy w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” wzrosła w roku 2017 o 89. Jednocześnie w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 1 308 osób bezrobotnych, w tym 772 kobiety pracujących przed rejestracją w Urzędzie w sektorze „handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”;

- **„przetwórstwo przemysłowe”** – wpłynęło 765 ofert pracy, co stanowi 16,3% wszystkich zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „przetwórstwo przemysłowe” wpłynęły 262 oferty pracy subsydiowanej, co stanowi 5,6% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2016 liczba ofert pracy w sektorze „przetwórstwo przemysłowe” wzrosła w roku 2017 o 232. Jednocześnie od stycznia do grudnia 2017 roku napłynęło 950 osób, w tym 307 kobiet pracujących przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu w sekcji „przetwórstwo przemysłowe”;

- **„działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”** – wpłynęło 413 ofert pracy, co stanowi 8,8% ogólnie zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” wpłynęło 17 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 0,4% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2016 liczba ofert pracy w sektorze „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” spadła w roku 2017 o 116. Jednocześnie w roku 2017 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 505 osób bezrobotnych, w tym 200 kobiet pracujących przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji;

- **„administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”** – wpłynęło 286 ofert pracy, co stanowi 6,1% ogólnie zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689). Wśród pozyskanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w sektorze

„administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” wpłynęło 281 ofert pracy subsydiowanej, co stanowi 6% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy. W porównaniu do roku 2016 liczba ofert pracy w sektorze „administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” spadła w roku 2017 o 82. Jednocześnie w roku 2017 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu zarejestrowało się 296 osób bezrobotnych, w tym 120 kobiet pracujących przed rejestracją w Urzędzie w ww. sekcji.

Przedstawione dane potwierdzają, że na terenie powiatu jarosławskiego od kilku lat najprężniej działają firmy w branżach: handel, przetwórstwo i usługi (budownictwo).

Z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że najwięcej ofert pracy w roku 2017 wpłynęło w zawodach:

- **sprzedawca** – zgłoszono 345 ofert pracy, co stanowi 7,4% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 212; w 2017 r. zarejestrowało się 477 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie sprzedawca;
- **pomocniczy robotnik budowlany** – zgłoszono 273 oferty pracy, co stanowi 5,8% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 94; w 2017 r. zarejestrowało się 169 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie pomocniczy robotnik budowlany;
- **robotnik gospodarczy** – zgłoszono 235 ofert pracy, co stanowi 5% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 200; w 2017 r. zarejestrowało się 136 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie robotnik gospodarczy;
- **szwaczka maszynowa** – zgłoszono 216 ofert pracy, co stanowi 4,6% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 19; w 2017 r. zarejestrowało się 41 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie szwaczka maszynowa;
- **pozostali pracownicy obsługi biurowej** – zgłoszono 167 ofert pracy, co stanowi 3,6% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 155; w 2017 r. zarejestrowały się 23 osoby, które pracowały w zawodzie pozostali pracownicy obsługi biurowej;
- **spawacz** – zgłoszono 136 ofert pracy, co stanowi 2,9% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 8; w 2017 r. zarejestrowało się 17 osób bezrobotnych posiadających doświadczenie w zawodzie spawacz;
- **zbrojarz** – zgłoszono 114 ofert pracy, co stanowi 2,4% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), nie zgłoszono ofert pracy subsydiowanej; w 2017 r. zarejestrowało się 11 osób bezrobotnych pracujących w zawodzie zbrojarz;
- **magazynier** – zgłoszono 105 ofert pracy, co stanowi 2,2% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 79; w 2017 r.

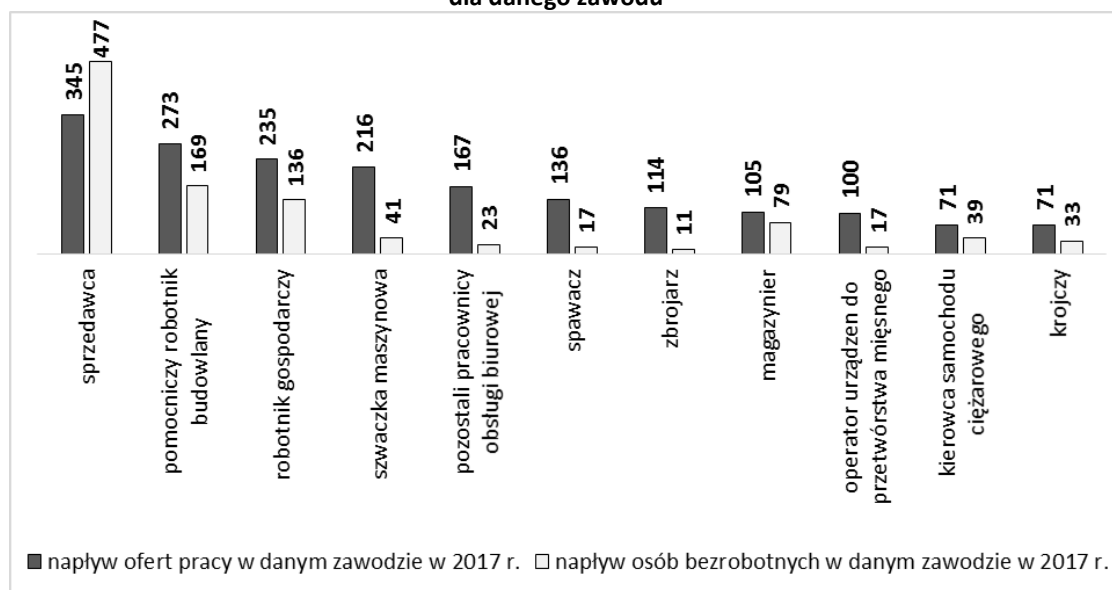
zarejestrowało się 79 osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania zawodu magazynier;

- **operator urządzeń do przetwórstwa mięsa** – zgłoszono 100 ofert pracy, co stanowi 2,1% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), nie zgłoszono ofert pracy subsydiowanej; w 2017 r. zarejestrowało się 17 osób bezrobotnych pracujących w zawodzie operator urządzeń do przetwórstwa mięsa;

- **kierowca samochodu ciężarowego** – zgłoszono 71 ofert pracy, co stanowi 1,5% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 4; w 2017 r. zarejestrowało się 39 osób bezrobotnych posiadających kwalifikacje do wykonywania zawodu kierowca samochodu ciężarowego;

- **krojczy** - zgłoszono 71 ofert pracy, co stanowi 1,5% ogólnej liczby zgłoszonych do realizacji ofert pracy (4 689), w tym liczba ofert pracy subsydiowanej wyniosła 8; w 2017 r. zarejestrowały się 33 osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu krojczy.

Wykres 20 Najliczniej wpływające w 2017 roku oferty pracy dla danego zawodu, napływ osób bezrobotnych dla danego zawodu

Zródło: Sprawozdanie o rynku pracy MRPIPS-01 Załącznik 3, opracowanie własne

3.1 Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie jarosławskim

Zgodnie z metodologią monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wprowadzoną w 2015 roku Urzędy Pracy mają opracowywać:

- ✓ informację sygnałną za I i II półrocze danego roku;
- ✓ informację roczną za dany rok.

W ww. informacjach należy przedstawić zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone na terenie danego obszaru.

Poniżej przedstawiono „Informację sygnałną za I półrocze 2017 r.,” „Informację sygnałną za II półrocze 2017 r.” oraz „Informację roczną za 2017 r.,” w których wyszczególnione zostały zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone w powiecie

jarosławskim wg grup elementarnych. Tabele zawierające dane przygotowane przez MRPIPS są również dostępne na stronie internetowej <http://mz.praca.gov.pl>.

Opracowanie roczne „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jarosławskim w 2016 roku” zawierające informacje szczegółowe w powyższym temacie, zostanie opublikowane na stronie urzędu <http://jaroslaw.praca.gov.pl> do dnia 20 kwietnia 2018 roku.

Tabela 46 Informacja sygnałna za I półrocze 2017 r. dla powiatu jarosławskiego

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Windykatorzy i pokrewni
		Archiwiści i muzealnicy
		Wydawcy posiłków
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy archiwiści i pokrewni
	zawód deficytowy	Planiści produkcyjni
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Sekretarki (ogólne)
		Operatorzy maszyn do szycia
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
Fizjoterapeuci		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Spedytorzy i pokrewni
		Instruktorzy nauki jazdy
		Inżynierowie elektrycy
		Lektorzy języków obcych
		Układacze towarów na półkach
		Tynkarze i pokrewni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy rolnictwa i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej
		Administratorzy systemów komputerowych
		Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne
		Stolarze meblowi i pokrewni
		Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
		Ładowacze nieczystości
	Szklarze	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
		Funkcjonariusze celni i ochrony granic
		Obuwnicy i pokrewni
		Fotografowie
Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii		
Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi		

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Źródło: mz.praca.gov.pl, udostępnione przez MRPIPS

Tabela 47 Informacja sygnałna za II półrocze 2017 r. dla powiatu jarosławskiego

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Windykatorzy i pokrewni
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Archiwiści i muzealnicy
	zawód deficytowy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Planiści produkcyjni
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Asystenci nauczycieli
		Nauczyciele szkół specjalnych
RÓWNOWAGA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn do szycia
		Agenci ubezpieczeniowi
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Dietetycy i żywieniowcy
		Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
		Artyści plastycy
		Technicy elektronicy i pokrewni
		Kucharze
		Mechanicy pojazdów samochodowych
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Kosmetyczki i pokrewni
		Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Murarze i pokrewni
		Hydraulicy i monterzy rurociągów
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
		Muzycy i pokrewni
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Księgowi
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Dekarze
	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	
	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	
	Czyszciciele pojazdów	
	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	
	Spawacze i pokrewni	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Szwaczki, hafciarki i pokrewni
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Rolnicy upraw polowych
		Kaletnicy, rymarze i pokrewni
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii		
Robotnicy budowy dróg		
Konduktorzy i pokrewni		
Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami		

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Źródło: mz.praca.gov.pl, udostępnione przez MRPiPS

Tabela 48 Informacja sygnałna roczna za 2017 r. dla powiatu jarosławskiego

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
		Windykatorzy i pokrewni
		Archiwiści i muzealnicy
		Audiofonolodzy i logopedzi
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy archiwistów i pokrewni
	zawód deficytowy	Wydawcy posiłków
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Planiści produkcyjni
		Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		Operatorzy maszyn do szycia
		Agenci ubezpieczeniowi
		Instruktorzy nauki jazdy
RÓWNOWAGA	zawód nadwyżkowy	Tynkarze i pokrewni
		Układacze towarów na półkach
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Artyści plastycy
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
		Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni
		Pracownicy zakładów pogrzebowych
		Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Kosmetyczki i pokrewni
		Organizatorzy konferencji i imprez
		Księgowi
		Czyściciele pojazdów
	Dyrektorzy generalni i zarządzający	
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Specjaliści nauk o Ziemi
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
		Konduktorzy i pokrewni

**Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Źródło: mz.praca.gov.pl, udostępnione przez MRPiPS

W 2017 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotował raport w ramach ogólnopolskiego badania „Barometr zawodów”, który stanowi prognozę zapotrzebowania na pracowników. Wyniki badań dla powiatu jarosławskiego oraz innych obszarów Polski dostępne są na stronie internetowej <https://barometrzwodow.pl>.

W wyniku przeprowadzonego badania na obszarze powiatu jarosławskiego wyodrębniono zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone, w aspekcie zapotrzebowania na pracowników w 2018 roku.

Tabela 49 Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe w powiecie jarosławskim - prognozy na 2018 r.

DEFICYT
<p>administratorzy stron internetowych; animatorzy kultury i organizatorzy imprez; asystenci w edukacji; betoniarze i zbrojarze; blacharze i lakiernicy samochodowi; brukarze, ceramicy przemysłowi; cieśle i stolarze budowlani; dekarze i blacharze budowlani; diagności samochodowi; elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; farmaceuci; fizjoterapeuci i masażyści; floryści; fryzjerzy; graficy komputerowi; inspektorzy nadzoru budowlanego; instruktorzy nauki jazdy; instruktorzy rekreacji i sportu; inżynierowie budownictwa; inżynierowie elektrycy i energetycy; inżynierowie mechanicy; kelnerzy i barmani; kierowcy autobusów; kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; kierownicy budowy; kosmetyczki; krawcy i pracownicy produkcji odzieży; kucharze; lakiernicy; lekarze; logopedzi i audyofonolodzy; masarze i przetwórcy ryb; mechanicy maszyn i urządzeń; monterzy elektroniki; monterzy instalacji budowlanych; monterzy konstrukcji metalowych; monterzy maszyn i urządzeń; monterzy okien i szklarze; murarze i tynkarze; nauczyciele nauczania początkowego; nauczyciele praktycznej nauki zawodu; nauczyciele szkół specjalnych; obuwnicy; operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; operatorzy obrabiarek skrawających; operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych; opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej; piekarze; pielęgniarce i położne; pracownicy ds. budownictwa drogowego; pracownicy ochrony fizycznej; pracownicy poligraficzni; pracownicy przetwórstwa metali; pracownicy usług pogrzebowych; projektanci i administratorzy baz danych, programiści; przedstawiciele handlowi; psychologowie i psychoterapeuci; robotnicy obróbki drewna i stolarze; samodzielni księgowi; spawacze; specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki; spedytorzy i logistycy; szefowie kuchni; ślusarze; tapicerzy; wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych</p>
RÓWNOWAGA
<p>agenci ubezpieczeniowi; analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych; architekci i urbaniści; architekci krajobrazu; archiwiści i muzealnicy; bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej; dentyści; dziennikarze i redaktorzy; fotografowie; geodeci i kartografowie; gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy; inżynierowie inżynierii środowiska; kamieniarze; kierowcy samochodów osobowych; kierownicy ds. logistyki; kierownicy ds. produkcji; kierownicy ds. usług; kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu; kierownicy sprzedaży; kierownicy w instytucjach społecznych i kultury; listonosze i kurierzy; magazynierzy; mechanicy pojazdów samochodowych; nauczyciele przedmiotów zawodowych; operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych; opiekunki dziecięce; optycy i pracownicy wytwarzający protezy; pomoce kuchenne; pomoce w gospodarstwie domowym; pozostali specjaliści edukacji; pracownicy administracyjni i biurowi; pracownicy ds. jakości; pracownicy ds. rachunkowości i księgowości; pracownicy ds. techniki dentystrycznej; pracownicy obsługi ruchu szynowego; pracownicy poczty; pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie; pracownicy socjalni; pracownicy sprzedaży internetowej; pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy; projektanci wzornictwa przemysłowego; recepcjoniści i rejestratorzy; robotnicy budowlani; sekretarki i asystenci; specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży; specjaliści telekomunikacji; weterynarze; zaopatrzeniowcy i dostawcy</p>
NADWYŻKA
<p>biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy; cukiernicy; ekonomiści; filolodzy i tłumacze; filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy; inżynierowie chemicy i chemicy; meteorolodzy, geolodzy, geografowie; nauczyciele języków obcych i lektorzy; nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących; nauczyciele przedszkoli; ogrodnicy i sadownicy; operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych; operatorzy maszyn włókienniczych; pedagodzy; plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków; pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej; pracownicy ds. ochrony środowiska i bhp; pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych; pracownicy myjni, pralni i prasowni; pracownicy przetwórstwa spożywczego; prawnicy; ratownicy medyczni; robotnicy leśni; rolnicy i hodowcy; socjologowie i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych; specjaliści administracji publicznej; specjaliści ds. finansowych; specjaliści ds. organizacji produkcji; specjaliści ds. rynku nieruchomości; specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji; specjaliści technologii żywności i żywienia; sprzętaczkę i pokojowe; sprzedawcy i kasjerzy; technicy budownictwa; technicy informatycy; technicy mechanicy</p>

Źródło: <https://barometr.zawodow.pl>, „Barometr zawodów” opracowany przez WUP Rzeszów na zlecenie MRPiPS

Zawody lub grupy zawodów wyodrębnione w „Informacjach sygnałnych” oraz w badaniu „Barometr zawodów” mogą ulegać zmianom pod wpływem oddziaływania systemu edukacji i innych czynników rynku pracy.

4 Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu oferuje wsparcie w wejściu lub powrocie na rynek pracy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy poprzez zastosowanie różnych form i działań aktywizacyjnych oraz wykorzystanie instrumentów i usług rynku pracy. Poniższe zestawienie zawiera wszystkie formy kierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy mające na celu umiejscowienie osób zarejestrowanych w Urzędzie na rynku pracy.

Tabela 50 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu realizowane przez PUP Jarosław w latach 2007-2017

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu											
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Szkolenia											
Liczba osób skierowanych na szkolenie (bezrobotni i poszukujący pracy)	311	351	404	471	52	261	369	361	122	79	100
w tym w ramach bonu szkoleniowego	-	-	-	-	-	-	-	-	36	38	41
Prace interwencyjne											
Liczba bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych	247	355	349	331	220	271	285	138	260	169	170
Roboty publiczne											
Liczba bezrobotnych zatrudnionych w ramach robót publicznych	9	178	201	406	141	388	312	302	374	442	440
Staż											
Liczba osób skierowanych na staż (bezrobotnych i poszukujących pracy)	444	657	695	1189	283	1033	1025	1001	1146	834	738
w tym w ramach bonu stażowego	-	-	-	-	-	-	-	41	-	-	-
Przygotowanie zawodowe											
Liczba osób skierowanych na przygotowanie zawodowe	301	478	15	29	2	5	21	0	-	-	-
Prace społecznie użyteczne, w tym w ramach PAI											
Liczba osób skierowanych na prace społecznie użyteczne	8	123	118	151	0	77	90	0	10	7	18
Podjęcie działalności gospodarczej, w ramach jednorazowych środków na założenie działalności gospodarczej oraz bonu na zasiedlenie											
Liczba osób, które podjęły działalność gospodarczą (bezrobotni i poszukujący pracy)	71	92	129	190	52	177	110	204	233	260	213
Wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy w tym ze środków PFRON											
Liczba zatrudnionych osób (bezrobotnych i poszukujących pracy)	185	177	170	312	153	242	165	397	327	324	302
Bon na zasiedlenie											
Liczba osób, które podjęły pracę	-	-	-	-	-	-	-	3	36	67	93
Dofinansowanie pracodawcy lub przedsiębiorcy wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż.											
Liczba zatrudnionych bezrobotnych	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. (art. 150f)											
Liczba zatrudnionych bezrobotnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	283	406
Liczba osób, którym udzielono wsparcia	1 576	2 411	2 081	3 079	903	2 454	2 377	2 407	2 509	2 465	2 480

Źródło: Dane PUP Jarosław, opracowanie własne

W 2017 roku ze wsparcia Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w postaci aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, tj. szkoleń, staży, prac interwencyjnych, robót publicznych, jednorazowych środków na założenie działalności gospodarczej, wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, bonu na zasiedlenie skorzystało 2 480 osób, w tym:

- ✓ **2 471 osób bezrobotnych;**
- ✓ **9 osób poszukujących pracy.**

Łącznie w 2017 roku na formy aktywizacji skierowano 15 osób więcej, niż w roku poprzednim (2 465).

Z przedstawionych danych wynika, że od wielu lat największym zainteresowaniem osób bezrobotnych i pracodawców cieszy się forma wsparcia w postaci organizacji stażu. **W roku 2017 na staż skierowano 733 osoby bezrobotne i 5 osób poszukujących pracy.**

Z organizacji robót publicznych skorzystało w 2017 roku 440 osób bezrobotnych, tj. o 2 więcej niż w 2016 roku.

W 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu kontynuował rozpoczętą w 2016 roku realizację formy aktywizacji kierowanej do osób bezrobotnych do 30 r. ż., która zyskała duże zainteresowanie wśród pracodawców. **W ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. (art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) skierowano do pracy w 2017 roku 406 osób, tj. o 123 więcej niż w 2016 roku (283 osoby).**

Nadal dużym zainteresowaniem pracodawców w 2017 roku cieszyła się możliwość refundacji kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, pracodawcy zatrudnili 302 osoby, w tym 299 osób bezrobotnych oraz 3 osoby poszukujące pracy. Refundacja kosztów doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy w 2017 roku finansowana była ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego, w tym w ramach projektu konkursowego realizowanego przez tut. Urząd oraz w ramach środków PFRON.

W 2017 roku utrzymała się wysoka liczba osób bezrobotnych, które otrzymały środki na założenie własnej działalności gospodarczej. Z możliwości samozatrudnienia skorzystało 213 osób, tj. o 47 mniej niż w 2016 roku. 210 osób założyło firmę po uzyskaniu jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, natomiast 3 osoby rozpoczęły własną działalność w ramach bonu na zasiedlenie.

Zatrudnienie w formie prac interwencyjnych w 2017 roku podjęto 170 osób bezrobotnych, tj. o 1 osobę więcej niż w roku 2016.

Ponadto w celu nabycia lub poszerzenia kwalifikacji **w 2017 roku skierowano na szkolenie 100 osób, w tym 1 osobę poszukującą pracy.** Łącznie ze szkolenia w 2017 roku skorzystało 21 osób więcej niż w roku 2016 (79). **Z osób kierowanych na szkolenie w 2017 roku (100), 41 bezrobotnych skorzystało z bonu szkoleniowego, tj. o 3 osoby więcej niż w 2016 roku.**

W 2017 roku 93 osoby bezrobotne podjęły zatrudnienie w ramach bonu na zasiedlenie, tj. o 26 więcej niż w 2016 roku. 3 osoby w ramach bonu na zasiedlenie rozpoczęły działalność gospodarczą.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu w 2017 roku realizował prace społecznie użyteczne w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI), na ww. formę skierowano 18 osób bezrobotnych, tj. 11 więcej niż w 2016 roku.

Oprócz wsparcia przy zatrudnianiu pracowników, **do pracodawców w 2017 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu skierował środki w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego** – formy wprowadzonej od dnia 27 maja 2014 roku znowelizowaną ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.). **Przy realizacji ww. formy wsparcia dla pracowników i pracodawców w 2017 roku obowiązywały następujące priorytety wydatkowania środków KFS:**

- ✓ wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w sektorach: przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- ✓ wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Dodatkowo Rada Rynku Pracy zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania rezerwy KFS w 2017 roku:

- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają kwalifikacji pełnych na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji (nie mają matury),
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego osób niepełnosprawnych,
- ✓ wsparcie kształcenia ustawicznego w zakładach pracy, w których wszczęto proces restrukturyzacji w rozumieniu ustawy z 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne.

W 2017 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu wpłynęło od Pracodawców 139 wniosków o przyznanie środków w ramach KFS, podpisano 99 umów, tj. o 11 więcej niż w 2016 roku (88). Łącznie w ramach zawartych w 2017 roku umów przeszkolono 512 pracowników, w tym 255 kobiet oraz 23 pracodawców (ogółem 535 osób). Dla porównania w 2016 roku objęto kształceniem 844 pracowników i 31 pracodawców (ogółem 875 osób), natomiast w 2015 roku objęto kształceniem 844 pracowników i 51 pracodawców (ogółem 895 osób).

W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2017 roku sfinansowano:

- ✓ kursy - 22 pracodawców i 502 pracowników, w tym 255 kobiet,
- ✓ studia podyplomowe - 1 pracodawca i 10 pracowników, w tym 9 kobiet,
- ✓ egzaminy - 1 pracownik,
- ✓ badania lekarskie i/lub psychologiczne - 1 pracownik.

Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej otrzymał na 2017 rok limit środków w kwocie 973.000,00 zł, tj. 227.000,00 zł mniej niż w 2016 roku.

Zaangażowanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na dzień 31.12.2017 r. wynosiło 867.815,97 zł. Dla porównania zaangażowanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na dzień 31.12.2016 r. wynosiło 1.193.043,12 zł, przy limicie środków na 2016 rok w kwocie 1.200.000,00 zł, natomiast zaangażowanie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego na dzień 31.12.2015 r. wynosiło 2.156.384,44 zł, przy limicie środków na 2015 rok w kwocie 2.200.000,00 zł.

5 Podsumowanie

Powiat jarosławski od 2010 roku notuje spadek liczby mieszkańców, który wg danych prognostycznych GUS będzie utrzymywał się w kolejnych latach. Ludność powiatu na koniec grudnia 2016 r. (brak danych na koniec 2017 r.) wyniosła 121 299 osób, tj. o 209 osób mniej niż na koniec 2015 r. (121 508 osób). Wg prognoz w ciągu najbliższych kilkunastu lat liczba mieszkańców powiatu jarosławskiego spadnie do około 116 tys. osób (2030 rok - 115 757 osób). Głównymi przyczynami obniżenia liczby ludności w powiecie jest postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz migracje (wewnętrzne i zewnętrzne).

Wraz z liczbą ludności powiatu jarosławskiego zmienia się jej struktura:

- ✓ spada liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (2010 – 20,6%; 2016 – 18,4%);
- ✓ spada liczba osób w wieku produkcyjnym (2010 – 63,8%; 2014 – 62,9%);
- ✓ wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym (2010 – 15,7%; 2014 – 18,7%).

Zmiany w strukturze ludności powiatu wpływają na zmiany w strukturze osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu.

W powiecie jarosławskim w 2017 roku zarejestrowano 827 podmiotów, tj. o 109 więcej niż w 2016 roku (718), natomiast wyrejestrowano 664 podmioty, tj. o 85 więcej niż w roku 2016 (579). Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu jarosławskiego na koniec 2017 roku wyniosła 8 846 i była wyższa o 131 w porównaniu do grudnia 2016 roku (8 715). Najwięcej podmiotów na terenie powiatu na koniec 2017 roku działało w sektorach: handel (2 665), budownictwo (1 235), przetwórstwo przemysłowe (718) i usługi (675).

W poziomie stopy bezrobocia oraz liczbie zarejestrowanych osób bezrobotnych na koniec 2017 roku w powiecie jarosławskim utrzymała się tendencję spadkową względem lat poprzednich.

Na koniec grudnia 2017 roku stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wyniosła 13,3% i była wyższa o 3.6 punktu procentowego od stopy bezrobocia w województwie podkarpackim (9,7%) i o 6.7 punktu procentowego od stopy bezrobocia w Polsce (6,6%).

Pod względem wysokości stopy bezrobocia, biorąc pod uwagę wartości od najwyższej do najniższej (im wyższa wartość wskaźnika, tym trudniejsza sytuacja gospodarcza regionu, im niższa wartość wskaźnika, tym lepsza sytuacja gospodarcza regionu) powiat jarosławski uplasował się na koniec 2017 roku na 9 miejscu wśród 25 powiatów województwa

podkarpackiego, tak jak na koniec 2016 roku. Pomimo niższej stopy bezrobocia w powiecie jarosławskim niż w latach poprzednich, nadal przekracza ona dwukrotnie poziom bezrobocia w Polsce, co wskazuje na utrzymującą się trudną sytuację na lokalnym rynku pracy.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu na koniec roku 2017 wyniosła 7 025 i była niższa o 723 w stosunku do grudnia 2016 roku (7 748). Kobiety figurujące na koniec 2017 roku w ewidencji tut. Urzędu (3 621) stanowiły 51,5% ogółu zarejestrowanych (7 025), a ich udział w grupie osób bezrobotnych wzrósł o 1 punkt procentowy w porównaniu z końcem 2016 roku (50,5%). Powiat jarosławski jest na pierwszym miejscu w województwie podkarpackim pod względem ilości zarejestrowanych na koniec 2017 roku osób bezrobotnych.

W 2017 roku nastąpił spadek liczby rejestrujących się osób bezrobotnych oraz liczby osób wyłączanych z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Łącznie w 2017 roku zarejestrowano w tut. Urzędzie 8 961 osób bezrobotnych, w tym 3 947 kobiet, tj. o 665 osób mniej niż w 2016 roku (9 626). Liczba osób wyrejestrowanych w 2017 roku wyniosła 9 684, w tym 4 237 kobiet, tj. o 509 mniej niż w 2016 roku (10 193). Głównym powodem wyrejestrowań z ewidencji tut. Urzędu Pracy było podjęcie zatrudnienia. Łącznie w roku 2017 z tytułu podjęcia pracy zostały wyłączone 5 422 osoby bezrobotne (56% ogółu wyrejestrowanych osób), tj. o 193 osoby mniej niż w 2016 roku (5 615).

W 2017 roku na terenie powiatu jarosławskiego okres pobierania zasiłku wynosił 365 dni. Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji Urzędu figurowało 927 osób, którym przysługiwał zasiłek dla bezrobotnych, tj. o 161 mniej niż na koniec 2016 roku (1 088). Utrzymująca się wysoka liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku to wynik ciągłego napływu do ewidencji tut. Urzędu osób z doświadczeniem zawodowym, co może wskazywać na trudną sytuację na lokalnym rynku pracy (zwalnianie wykwalifikowanych pracowników) oraz wydłużonego okresu przysługiwania prawa do pobierania świadczenia (365 dni).

Na koniec 2017 roku największą grupę bezrobotnych stanowiły:

- ✓ osoby w wieku 25-34 lata – 2 171 bezrobotnych (30,9% ogółem zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby ze stażem pracy powyżej 1 roku, a poniżej 5 lat – 1 650 bezrobotnych (23,9% ogółu zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby z wykształceniem „zasadniczym zawodowym” – 2 088 bezrobotnych (29,7% ogółu zarejestrowanych osób),
- ✓ osoby pozostające bez pracy dłużej niż 12 m-cy – 3 507 bezrobotnych (49,9% ogółu zarejestrowanych osób).

W strukturze osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu nadal utrzymuje się wysoka liczba bezrobotnych kwalifikujących się do kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, czyli osób, dla których powrót lub wejście na rynek pracy jest szczególnie trudne i w znacznym stopniu uwarunkowane od pomocy różnych instytucji, w tym Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. Na koniec grudnia 2017 roku liczba osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyniosła 6 225, w tym 3 278 kobiet. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec 2017 roku stanowiły 88,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (7 025), tj. o 0.7 punktu procentowego mniej niż

w 2016 roku. Bezrobotne kobiety zaliczane do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły na koniec grudnia 2016 roku 46,7% ogółu zarejestrowanych, tj. o 0.5 punktu procentowego więcej niż w 2016 roku.

Najliczniejsze grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy na koniec grudnia 2017 roku, to:

- ✓ długotrwale bezrobotni – 4 368, w tym 2 400 kobiet (62,2% ogółu zarejestrowanych),
- ✓ osoby do 30 roku życia – 2 102, w tym 1 133 kobiety (29,9% ogółu zarejestrowanych),
- ✓ osoby powyżej 50 roku życia – 1 567, w tym 598 kobiet (22,3% ogółu zarejestrowanych).

Problemy osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, warunkujące aktywność zawodową tych osób są często złożone, a ich rozwiązanie wymaga szerokiego, długotrwałego i zindywidualizowanego wsparcia płynącego ze strony Urzędu, instytucji i pracodawców.

W celu lepszego, efektywniejszego dopasowania usług kierowanych do osób bezrobotnych ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.) zobowiązuje do profilowania usług. Działając w zgodzie z ustawą Powiatowy Urząd Pracy w Jarosławiu w 2017 roku prowadząc wywiady z osobami bezrobotnymi przy pomocy „Kwestionariusza” określał profile usług i opracowywał Indywidualne Plany Działania.

Łącznie od 2014 przeprowadzono 44 421 wywiadów, w tym 11 780 wywiadów przeprowadzono do końca 2014 roku, 9 481 wywiadów przeprowadzono w 2015 roku, 12 864 wywiady przeprowadzono w 2016 roku, natomiast 10 296 wywiadów przeprowadzono w 2017 roku.

Z przeprowadzonych w 2017 roku 10 296 wywiadów:

- ✓ 6 wywiadów, tj. 0,1% ogólnej liczby wywiadów (10 296) zakończyło się ustaleniem I profilu pomocy,
- ✓ 5 484 wywiady, tj. 53,2% ogólnej liczby wywiadów (10 296) zakończyło się ustaleniem II profilu pomocy,
- ✓ 4 806 wywiadów, tj. 46,7% ogólnej liczby wywiadów (10 296) zakończyło się ustaleniem III profilu pomocy.

Na koniec grudnia 2017 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu figurowało 7 010 osób bezrobotnych, dla których ustalono profil pomocy, w tym:

- ✓ 3 osoby z I profilem pomocy;
- ✓ 2 068 osób z II profilem pomocy;
- ✓ 4 939 osób z III profilem pomocy.

Bez względu na wyznaczony profil osoby bezrobotne najczęściej zwracały uwagę na następujące bariery utrudniające im znalezienie zatrudnienia:

- ✓ zbyt mała ilość ofert pracy na lokalnym rynku;
- ✓ duża liczba osób ubiegających się o pracę (konkurencja);
- ✓ zbyt niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców;
- ✓ ograniczenia zdrowotne;
- ✓ zbyt wysokie wymagania pracodawców.

W zależności od ustalonego dla osoby bezrobotnej profilu pomocy, w opracowanym Indywidualnym Planie Działania zawierane są najbardziej adekwatne i możliwe do zastosowania w odniesieniu do sytuacji osoby bezrobotnej usługi i instrumenty aktywizacji.

W roku 2017 doradcy klienta przygotowali 9 549 Indywidualnych Planów Działania, tj. o 2 536 mniej niż w 2016 roku (12 085). Na koniec grudnia 2017 roku Indywidualne Plany Działania realizowało 6 905 osób bezrobotnych.

W 2017 roku nastąpił wzrost w napływie ofert pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu. W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku pracodawcy zgłosili do realizacji 4 689 ofert, tj. o 167 więcej niż w analogicznym okresie roku 2016. 46,5% ogólnej liczby ofert zgłoszonych do tut. Urzędu, tj. 2 181 ofert dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego. Udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie ofert pracy w 2017 roku zmniejszył się o 0,7 punktu procentowego w porównaniu z 2016 rokiem (47,2%). Pracodawcy w 2017 roku częściej niż w roku poprzednim oferowali osobom bezrobotnym zatrudnienie z własnych środków. Wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 773 dotyczyło organizacji stażu, 18 ofert dotyczyło organizacji prac społecznie użytecznych. W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku pracodawcy zgłosili 94 oferty dla osób niepełnosprawnych, tj. o 27 mniej niż w 2016 roku (121).

Najwięcej ofert pracy w 2017 roku wpłynęło w zawodach:

- ✓ sprzedawca;
- ✓ pomocniczy robotnik budowlany ;
- ✓ robotnik gospodarczy;
- ✓ szwaczka maszynowa;
- ✓ pozostali pracownicy obsługi biurowej;
- ✓ spawacz;
- ✓ zbrojarz;
- ✓ magazynier;
- ✓ operator urządzeń do przetwórstwa mięsa;
- ✓ kierowca samochodu ciężarowego;
- ✓ krojczy.

Utrzymuje się duże zainteresowanie pracodawców wsparciem Urzędu przy zatrudnianiu pracowników. Pracodawcy starając się o uzyskanie środków w ramach zatrudnienia subsydiowanego chcą utrzymać prawidłowe funkcjonowanie firmy lub wspierać jej rozwój. Niestety wynagrodzenie oferowane przez pracodawców odbiega znacznie od poziomu przeciętnego wynagrodzenia, co zniechęca osoby bezrobotne do aktywności zawodowej. W 2017 roku w 80,6% zgłoszonych ofert pracy proponowane wynagrodzenie nie przekraczało lub wynosiło 2 000 zł, w 16,2% zgłoszonych ofert pracodawcy proponowali wynagrodzenie w przedziale od 2 000 zł do 3 000 zł, w 3% zgłoszonych ofert proponowane wynagrodzenie wynosiło od 3 000 zł do 5 000 zł, natomiast w 0,2% zgłoszonych ofert proponowane wynagrodzenie przekraczało 5 000 zł. Brak lub zbyt mała ilość ofert pracy oraz niskie wynagrodzenie proponowane przez pracodawców to jedne z najczęściej wymienianych przez osoby bezrobotne barier w podjęciu zatrudnienia.

W 2017 roku formami wspomagającymi wejście na rynek pracy objęto 2 480 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, tj. o 15 więcej niż w 2016 roku (2 465). Najwięcej osób skierowano na: staż – 738 osób (w tym 5 osób poszukujących pracy), roboty publiczne – 440 osób, zatrudnienie w ramach refundacji pracodawcy lub przedsiębiorcy kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego do 30 r.ż. – 406 osób, zatrudnienie w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy (ze środków FP, EFS i PFRON) – 302 osoby (w tym 3 osoby poszukujące pracy), prace interwencyjne – 170 osób. Ponadto 210 osób bezrobotnym skorzystało ze wsparcia w postaci jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (przyznawano środki z FP, EFS i PFRON), a 3 osoby założyły firmę w ramach bonu na zasiedlenie. 100 osób (w tym 1 poszukująca pracy) zostało skierowanych w 2017 roku na szkolenia, a 93 osoby bezrobotne podjęły zatrudnienie w ramach bonu na zasiedlenie. Wszystkie działania podejmowane przez tut. Urząd mają na celu ograniczanie negatywnych skutków bezrobocia, a zainteresowanie zarówno pracodawców, jak i osób bezrobotnych oferowanym wsparciem z roku na rok jest coraz większe, co świadczy o potrzebie kontynuacji podejmowanych inicjatyw.

W 2017 roku pracodawcy chętnie korzystali ze środków w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, umożliwiających kształcenie ustawiczne pracodawcy i pracowników. Na kursy, studia podyplomowe, egzaminy, badania lekarskie i/lub psychologiczne dla pracodawców i ich pracowników wydatkowano kwotę 867.815,97 zł. Wsparciem objęto 512 pracowników, w tym 255 kobiet oraz 23 pracodawców. Przez realizację działań w ramach KFS potencjał kadrowy wielu firm działających na jarosławskim rynku pracy został wzmocniony, co umożliwi dalszy rozwój przedsiębiorczości na obszarze powiatu.

Wskaźniki płynące z jarosławskiego rynku pracy, choć lepsze w porównaniu z latami ubiegłymi wciąż pokazują trudną sytuację na lokalnym rynku pracy. Pomimo spadku liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie w roku 2017, nadal ta liczba jest wysoka (7 025 osób bezrobotnych na koniec grudnia 2017 roku), a wielu bezrobotnych przez długi czas, bezskutecznie poszukuje zatrudnienia (4 368 osób długotrwale bezrobotnych na koniec 2017 roku). Coraz większego wsparcia ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oczekują zarówno osoby bezrobotne, jak i pracodawcy. Osoby bezrobotne poprzez korzystanie z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu chcą trwałego umiejscowienia na rynku pracy, a pracodawcy oczekują od Urzędu pomocy w znalezieniu odpowiednich kandydatów na oferowane stanowiska oraz pomocy w formie zatrudnienia subsydiowanego umożliwiającego pracodawcy obniżenie kosztów prowadzenia działalności. Współdziałanie Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu oraz pracodawców w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, a tym samym efektywne aktywizowanie osób bezrobotnych jest niezwykle ważne dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej gospodarki, ale przede wszystkim jest istotne dla bezrobotnych i ich rodzin, ponieważ pomaga ograniczać czynniki prowadzące do wykluczenia społecznego.

Opracowanie:

Justyna Podolak, Starszy Inspektor

Spis tabel:

Tabela 1 Struktura mieszkańców powiatu jarosławskiego w latach 2010-2016, prognoza na lata 2020, 2025, 2030.....	4
Tabela 2 Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) oraz województw, podregionów, powiatów i gmin (grudzień 2016, grudzień 2017).....	6
Tabela 3 Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu (rok 2016, 2017).....	12
Tabela 4 Napływ osób bezrobotnych w 2016 i 2017 roku	13
Tabela 5 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu	14
Tabela 6 Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku (grudzień 2017 r.)	15
Tabela 7 Podział bezrobotnych ze względu na wiek (IV kwartał 2016 r., 2017 r.)	17
Tabela 8 Podział bezrobotnych ze względu na staż pracy (IV kwartał 2016 r., 2017 r.)	18
Tabela 9 Podział bezrobotnych ze względu na wykształcenie (IV kwartał 2016 r., 2017 r.)	19
Tabela 10 Osoby bezrobotne pozostające bez pracy w miesiącach (IV kwartał 2016 r., 2017 r.)	20
Tabela 11 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (XII 2016 r., XII 2017 r.)	21
Tabela 12 Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2017 rok)	22
Tabela 13 Bezrobotni do 30 r. ż. (2016 i 2017 rok)	25
Tabela 14 Bezrobotni do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2017 rok)	26
Tabela 15 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób do 30 r. ż. (grudzień 2017 r.)	30
Tabela 16 Bezrobotni długotrwale (2016 i 2017 rok).....	31
Tabela 17 Bezrobotni długotrwale wg wieku, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2017 rok).....	33
Tabela 18 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób długotrwale bezrobotnych (grudzień 2017 r.)	38
Tabela 19 Bezrobotni powyżej 50 roku życia (2016 i 2017 rok).....	40
Tabela 20 Bezrobotni powyżej 50 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2017 rok)	41
Tabela 21 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób pow. 50 r. ż. (grudzień 2017 r.) ...	44
Tabela 22 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej (2017 rok).....	46
Tabela 23 Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia, stażu pracy (grudzień 2017 rok)	47
Tabela 24 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (grudzień 2017 r.)	50
Tabela 25 Bezrobotni sprawujący opiekę nad osobą zależną (grudzień 2017 rok)	51
Tabela 26 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (grudzień 2017 rok)	53
Tabela 27 Podział bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wg wieku, wykształcenia i stażu pracy (grudzień 2017 rok).....	54
Tabela 28 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (grudzień 2017 rok)	57
Tabela 29 Bezrobotni niepełnosprawni (2016 i 2017 rok)	59
Tabela 30 Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy, wykształcenia (grudzień 2017 rok).....	60

Tabela 31 Profile pomocy dla osób bezrobotnych, w tym dla osób niepełnosprawnych (grudzień 2017 r.)	64
Tabela 32 Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016 i 2017 rok).....	65
Tabela 33 Profil I pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016 i 2017 rok).....	66
Tabela 34 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym I profilem pomocy (2014, 2015, 2016 i 2017 rok).....	66
Tabela 35 Profil II pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016 i 2017 rok).....	68
Tabela 36 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym II profilem pomocy (2014, 2015, 2016 i 2017 rok).....	68
Tabela 37 Profil III pomocy dla osób bezrobotnych (2014, 2015, 2016 i 2017 rok).....	70
Tabela 38 Liczba przeprowadzonych wywiadów z ustalonym III profilem pomocy (2014, 2015, 2016 i 2017 rok).....	71
Tabela 39 Osoby bezrobotne wyłączone z ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w 2016 i 2017 roku.....	73
Tabela 40 Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji PUP w 2017 r. wg przyczyn wyłączeń.....	74
Tabela 41 Liczba osób poszukujących pracy w 2016 i 2017 roku.....	76
Tabela 42 Napływ i odpływ osób poszukujących pracy w 2016 i 2017 roku.....	77
Tabela 43 Przyczyny wyrejestrowań osób poszukujących pracy w 2016 i 2017 roku.....	78
Tabela 44 Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej (2016 i 2017 rok).....	79
Tabela 45 Oferty pracy wg sekcji PKD zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu w roku 2016 i 2017	80
Tabela 46 Informacja sygnałna za I półrocze 2017 r. dla powiatu jarosławskiego.....	84
Tabela 47 Informacja sygnałna za II półrocze 2017 r. dla powiatu jarosławskiego.....	85
Tabela 48 Informacja sygnałna roczna za 2017 r. dla powiatu jarosławskiego.....	86
Tabela 49 Zawody deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe w powiecie jarosławskim - prognozy na 2018 r.	87
Tabela 50 Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu realizowane przez PUP Jarosław w latach 2007-2017	88

Spis wykresów:

Wykres 1 Stopa bezrobocia (w %) w Polsce i województwach na koniec 2017 r.	7
Wykres 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa podkarpackiego (grudzień 2017 r.).....	8
Wykres 3 Stopa bezrobocia w Polsce, woj. podkarpackim, powiecie jarosławskim (2017 rok)	9
Wykres 4 Osoby bezrobotne w powiatach województwa podkarpackiego na koniec 2017 roku (w tys.)	10
Wykres 5 Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Jarosław w 2016 i 2017 roku	11
Wykres 6 Bezrobotne kobiety zarejestrowane w PUP Jarosław w 2016 i 2017 roku	11
Wykres 7 Liczba zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarosławiu osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania (dane na koniec 2016 i 2017 roku)	12
Wykres 8 Udział osób bezrobotnych wg wieku w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2017 roku)	17
Wykres 9 Udział osób bezrobotnych wg stażu pracy w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2017 roku)	18
Wykres 10 Udział osób bezrobotnych ze względu na wykształcenie w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2017 roku)	19

Wykres 11 Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy w miesiącach w ogóle zarejestrowanych (I, II, III i IV kwartał 2017 roku).....	20
Wykres 12 Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy (grudzień 2017 r.).....	24
Wykres 13 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób do 30 r. ż. w 2017 r.....	28
Wykres 14 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych w 2017 r.....	36
Wykres 15 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób pow. 50 r. ż. w 2017 r.....	43
Wykres 16 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w 2017 r.	49
Wykres 17 Ewidencja osób bezrobotnych, w tym osób sprawujących opiekę nad osobą zależną (napływ i odpływ) 2017 r.....	56
Wykres 18 Rejestracja i wyrejestrowanie osób bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych w 2017 r.....	62
Wykres 19 Napływ oraz wyłączenia osób bezrobotnych w 2017 r.	74
Wykres 20 Najliczniej wpływające w 2017 roku oferty pracy dla danego zawodu, napływ osób bezrobotnych dla danego zawodu	83

Dane źródłowe:

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.)

<http://www.starostwo.jaroslaw.pl/>

<http://www.stat.gov.pl/>

<http://www.stat.gov.pl/bdl/>

<http://www.pup.jaroslaw.pl/>

<https://barometrzaszawodow.pl/>

mz.praca.gov.pl

Sprawozdanie o rynku pracy MRPiPS-01 – (2016, 2017)

Załącznik 1 do sprawozdania MRPiPS-01 – za IV kwartał 2016 roku, I, II, III i IV kwartał 2017 roku

Załącznik 2 do sprawozdania MRPiPS-01 – za I i II półrocze 2016 i 2017 roku

Załącznik 3 do sprawozdania MRPiPS-01 – za I i II półrocze 2016 i 2017 roku

Sprawozdanie o osobach niepełnosprawnych MRPiPS-07 – I i II półrocze 2017 roku

Załącznik 6 do sprawozdania MRPiPS-01 – za lata 2007-2015

„Barometr zawodów”, opracowanie WUP Rzeszów na zlecenie MRPiPS, 2018 rok